

УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“
СКОПЈЕ
ИНСТИТУТ ЗА СТОЧАРСТВО

МОНОГРАФИЈА

60 ГОДИНИ ЈУБИЛЕЈ

1952-2012

Скопје, 2012

КОН 60 - ГОДИШНИОТ ЈУБИЛЕЈ

Институтот за сточарство годинава го прославува својот 60 годишен јубилеј од своето постоење. Денес тој делува во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, како негова организациона единица. Институтот за сточарство остварува научноистражувачка, апликативна и образовна дејност, при што бележи повеќе реорганизации за време на своето постоење.

Научноистражувачката како и севкупната дејност која се остварува во Институтот има за цел унапредување на сточарското производство во Република Македонија. Таа ги вклучува следните активности: координација и реализација на идентификацијата, контрола на производните и репродуктивните својства, водење на матично книговодство и тестирање, рангирање и селекција на целокупниот расплоден материјал од сите видови домашни животни. На оваа активност се базираат другите зоотехнички зафати за унапредување на сточарското производство, континуираната активност поврзана со евалуација на крмите за сите видови и категории домашни животни, контрола на квалитетот на крмите и комплетните дажби, интродукција на нови и неконвенционални извори на хранливи материи и нивното тестирање во практичната исхрана, изработка на технолошки решенија за искористување на крмната база; воведување нови технологии на одгледување на животни со дефинирање на амбиенталните услови, исхраната и стопанисувањето со животните соодветно со напредокот на сточарството, реализиран преку селекциските и другите фактори; активности од областа на преработката и доработката на анимални производи проследени со изнаоѓање на оптимални решенија во наши услови; истражувања поврзани со квалитетот на водата како животна средина на рибите, продуктивноста на водата и живиот свет во неа.

Започнувајќи со скроман број на научноистражувачки кадри во далечната 1952 година, денес Институтот преставува високо развиена научно-образовна институција која бележи успех во научноистражувачката, апликативната, високообразовната и издавачката дејност. Денес во него творат десет доктори на наука, од кои седум се професори на последипломските студии во областа на сточарството и рибарството, три магистри-асистенти и десет стручни соработници-лаборантни.

*Институт за сточарство, Скопје
Проф. д-р Васил Костов, директор*

НА ИНСТИТУТОТ ЗА СТОЧАРСТВО МУ Е ДОДЕЛЕНА ПЛАКЕТА
ОД УНИВЕРЗИТЕТОТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ПО ПОВОД
ОДБЕЛЕЖУВАЊЕТО НА НЕГОВИОТ 60-ГОДИШЕН ЈУБИЛЕЈ,
НА ПАТРОНИОТ ПРАЗНИК НА УНИВЕРЗИТЕТОТ 24 МАЈ, 2012
ГОДИНА.

СОДРЖИНА

I	ЗА МОНОГРАФИЈАТА НА ИНСТИТУТОТ ЗА СТОЧАРСТВО	5
	ПОСВЕТЕНА НА НЕГОВИОТ ЈУБИЛЕЈ	
II	КРАТОК ПРЕГЛЕД НА РАЗВОЈОТ НА ИНСТИТУТОТ ЗА	10
	СТОЧАРСТВО	
III	ОРГАНИЗАЦИЈА И СИСТЕМАТИЗАЦИЈА	12
	ОРГАНИЗАЦИОНА ПОСТАВЕНОСТ НА ИНСТИТУТОТ.	
IV	СЕГАШНА ОРГАНИЗАЦИСКА ПОСТАВЕНОСТ НА	13
	ИНСТИТУТОТ ЗА СТОЧАРСТВО	
V	УПРАВУВАЊЕ И РАКОВОДЕЊЕ НА ИНСТИТУТОТ	19
VI	МАТЕРИЈАЛНО-ТЕХНИЧКА БАЗА ЗА РАБОТА НА	24
	ИНСТИТУТОТ	
VII	ДЕЈНОСТ НА ИНСТИТУТОТ ЗА СТОЧАРСТВО	31
1.	НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	31
2.	АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	34
3.	ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	41
4.	ИЗДАВАЧКА ДЕЈНОСТ	47
VIII	НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКИ КАДАР НА ИНСТИТУТОТ	51
IX	СЕГАШЕН НАУЧНО ИСТРАЖУВАЧКИ КАДАР НА	56
	ИНСТИТУТОТ	
X	БИОГРАФИЈА СО БИБЛИОГРАФИЈА НА СЕГАШНИОТ	58
	НАУЧЕН КАДАР НА ИНСТИТУТОТ	
XI	СЕГАШЕН СТРУЧЕН И АДМИНИСТРАТИВНО-ТЕХНИЧКИ	117
	КАДАР НА ИНСТИТУТОТ	
XII	ФИНАНСИРАЊЕ НА ИНСТИТУТОТ	118
XIII	СОРАБОТКА НА ИНСТИТУТОТ СО ДРУГИ ОРГАНИЗАЦИИ	120
XIV	ОДЛИКУВАЊА НА ИНСТИТУТОТ	122

I. ЗА МОНОГРАФИЈАТА НА ИНСТИТУТОТ ЗА СТОЧАРСТВО ПОСВЕТЕНА НА НЕГОВИОТ ЈУБИЛЕЈ

Оваа Монографија се издава по повод одбележувањето на 60-годишниот јубилеј од основањето и работата на УКИМ Институт за сточарство.

Целта е да се прикаже краток хронолошки развој на Институтот од неговото формирање до денес, мисијата која тој ја има и неговите достигнувања на полето на научноистражувачката, апликативната и во поново време и образовната дејност.

Монографијата се надоврзува на монографијата публикувана во 2002 година по повод 50-годишниот јубилеј од основањето на Институтот, во која поподробно е прикажан историскиот развој на Институтот со преглед на научноистражувачкиот и соработничкиот кадар. Според тоа, оваа Монографија го прикажува развојот и достигнувањата на Институтот за сточарство за периодот од 2002 до 2012 година.

Монографијата ги опфаќа следниве поглавја:

- **Краток хронолошки преглед на развојот на Институтот**, во којшто накратко се наведени етапите во развојот на Институтот од почетокот на основањето до денешен ден, со сите трансформации на организационо и работно ниво.

- **Сегашна организациска поставеност на Институтот**, ја прикажува сегашната организациска состојба на Институтот, основните организациони единици-Секторите и внатрешните организациони единици – Заводите, Одделенијата, Лабораториите, Експерименталните и производните единици и стручната и административна служба.

- **Управување и раководење на Институтот**, ги спомнува поранечните формите на раководење на Институтот и сегашните органи на управување и раководење: Научниот совет, Институтската управа и Директорот.

- **Материјално-техничка база за работа на Институтот**, ги опфаќа објектите, просториите и лабораториите со кои располага Институтот и во кои се одвива целокупната дејност на Институтот.

- **Дејност на Институтот за сточарство**, ги наведува дејностите на Институтот вклучени во неговата работа: научноистражувачката, апликативно-стручната, образовната и издавачката дејност.

- **Научноистражувачки, соработнички, административен и останатиот кадар на Институтот**, ја наведува состојбата со кадарот на Институтот од формирањето и сегашниот состав на научноистражувачкиот, соработничкиот, административниот и останатиот кадар на Институтот.

- **Биографија со библиографија на сегашниот научноистражувачки и соработнички кадар на Институтот**, го наведува сегашниот состав на научноистражувачкиот и соработничкиот кадар на Институтот, како и биографијата со публикуваните трудови на научноистражувачкиот кадар, во периодот од 2002 -2012 година.

- **Финансирање на Институтот**, ги прикажува изворите на финансирањето на работата на Институтот.

- **Соработка на Институтот со други организации**, се спомнува соработката која за одвивање и унапредување на својата работа Институтот ја остварува со ресорните Министерсва и бројни сродни и другин научни и други институции од земјата и странство.

- **Одликувања на Институтот**, ги наведува одликувањата, пофалниците и благодарниците на Институтот за успесите во својата работа и остварената соработка со други институции.

- **Поранешен и пензиониран научен кадар**, даден е преглед на поранешниот кадар на Институтот како и на пензионираниот кадар.

Уредувачки одбор

**УНИВЕРЗИТЕТ „Св. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ СКОПЈЕ
ИНСТИТУТ ЗА СТОЧАРСТВО**

МОНОГРАФИЈА

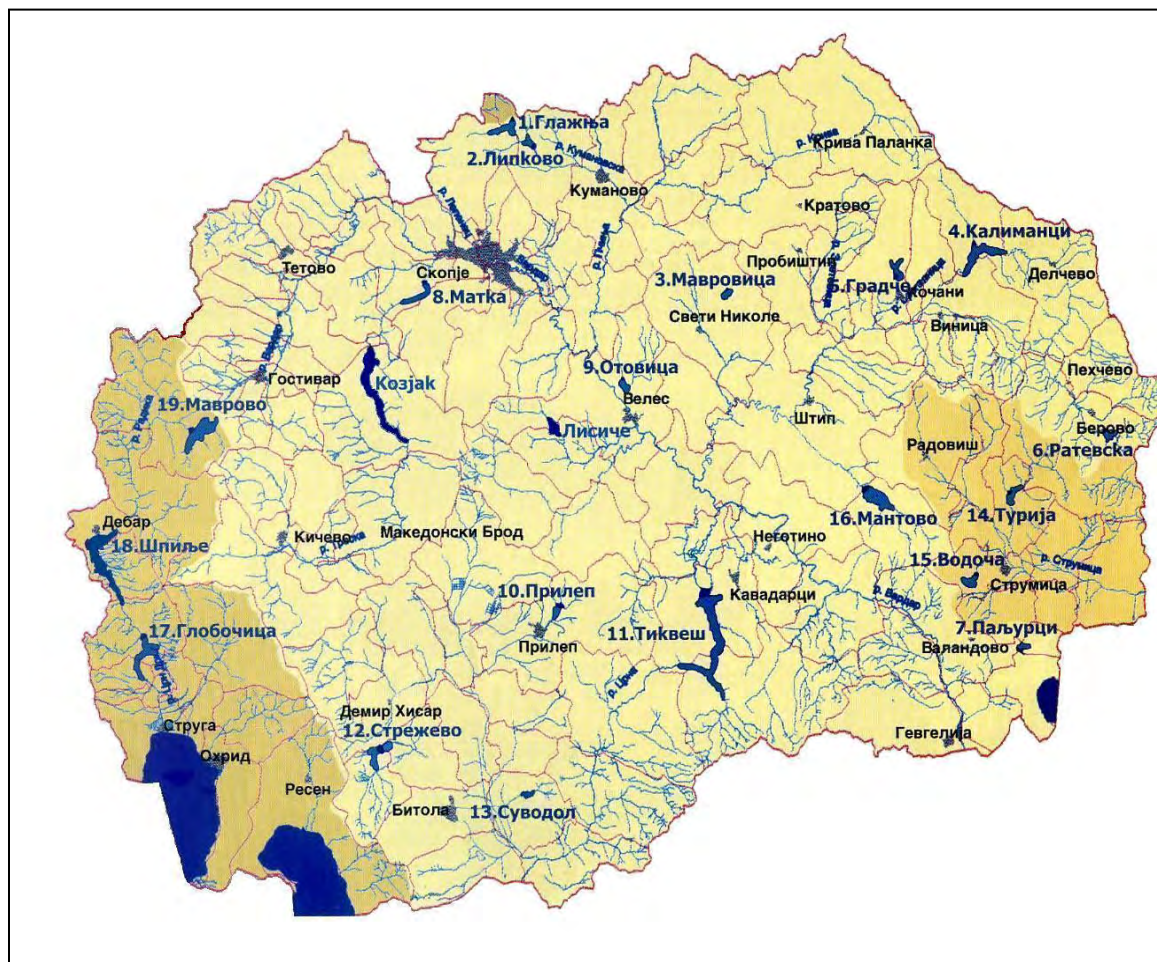
60 ГОДИНИ ЈУБИЛЕЈ

1952

2012

Скопје, 2012

УНИВЕРЗИТЕТ „Св. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ СКОПЈЕ
ИНСТИТУТ ЗА СТОЧАРСТВО

МОНОГРАФИЈА

**60 ГОДИНИ ЈУБИЛЕЈ
1952-2012**

Издавач:

ИНСТИТУТ ЗА СТОЧАРСТВО

**Одлука на Советот на Институтот
бр.Од2012 година**

Главен и одговорен уредник:
Проф. д-р Мирјана Менковска

Уредувачки одбор:

Проф. д-р Мирјана Менковска

Проф. д-р Васил Костов

Доц. д-р Никола Пациновски

Доц. д-р Наташа Ѓорговска

Доц. д-р Недељка Николова

Проф. д-р Боне Палашевски

Проф. д-р Родне Насова

Доц. д-р Елми Јусуфи

Лектура на македонски:

Предвод на англиски:

Компјутерска обработка и дизајн:

Печат:

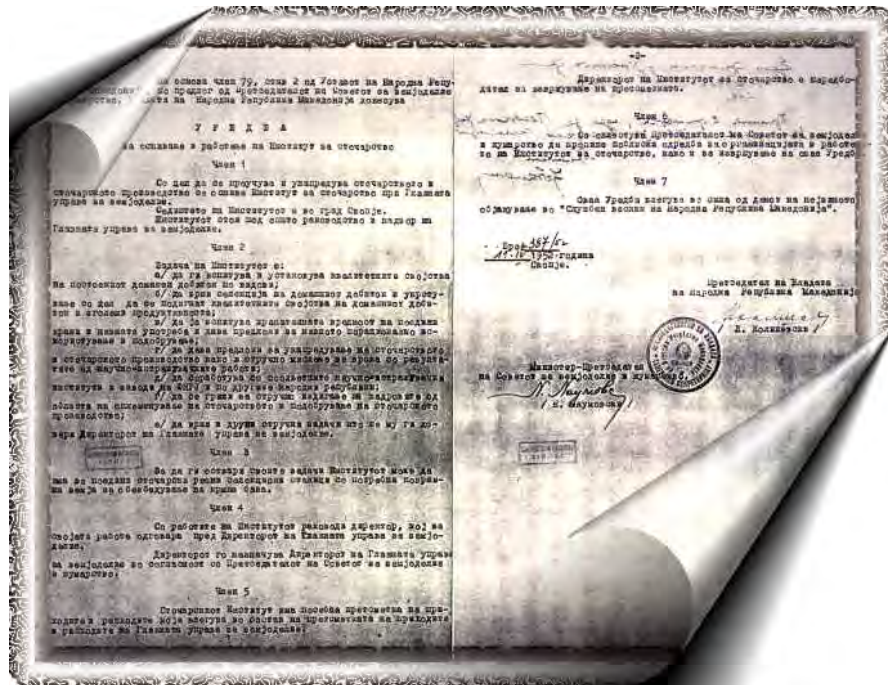
Тираж:

примероци

II. КРАТОК ПРЕГЛЕД НА РАЗВОЈОТ НА ИНСТИТУТОТ ЗА СТОЧАРСТВО

Институтот за сточарство е формиран на 11.04.1952 година со Уредба на Народното собрание на Народна Република Македонија и со указ на Лазар Колишевски, тогашниот Претседател на Владата на Република Македонија. Зависно од приоритетите и тенденциите во развојот на македонското општество, Институтот поминал низ повеќе етапи во својот развој.

За етапите на развојот на Институтот за сточарство, неговата организациска поставеност, кадарот и дејноста е напишано поподробно во Монографијата публикувана од страна на институтот во 2002 година по повод 50-годишнината од неговото постоење .

Првата етапа (1952 – 1960), го опфаќа периодот од основањето на Институтот како Завод за сточарство до неговото вклучување во сточарската насока при Земјоделскиот факултет во Скопје. Оваа етапа од дејноста на Институтот се одликува со недостаток на кадар, опрема и простории. Институтот располагал со скроман број вработени (10 агрономи и 4 земјоделски техничари), кои биле неподготвени за научна работа, заради што институтот во дадениот период настојува да оспособи соодветен кадар за научна работа.

Втората етапа (1960 – 1978), го опфаќа периодот на поврзувањето на Институтот со Земјоделско-шумарскиот факултет, кога со Одлуката бр. 01-2246/60 донесена од страна на факултетскиот Совет, Заводот за сточарство е ставен под надлежност на факултетот како установа со самостојно финансирање.

Третата етапа (1978 – 1989), го опфаќа периодот на интеграцијата на сите институции кои се занимавале со проблематиката од областа на сточарското производство во Република Македонија (сточарската насока при Земјоделскиот факултет, дел од Институтот за сточарство и ветеринарство и Заводот за рибарство) во една основна организација – ООЗТ Институт за сточарство во состав на РО Земјоделски факултет. Оваа реформа е спроведена во 1978 година. Дејностите на Институтот биле дефинирани во три основни правци: наставна, научна и апликативна, од кои што доминантно место завземала наставната дејност.

Четвртата етапа (1990 – 2002), го опфаќа периодот по дезинтеграцијата на Институтот од РО Земјоделски факултет, кога на почетокот на 1990 година, Институтот за сточарство започнува да работи како работна единица на РО Земјоделски институт, со две основни дејности научна и апликативна.

Согласно Законот за научно-истражувачка работа, во **1995 година** Институтот повторно го стекнува правото да се регистрира како научна институција, под името Јавна научна установа „Институт за сточарство“, Скопје. Исполнувајќи ги условите да се организира како научно-истражувачка организација, обезбедувајќи пет доктори на наука, врз основа на член 357 од Законот за здружен труд, а во врска со член 16 став 1 од Законот за научноистражувачка дејност (Службен весник на РМ бр. 16/85), Собранието на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј ” – Скопје, Институт за сточарство Д.О.О. со П.О. Скопје, на седницата одржана на 27.07.1995 година, ја донесе **Одлуката за основање на Институтот за сточарство како научно-истражувачка организација, во рамките на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј ” – Скопје.**

ОДЛУКА

Како резултат на усогласувањето на своите акти, организацијата и работата со одредбите на Законот за научноистражувачка дејност, Институтот за сточарство врз основа на член 63 став 2 од Законот за научноистражувачката дејност („Службен весник на РМ” бр. 13/96), беше донесено **Решението на Министерството за наука на Република Македонија за исполнетост на условите за стекнување на својство на јавна научна установа.** Со донесувањето на ова Решение, потпишано од страна на тогашниот министер за наука, д-р Аслан Селмани, Институтот за сточарство се запиша во Регистарот на научни установи под водство на

Министерството за наука како **јавна научна установа** под регистарски број 12.

РЕШЕНИЕ

Петата етапа (2002 до денес) го одбележува забрзаниот развој на Институтот во однос на усовршување на своите научни кадри, подобрување на материјалната база и зголемување на својата дејност како научна организација.

Со реорганизација на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј ” – Скопје, од 2009 година Институтот за сточарство влегува во составот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј” како една од неговите организациони единици, под назив УКИМ Институт за сточарство - Скопје.

III.

ОРГАНИЗАЦИЈА И СИСТЕМАТИЗАЦИЈА НА ИНСТИТУТОТ

Во изминативе 60 години, согласно развојот на Институтот кој бележи повеќе етапи на својата организација и реорганизација, неговата организациска поставеност исто така претрпела неколку етапи:

1. Во периодот 1952–1960 година, Институтот (тогашен Завод за унапредување на сточарството), располагал со скроман број на кадар, односно вкупно 10 агрономи и 4 земјоделски техничари, без некое поголемо искуство во научната работа. Од 1955 година, се стекнува со опитно стопанство во с. Сингелиќ и високопланинско пасиште "Божина" на Шар планина.

2. Во 1960 година, Заводот поминува во надлежност на Земјоделско-шумарскиот факултет, како установа со самостојно финансирање. При оваа реорганизација, Заводот ги губи опитните стопанства.

3. Со реформите во 1978 година, настанува интеграција на сточарската насока при Земјоделскиот факултет, Заводот за унапредување на сточарството и делот сточарство од Институтот за сточарство и ветеринарство, со што се оформува ООЗТ Институт за сточарство во рамките на РО Земјоделски факултет, како една од осумте основни организации на здружен труд (ООЗТ).

4. При дезинтеграцијата на наставата и научната дејност, односно на РО Земјоделски факултет, во 1989 година, се формирале три организации:

Земјоделски факултет, Земјоделски институт и Факултетско земјоделско стопанство – Трубареве. При тоа, научните работници и поголемиот дел од техничкиот и административниот кадар од ООЗТ Институт за сточарство се организирале како работна единица во рамките на Земјоделскиот институт.

5. Во 1990 година работната единица се издвоила од Земјоделскиот институт и се формирала како самостојна организација, ДОО Институт за сточарство.

6. Во 1995 согласно новиот Закон за научноистражувачка работа, ДОО Институт за сточарство се пререгистрирал во Јавна научна установа, ЈНУ Институт за сточарство.

Организациската поставеност на Институтот била конципирана така, да може функционално да одговори на сите обврски кои произлегуваат од научната дејност на Институтот, од овластувањата добиени од државата и од апликативната соработка на Институтот со сточарските субјекти во државата.

7. Врз основа на Законот за научноистражувачка дејност (Сл. весник на РМ бр. 46/08 со дополнувањата и измените), Законот за високо образование (Сл. весник на РМ бр. 35/08 со дополнувањата и измените), Законот за јавни службеници (Сл. весник на РМ бр. 52/10 и бр. 36/11), Законот за работни односи (Сл. весник на РМ бр. 16/10) и Правилникот за внатрешни односи и работење на Институтот (Универзитетски гласник бр. 134/09), со Одлука на Советот на Институтот, на својата 24-та седница одржана на 29.4.2011 година беше донесена нова организација и систематизација на раборните места, којашто е заснована на сегашните и идните потреби утврдени со плановите за развој и програмата за работа на Институтот.

IV.

СЕГАШНА ОРГАНИЗАЦИСКА ПОСТАВЕНОСТ НА ИНСТИТУТОТ ЗА СТОЧАРСТВО

Сегашната внатрешна организациска поставеност на институтот е следнава:

а) Основни организациски единици

Секторите се основни организациски единици каде што Институтот ја организира и ја остварува високообразовната, научноистражувачката и применувачката високостручна дејност како единствен процес, и тоа како:

1. Сектор за високообразовна дејност;
2. Сектор за научноистражувачка дејност;
3. Сектор за применувачка - високостручна дејност.

Секторот го сочинуваат наставничкиот, научниот и соработничкиот кадар од иста или од сродна научна област на Институтот. Во работата на секторот можат да бидат вклучени и студенти од втор и трет циклус на образованието.

б) Внатрешни организациски единици

1. Заводи
2. Одделенија
3. Лаборатории
4. Експериментални и производни единици
5. Стручна и административна служба

Во Институтот постојат три заводи, а во секој завод има определен број на одделенија со лаборатории и/или производно - експериментални станици.

Заводите и одделенијата ги сочинуваат наставничкиот, научниот и соработничкиот кадар од иста или од сродна научна област на Институтот.

Во работата на заводите и одделенијата можат да се вклучат и студенти од втор и од трет циклус на образованието.

1. Заводи во Институтот се:

Завод за сточарство, Завод за рибарство и Завод за исхрана и преработка на хранителни производи.

2.-4. Одделенија, Лаборатории и Експериментални и производни единици

а) Одделенија во Заводот за сточарство се:

Одделение за говедарство и коњарство со Експериментално производна единица „Ротино 1 - Битола“;

Одделение за овчарство и козарство со Експериментално производна единица „Ротино 2 - Битола“;

Одделение за свињарство;

Одделение за живинарство со Експериментално производна единица „Инкубаторска станица Институт - Скопје“;

Лабораторија за млеко и преработки од млеко.

б) Одделенија во Заводот за рибарство се:

Одделение за салмонидни видови риби со Експериментално производна станица „Мрестилиште Шум – Струга“;

Одделение за ципринидни видови риби со Експериментално производна станица „Мрестилиште Топлец – Дојран“ и Експериментално производна единица „Мрестилиште Институт - Скопје“;

Одделение за биологија на риби, екологија и диверзитет на риби со ихтиолошка лабораторија.

в) Одделенија во Заводот за исхрана и преработка на хранителни производи се:

Одделение за исхрана на домашни животни со: а) Лабораторија за контрола на квалитет на добиточна храна, б) Лабораторија за микробиологија, в) Единица за експериментално производство на добиточна храна;

Одделение за прехранбена технологија за производи од растително и анимално потекло со лабораторија.

5. Стучна и административна служба

Заради изведување и организирање на основните заеднички дејности на Институтот, изведување на информатички и информациско-документациски активности во Институтот се формира Сручна и административна служба.

Стучната и административна служба на Институтот работите ги врши како дел од интегрираната Стручна и административна служба на Универзитетот.

Експериментално производни единици на Институтот

Во Институтот постојат експериментално производни единици кои се формираат заради изведување, организирање и поттикнување на научноистражувачката, наставнообразовната и апликативната работа.Тие се:

„Мрестилиште Шум - Струга“ во склоп на Одделението за салмонидни видови риби Завод за рибарство;

„Мрестилиште Топлец - Дојран“ во склоп на Одделението за ципринидни видови риби - Завод за рибарство;

„Мрестилиште Институт - Скопје“ во склоп на Одделението за ципринидни видови риби - Завод за рибарство;

„Ротино 1 - Битола“ во склоп на Одделението за говедарство и коњарство - Завод за сточарство;

„Ротино 2 - Битола“ во склоп на Одделението за овчарство и козарство - Завод за сточарство

„Инкубаторска станица Институт - Скопје“ во склоп на Одделението за живинарство - Завод за сточарство.

Единица за експериментално производство на добиточна храна во склоп на Одделението за исхрана на домашни животни - Завод за исхрана и преработка на хранителни производи.

Библиотека на Институтот

Библиотеката учествува и дава свој придонес во креирањето на политиката на библиотечното работење во рамките на интегрираниот библиотечен систем на Универзитетот.

ОРГАНИЗАЦИОНА ШЕМА НА ИНСТИТУТОТ

ПЛАН НА ГРАДОТ

Местоположба и работни простории:

Седиште на Институтот: Градски парк,
Бул. Илинден 92-а, п.факс: 207
1000 Скопје

Автокоманда, ул. 16-та Македонска бригада бр. 7

Битола: Бул. Први Мај бр. 334
с. Ротино

Струга: Мрестилиште Шум

Нов Дојран: Мрестилиште Топлец

Стар Дојран: Управна зграда Рибарство со лаборатории.

V. УПРАВУВАЊЕ И РАКОВОДЕЊЕ СО ИНСТИТУТОТ

Од формирањето до денес, Институтот, зависно од законските одредби и прописи поминал низ неколку форми на раководење, од Работна заедница во периодот на неговото формирање како највисок самоуправен орган во Заводот за сточарство, преку Научниот совет кој го сочинувале научните работници и асистентите на Заводот и Факултетот, Управниот одбор и директор на Заводот, а со него раководеле повеќе директори.

ДИРЕКТОРИ НА ИНСТИТУТОТ ЗА СТОЧАРСТВО И НЕГОВИТЕ ОРГАНИЗАЦИОНИ ФОРМИ ОД НЕГОВОТО ОСНОВАЊЕ ДО ДЕНЕС

1) ДИРЕКТОРИ НА ЗАВОДОТ ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ НА СТОЧАРСТВОТО

инж. Смиле Смилевски	редовен професор на Земјоделскиот факултет
д-р Благој Васков	редовен професор на Земјоделскиот факултет
д-р Атанас Георгиев	редовен професор
д-р Јордан Шокаровски	редовен професор
инж. Душка Лазаревска	Асистент

2) ДИРЕКТОРИ НА ООЗТ ИНСТИТУТ ЗА СТОЧАРСТВО ПРИ ЗЕМЈОДЕЛСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Д-р Ристо Илковски	редовен професор на Земјоделскиот факултет
Д-р Жарко Маџиров	редовен професор на Земјоделскиот факултет
Д-р Ташко Токовски	редовен професор

Д-р Кирил Филев	редовен професор
Д-р Кирил Филев	Доцент

3) ДИРЕКТОРИ НА ИНСТИТУТ ЗА СТОЧАРСТВО ОД НЕГОВОТО ПОВТОРНО ОСНИВАЊЕ КАКО НАУЧНА ИНСТИТУЦИЈА ВО 1995 ГОДИНА

Проф. д-р Кирил Филев, Во периодот од 1989 до повторното регистрирање на Институтот како научна установа во 1995 година	д-р Апостол Цилевски, научен соработник (1995-1999)
	Д-р Боне Палашевски, виш научен соработник (1999-2003), научен советник (2003-2010)
	Д-р Мирјана Менковска, научен советник (2003, в.д.)
	Д-р Васил Костов, виш научен соработник (2010 -)

Според сегашната внатрешна организациска поставеност на Институтот, органите за управување и раководење на Институтот се:

1. *Научен совет* на Институтот, орган на управување кого го сочинуваат научни работници од Институтот со научно-наставни звања.
2. *Институтска управа*, орган на управување, во кој влегуваат вработени,-раководители на одделните организациони единици.
3. *Директор на Институтот* како орган на раководење

--

Научниот совет на Институтот

Институтската управа на Институтот

Вработените во Институтот за сточарство

VI. МАТЕРИЈАЛНО-ТЕХНИЧКА БАЗА ЗА РАБОТА НА ИНСТИТУТОТ

Институтот за сточарство располага со поголем број на објекти кои се доволни како експериментална база за идните постдипломци да можат да ги изведуваат своите истражувања и да добијат релевантни лабораториски и експериментални резултати. Два од нив се во Скопје (Градски парк и Автокоманда), два во Битола (објект и експериментален објект), еден во Струга-Мрестилиште за ладноводни риби-с.Шум, еден во Нов Дојран-Мрестилиште за топловодни риби и еден во Маврово-Мрестилиште за ладноводни риби.

Институтот располага со следните **деловни објекти**:

1. Зграда (Градски Парк)

Адреса: Булевар Иле Илиевски 92 а, 1000 Скопје

Цврста градба - вкупна површина 743 м²

Канцеларии 13

Лаборатории 2

Библиотека-предавална 1

Дворно место со површина од 771.70 м²

а) Лабораторијата за контрола на квалитетот на добиточна храна - квадратура 140 м²

Лабораторијата за контрола на квалитетот на добиточната храна се состои од 5 простории кои се функционално поврзани во една целина и се состојат од следните делови:

- просторија за изведување на физичко-хемиска анализа;
- вагална;
- дигесториум;
- просторија за чување на лабораториски хемикалии и прибор и
- просторија за компјутерска обработка на добиените резултати

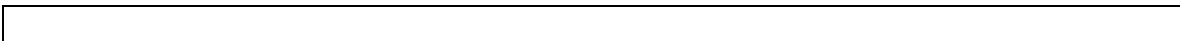
Наведените простории се во релативно добра состојба, односно потребно е одредено реновирање со цел да ги задоволат стандардите за одредена лабораторија. Исто така Лабораторијата за контрола на квалитетот на добиточната храна поседува и просторија со лабораторија каде ќе се врши микробиолошка анализа на добиточната храна. Со оваа инвестиција ќе се заокружи комплетната (физичко-хемиска и микробиолошка) анализа на добиточната храна што претставува еден од важните сегменти за правилна и квалитетна исхрана на домашните животни.

б) Лабораторијата за контрола на квалитетот на свежото сурово млеко - квадратура 80 м²

Лабораторија за контрола на квалитетот на свежото сурово млеко се состои од простории кои се функционално поврзани во една целина и се состојат од следните делови:

- просторија за изведување на физичко-хемиска анализа;
- вагална;
- просторија за чување на лабораториски хемикалии и прибор и
- просторија за компјутерска обработка на добиените резултати

Наведените простории се во релативно добра состојба, односно потребно е одредено реновирање со цел да ги задоволат стандардите за одредена лабораторија.

2. Зграда Автокоманда - половина со Факултетот за ветеринарна медицина ул. Лазар Поп Трајков бб., Скопје

Цврста градба - вкупна површина 229.88 м² (приземје - 224.91 м² и подрумски простории - 74.97 м²)

Канцеларии 6

3. Зграда Мрестилиште-Шум, Струга

Цврста градба - вкупна површина 300 м²:

Сала за состаноци 1

Канцеларии 4

Лаборатории 1

Хала за мрестилиште 1

Покриена хала со базен 1

Надворешни базени 130 м²

Дворно место со површина од 500 м²

Нива 3300 м²

4. Зграда Мрестилиште-Нов Дојран*, Нов Дојран

Цврста градба - вкупна површина 200 м²

Земјиште со вкупна површина 10970 м²

5. Зграда Мрестилиште-Маврово*, Маврово
Цврста градба - вкупна површина (П+1) од 342 м²
6. Зграда Битола
Цврста градба - вкупна површина 60 м²
Експериментален објект (с. Ротино) - вкупна површина 1858 м²
Земјиште со вкупна површина 5310 м²

За организирање на опити за научно-истражувачки цели, организирање на одредено производство и вршење на поедини услуги, во Институтот постојат и **истражувачко-производни објекти**:

-Експериментална производна фарма - нуклеус за млечни раси на овци-140 броја во ЗК Кичево-Кичево

-Експериментална производна фарма - нуклеус за автохтони грла од каракачанската раса на овци-60 броја во ВСЦ Тодор Велков-Куманово.

Мрестилиште ШУМ -Струга располага со:

1. Мрестилишна сала
2. Надворешни базени
3. Планктонска мрежа
4. Метален базен
5. Лежишта за икра
6. Комплет инкубатори
7. Чамец пластичен
8. Косо проектор
9. Електроагрегат
10. Ормар трезор
11. Примопредавател

VII.

ДЕЈНОСТ НА ИНСТИТУТОТ ЗА СТОЧАРСТВО

Во работата на Институтот за сточарство се вклучени научноистражувачката, апликативно-стручната, образовната и издавачката дејност.

Институтот за сточарство во својата научно-истражувачка и апликативна работа ги конципира долгорочно и континуирано проблемите од областа на селекцијата и зголемувањето на производните својства кај домашните животни, со усовршување на моделите за контрола на производните својства и искористување на податоците за селекциски цели.

1. НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Научноистражувачката дејност на Институтот низ целиот период на неговото дејствување од формирањето до денес, била и останува основна дејност на Институтот, која е одбележана со богато искуство.

Во текот на 60-годишното постоење, изграден е едуциран научен кадар од сите области на сточарските науки. Паралелно со едукацијата на кадарот, се создаваа и развиваа услови за научно-истражувачка работа која е имплементирана во сите области на сточарското производство во Република Македонија. За успешна реализација на научно-истражувачките проекти формирани се експериментални објекти за одделни видови домашни и други стопанско корисни животни.

Научноистражувачката дејност се остварува преку лабораториите: за млеко и млечни производи, каде што се врши хемиска анализа на млекото и стандардните млечни производи; за исхрана на домашните животни каде што се врши хемиска анализа на крмите и добиточните бсмески и се определува нивната хранителна вредност, компјутерска единица за идентификација и додатна опрема за следење на производните способности на домашните животни и лабораторија за рибарство, каде што се врши хемиска анализа на рибите како и физичко-хемиска анализа на водата.

Научниот кадар на Институтот за сточарство постојано ги следи најновите достигнувања во областа на современото сточарство. Институтот за сточарство, работејќи во исклучителни динамични услови, со својот тим обезбедува подршка за развој на македонското сточарство и рибарство.

Институтот за сточарство организира Меѓународен симпозијум по сточарство на секои две години и ги објавува Зборниците со апстрактите и презентираните трудови на Симпозијумот.

Слики од Меѓународниот Симпозијумот за сточарство организиран од Институтот за сточарство

2.

АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Во текот на прилагодувањето на Институтот кон современите потреби на сточарството, руралниот развој и заштитата на човековата околина, идентификувани во текот на долгогодишното работење и комуникација со праксата, Институтот за сточарство во својата 60 годишна активност има работено на бројни апликативни проекти. За успешна реализација на проектите и усовршување на научниот кадар, фомирани се опитни фарми, а денес постојат експериментални единици.

Од страна на Институтот изработени се повеќе законски акти, како на пр. Законот за сточарство со неговите подзаконски акти. Врз основа на своите активности, Институтот за сточарство од Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство на Република Македонија има добиено овластувања за контрола на квалитетот и нутритивната вредност на добиточната храна и сировините за производство на добиточна храна и идентификација и обележување на домашните животни.

Работниот интерес на Институтот е фокусиран исто така кон подрачјата како што се Матично книговодство и селекција на сите видови домашни животни, технологија на одгледувањето на домашните животни, исхрана на различни видови и категории добиток; технологија на анимални производи, технологија на одгледувањето на риби во вештачки рибници и отворени води итн. Институтот за сточарство особено беше ангажиран во реализација на „Националната одгледувачка програма за сточарството на Република Македонија за периодот 2000-2009 година.

Апликативната дејност се реализира преку соработка со стопанските субјекти од оваа област за осовременување на технолошките процеси за производство на млеко, месо, јајца и риби, решавање на одделни актуелни поврзани со интензификацијата на производството во определени услови и др. Институтот за сточарство е овластена институција за вршење на контрола на квалитет и хранителна вредност на добиточната храна и сировините за производство на добиточна храна, за водење на матичното книговодство, селекција и мониторингот на состојбите во сточарството во Република Македонија и за производство на рибен подмладок и други дејности од областа на рибарството.

Последните неколку години, во рамките на саемот "Агро-Експо" организирани беа и сточарски изложби, на кои Институтот за сточарство активно учествуваше како во поглед на одбирање на грлата изложени на саемот така и во оценувачките комисиии. Одржани се и повеќе советувања по разни проблематики од сточарската дејност.

ПРЕГЛЕД НА УЧЕСТВО И РЕАЛИЗИРАНИ НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКИ И АПЛИКАТИВНИ ПРОЕКТИ НА ИНСТИТУТОТ ЗА СТОЧАРСТВО ВО ПЕРИОДОТ 2002-2012 ГОДИНА

а) Област сточарство

Производство и користење на минерално-витаминскиот предсмеси, дополнителни протеински смеси и други додатоци за исхрана на животните со висок генетски потенцијал во услови на еколошко производство на храна, 2007, МОН, *меѓународен проект*.

Користење на фиксирани (fixed models) и мешани модели (animal models) при селекција на млечните популации овци во Р. Македонија, 2010-2012, МОН, национален проект, главен истражувач д-р Никола Пациновски.

Blad-faktor vo Hol{tajn-friziskata populacija, Ministerstvo za obrazovanie i nauka, 2001-2003, *национален проект*, glaven istra`uva~ Д-р Боне Палашевски

Ishranata - faktor za eksponirawe na proizvodnite sposobnosti kaj visokomle~nite kravi vo uslovi na R. Makedonija, Ministerstvo za obrazovanie i nauka, 2004-2006, glaven istra`uva~ Д-р Боне Палашевски
национален проект

Proizvodstvo i koristewe na mineralno-vitaminskite predsmesi, dopolnitelnite proteinski smesi i drugi dodatoci za ishrana na `ivotnite so visok genetski potencijal vo uslovi na ekolo{ko proizvodstvo na hrana, Ministerstvo za obrazovanie i nauka, *me|unaroden proekt* so SCG, 2005-2007, glaven istra`uva~ Д-р Боне Палашевски

Evaluacija na tehnolo{kiot kvalitet na sortite na durumot od R.Makedonija i R.Srbija spored nivnata namena", *bilateralen proekt* so R.Srbija i Crna Gora (2005), главен истражувач д-р Мирјана Менковска

Komparativna analiza na prolaminite od razni `itarici odgledani vo razni regioni", *bilateralen proekt* so R.Srbija i Crna Gora (2005-2007), главен истражувач д-р Мирјана Менковска

Производство и користење на минерално-витаминскиот предсмеси, дополнителни протеински смеси и други додатоци за исхрана на животните со висок генетски потенцијал во услови на еколошко производство на храна, 2007, МОН, *меѓународен проект*

Created of dairy sheep breeds nucleus, Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство, 2001-2003

Identification and conservation of autohtones Macedonian Shara-mountain dog – sharplaninec, Ministerstvo за земјоделство, шумарство и водостопанство, 2001-2003.

Блад-фактор во Холштајн-фризиската популација, Министерство за образование и наука, 2001-2003, главен истражувач д-р Боне Палашевски

Исхраната - фактор за експонирање на производните способности кај високомлечните крави во услови на Р. Македонија, Министерство за образование и наука, 2004-2006, главен истражувач Боне Палашевски.

Производство и користење на минерално-витаминските предсмеси, дополнителните протеински смеси и други додатоци за исхрана на животните со висок генетски потенцијал во услови на еколошко производство на храна, Министерство за образование и наука (меѓународен проект со СЦГ), 2005-2007, главен истражувач Боне Палашевски.

Assesment of the companies which applied in the call for Applicants procedure”, Small and Medium Enterprise Development Project, by GFA, Hamburg, меѓународен проект, (јуни 2006).

Direct enterprise support in the dairy sector and association of the dairy producers”, Small and Medium Enterprise Development Project, by GFA, Hamburg, меѓународен проект (февруари-мај 2007):

Production of yellow hard sheep and cow cheese by application of rennet powder in the Kumanovo region”, MAASP, Project by SIDA. меѓународен проект, (2008-2010).

Value chain analysis on sheep milk for processing in the Gostivar region ”, MAASP, Project by SIDA, меѓународен проект, (2008-2010).

Примена Flashing методата во праксата (2008-2010) ?

Promoting HNV farming and Agri-environment payments trough Civil Society Organizations in Macedonia”, DEM во соработка со Avalon, Холандија, меѓународен проект (2010-2011).

Македонските биволи како автохтон генетски ресурс, Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство, 2009, главен истражувач д-р Боне Палашевски.

Користење на фиксирани (fixed models) и мешани модели (animal models) при селекција на млечните популации овци во Р.Македонија, Министерство за образование и наука, 2010-2012.

б) Област рибарство

Следење на формирањето на рибната населба во акумулацијата Козјак", 2004-2007, национален проект, главен истражувач... (финансиран од Министерство за Образование и Наука)

Интензивно порибување на Беровското Езеро во функција на производство на здрава храна и збогатување на туристичката понуда во беровскиот регион", 2004 – 2007, национален проект, главен истражувач... финансиран од Министерство за Образование и Наука)

Генетска и морфолошка карактеризација на пастрмките од родот Salmo во Република Македонија, 2011 – 2012, национален проект, главен истражувач д-р Васил Костов.

Институтот за сточарство оваа година веќе по петти пат организира Меѓународен симпозијум по сточарство и ги објавува Зборниците со апстрактите и презентираниите трудови на Симпозијумот.

Примена на биоманипулација во решавањето на проблемот со еутрофикацијата на акумулационото езеро Стрежево", 1999 – 2003, национален проект, главен истражувач....(финансиран од Министерството за животна средина и просторно планирање)

Чиста вода за пиење, Примена на топ-доњн биоманипулација со рибни популации во решавање на проблемот со еутрофикација на акумулационите езера чија вода се користи за пиење", 2000 – 2003, национален проект, главен истражувач..., (финансиран од Министерството за животна средина и просторно планирање)

Анализа на состојбите со рибниот фонд во риболовните подрачја, риболовните ревири и акумулациите", 2005 – 2006, национален проект, главен истражувач...(финансиран од Министерството за земјоделство шумарство и водостопанство)

Испитување на актуелната состојба со загаденоста на тиквешката акумулација и влијанието врз ихтиофауната", 2006 – 2007 национален

проект, главен истражувач... (финансиран од Министерството за животна средина и просторно планирање)

Проект за заштита, ревитализација и реинтродукција на македонската пастрмка (Салмо мацедоницус Карама, 2924) во водите на Република Македонија, 2008-2010 (*Носител – Македонска Риболовна Федерација*, ?, национален проект, главен истражувач... (финансиран од Глобален Еколошки Фонд, УНДП програма за мали грантови и Град Скопје).

Одредување на еколошкиот статус на вретенарот *Zingel balcanicus* (Karaman , 1937) во водите на Република Македонија, 2012, национален проект (Во потрага по вретенарот)". *Носител Македонска Риболовна Федерација*. Финансиран од Глобален Еколошки Фонд. главен истражувач д-р Васил Костов.

Анализа на состојбите со рибниот фонд во риболовните подрачја, риболовните ревири и акумулациите", 2005 – 2006, национален проект, главен истражувач...(финансиран од Министерството за земјоделство шумарство и водостопанство)

Испитување на актуелната состојба со загаденоста на тиквешката акумулација и влијанието врз ихтиофауната", 2006 – 2007 национален проект, главен истражувач... (финансиран од Министерството за животна средина и просторно планирање)

Проект за заштита, ревитализација и реинтродукција на македонската пастрмка (Салмо мацедоницус Карама, 2924) во водите на Република Македонија, 2008-2010 (*Носител – Македонска Риболовна Федерација*, ?, национален проект, главен истражувач... (финансиран од Глобален Еколошки Фонд, УНДП програма за мали грантови и Град Скопје).

Примена на биоманипулацијата во решавањето на проблемот со еутрофикацијата на акумулационото езеро Стрезево, () меѓународен проект, главен истражувач д-р Родне Насова ?

Актуелната еколошка состојба на Тиквешката акумулација и влијанието врз ихтиофауната, Министерство за животна средина и просторно планирање, (), национален проект, главен истражувач, д-р Родне Насова ?

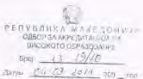
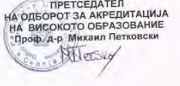
3.

ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Поврзувањето на научните истражувања со современите начини на едукација се клучни предизвици за идниот развој на Република Македонија во делот на сточарството, образованието и економскиот развој.

Во рамките на УКИМ, Институтот за сточарство организира и остварува студиски програми од втор циклус во согласност со критериумите на Болоњската декларација од видот на академски магистерски студии во биотехничкото научно поле по Сточарство и Рибарство, организирани како двогодишни студии со 120 ЕКТС (Решение на Универзитетскиот Сенат бр. 02-505 од 7.07.2009 година, Решение на Одборот за акредитација бр.13 19/10 и 13 19/9 од 04.03.2011 година за акредитирање на студиските програми по Сточарство и Рибарство, соодветно и Решение од Министерот за образование и наука на РМ бр. 13-208/5 од 10.05.2011 година, за отпочнување со работа на студиските програми, врз основа на исполнетоста на сите услови за работа).

 Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје St. Cyril and Methodius University in Skopje Одлука УС Одлука: 02.505/3 Страна: 1 од 1 РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ бр. 02-505 од 07.07.2009 Врз основа на член 104 од Законот за високото образование и член 246 од Статутот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, по предлог на Научниот совет на Институтот за сточарство, Универзитетскиот сенат на 11. септември, одржан на 6 јуни 2009 година, донесе ОДЛУКА за усвојување на Проектот за организирање втор циклус студии по одржливо сточарство и одржливо рибарство на Институтот за сточарство Член 1 Се усвојува Проектот за организирање втор циклус студии по одржливо сточарство и одржливо рибарство на Институтот за сточарство, бр. 0201-561 од 12.12.2008 година. Член 2 Универзитетскиот сенат го упатува Проектот од член 1 на оваа Одлука до Одборот за акредитација на високото образование на натамошна постапка. Член 3 Оваа Одлука влегува во сила со нејзиното донесување и ќе се објави во „Универзитетски гласник“. Ректор Проф. д-р Велимир Стојковски	РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА бр. 13-208/5 од 10.05.2011 Врз основа на член 55 став 1 од Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Македонија“ бр. 58/00, 44/02, 82/08 и 167/10), а во врска со член 104 став 2 и член 22 став 1 од Законот за високото образование („Службен весник на Република Македонија“ бр. 35/08, 103/08, 26/09, 93/09, 99/09, 115/10, 17/11 и 51/11), Министерот за образование и наука донесе РЕШЕНИЕ за почеток со работа на студиските програми од втор циклус на магистерски студии по сточарство и рибарство на Институтот за сточарство при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје 1. Со ова решение се утврдува дека се исполнети условите за почеток со работа на студиските програми од втор циклус на магистерски студии во траење од две години по сточарство и рибарство на Институтот за сточарство при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. 2. Ова решение влегува во сила со денот на донесување. Образложение По добивањето, од страна на Одборот за акредитација, на решенијата за акредитација на студиските програми по: - Сточарство, решение бр. 13-19/10 од 04.03.2011 година и - Рибарство, решение бр. 13-19/9 од 04.03.2011 година на Институтот за сточарство Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, до Министерството за образование и наука, се обрати со барање под наш бр. 13-2128/1 од 28.03.2011 година, за утврдување на исполнетоста на условите за почеток со работа на горенаведените студиски програми. Министерот за образование и наука, за ова шет со решение бр. 13-2128/2 од 04.04.2011 година, формира Комисија за утврдување на исполнетоста на условите за почеток со работа. Комисијата на ден 20.04.2011 година, изврши увид и изготви извештај бр. 13-2128/4 од 03.05.2011 година, каде е наведено дека за студиските програми од втор циклус на магистерски студии во траење од две години по сточарство и рибарство на Институтот за сточарство при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, се исполнети условите за почеток со работа, согласно одредбите утврдени со Законот за високото образование и Уредбата за нормативни и стандарди за основање на високообразовни установи и за кршење на високообразовна дејност („Службен весник на Република Македонија“ бр. 103/10, 168/10 и 10/11). Имајќи го во предвид изнесениот, се одлучи како во диспозитивот на ова решение. МИНИСТЕР, Никола Тодоров Доставено до: Примач Адреса Изготвил: Ирена Аџиќ Претседател: Борко Аргенис Објавено: на 10.05.2011
Одлука за усвојување на Проектот за организирање втор циклус студии по одржливо сточарство и рибарство од страна на Ректорот на УКИМ, проф. д-р Велимир Стојковски	Решение за почеток со работа на студиските програми од втор циклус на магистерски студии по сточарство и рибарство на Институтот за сточарство и наука, г-дин Никола Тодоров

 Врз основа на член 71 став 2, алинея 4 и 104, став 2 од Законот за високото образование ("Службен весник на Република Македонија" број 35/06, 103/8, 26/9, 83/09 и 99/2009 година), Одборот за акредитација на 34-та седница одржана на 27.01.2011 година донесе РЕШЕНИЕ за акредитација на студиска програма на двегодишни последипломски универзитетски студии по Сточарство на Институтот за сточарство на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје 1. Се акредитира студиската програма за последипломски универзитетски студии од втор циклус по Сточарство на Институтот за сточарство на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, согласно Правилникот за организацијата, работата, начинот на одлучување, методологијата, постапката за акредитација, критериумите и стандардите за акредитација, како и други прашања во врска со работата на Одборот за акредитација („Службен весник на Република Македонија“ бр. 121/2010) и врз основа на исполнетоста на условите согласно Законот за високото образование и Уредбата за нормативи и стандарди за основање на високообразовни установи и за вршење високообразовна дејност („Службен весник на Република Македонија“ бр. 168/2010 година). 2. Акредитацијата од точка 1 на ова решение се дава за последипломски студии од втор циклус на универзитетските академски студии по Сточарство на Институтот за сточарство при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, во траење од две години. 3. По завршените последипломски студии, се стекнува со научен степен Магистер по сточарство. 4. Институтот за сточарство при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје е должен во целост да го реализира Проектот од точка 1 на ова	решение по однос на исполнетоста на условите за вршење на високообразовна дејност во согласност со Законот за високото образование, Правилникот за нормативите и стандардите за основање на високообразовни установи и за вршење високообразовна дејност („Службен весник на Република Македонија“, број 33/03). 5. Членовите на Одборот за акредитација одлучата за акредитација ја донесоа едногласно. 6. Решението влегува во сила со денот на донесувањето. ОБРАЗЛОЖЕНИЕ Институтот за сточарство при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје поднесе барање и достави проектот до Одборот за акредитација на високото образование за прифаќање и акредитација на последипломски студии од вториот циклус по сточарство. Одборот за акредитација на својата 19. седница одржана на 25.08.2009 година, формира експертска комисија за преглед и оценка на Проектот и на 34 седница одржана на 27.01.2011 година врз основа доставениот Проект, и извештајот на експертската комисија одлучи како во диспозитивот на ова решение: ПРЕТСЕДАТЕЛ НА ОДБОРОТ ЗА АКРЕДИТАЦИЈА НА ВИСОКОТО ОБРАЗОВАНИЕ Проф. д-р. Михаил Петковски
Решение за акредитација на студиска програма на двогодишни последипломски студии по Сточарство на Институтот од страна на Одборот за акредитација на високото образование , проф.д-р Михаил Петковски	

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ Филозофски Факултет Бр. 11-02 Врз основа на член 71 став 2, алинея 4 и 104, став 2 од Законот за високото образование („Службен весник на Република Македонија“ бр. 35/08, 103/8, 26/9, 83/09 и 99/2009 година), Одборот за акредитација на 34-та седница одржана на 27.01.2011 година донесе РЕШЕНИЕ за акредитација на студиска програма на двегодишни последипломски универзитетски студии по Рибарство на Институтот за сточарство на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје 1. Се акредитира студиската програма за последипломски универзитетски студии од втор циклус по Рибарство на Институтот за сточарство на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, согласно Правилникот за организацијата, работата, начинот на одлучување, методологијата, постапката за акредитација, критериумите и стандардите за акредитација, како и други правни акти во врска со работата на Одборот за акредитација („Службен весник на Република Македонија“ бр. 121/2010) и врз основа на исполнителста на условите согласно Законот за високото образование и Уредбата за нормативни и стандарди за основање на високообразовни установи и за вршички високообразовна дејност („Службен весник на Република Македонија“ бр. 168/2010 година). 2. Акредитацијата од точка 1 на ова решение се дава за последипломски студии од втор циклус на универзитетските висшескоп студии по Рибарство на Институтот за сточарство при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, во траење од две години. 3. По завршените последипломски студии, се стекнува со научен степен Магистер по рибарство. 4. Институтот за сточарство при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје е должен во целост да го реализира Проектот од точка 1 на ова решение.	решение по однос на исполнителста на условите за вршички на високообразовна дејност во целостот на Законот за високото образование. Правилникот за нормативите и стандардите за основање на високообразовни установи и за вршички високообразовна дејност („Службен весник на Република Македонија“, бр. 33/03) 5. Членовите на Одборот за акредитација одлучата за акредитација ја донесоа едногласно. 6. Решението влегува во сила со денот на донесувањето. ОБРАЗЛОЖЕНИЕ: Институтот за сточарство при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје поднесе барање и достави проектот до Одборот за акредитација на високото образование за прифаќање и акредитација на последипломски студии од втор циклус по рибарство. Одборот за акредитација на својата 19. седница одржана на 25.08.2009 година, формира експертска комисија за претлика и оценка на Проектот и на 34 седница одржана на 27.01.2011 година врз основа на доставениот Проект, а извршил на експертската комисија, добил како во дискусивниот на ова решение. ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ОДОБОРОТ ЗА АКРЕДИТАЦИЈА НА ВИСОКОТО ОБРАЗОВАНИЕ Проф. д-р Михаил Петковски
Решение за акредитација на студиска програма на двегодишни последипломски студии по Рибарство на Институтот од страна на Одборот за акредитација на високото образование , проф.д-р Михаил Петковски	

Студиската програма **Сточарство** го следи современиот тренд и има мултидисциплинарен аспект од областа на самото производство и технологија на одгледување, екологијата како значаен сегмент и на крај менаџментот, маркетингот и економската исплатливост на самото производство. Студиите имаат мултидисциплинарен пристап и нудат широки познавања од наведените 3 области (производство-екологија-економика) и претставуваат една интерактивна целина која овие две производства сточарството и рибарството ги прави поинакви од студиите од класичен тип каде се опфаќа само компонентата на производство и технологија на одгледување, без при тоа да се води сметка за еколошката страна на овие два вида производства која е многу важна од аспект дали ја загадуваат животната средина и на крај економската оправданост на самите производства односно дали се рентабилни-економско исплатливи, а со самото тоа и одржливи на пазарот за подолг временски период.

Во иднина, според потребите, последипломската настава ќе се проширува и во други насоки релевантни за развојот на сточарството од интерес на земјата и светот.

Програмата за одржливо сточарство произлегува од растечката потреба на широката заедница како потрошувач на безбедна и одржливо произведена храна. Студентите, по комплетирањето на оваа програма ќе бидат подготвени да влезат во комерцијално производство на здрава и безбедна храна, или придружните дејности на оваа гранка. Покрај тоа,

постојат можности за пласирање на работна сила на полето на управување со водени, почвени и природни ресурси, советодавни служби, организација на ланци на снабдување, како и продолжување со научно-истражувачка работа во специфични полиња на интерес.

Сала за предавања и презентации

Магистерските студии по **Рибарство** се дизајнирани во правец на задоволување на националните и интернационалните барања со цел обучените кадри да придонесат во развојот и модернизацијата на рибарството во Р. Македонија; примена на модерни технолошки постапки за производство на риба во рибнички услови; одржливо ползување на постоечките природни ресурси и зголемување на рибниот фонд во природните водни екосистеми (езера и реки).

Предвидено е студиите да имаат мултидисциплинарен пристап и да понудат широки познавања, почнувајќи од знаењата за водата и водените екосистеми, како животна средина во која живеат рибите, живиот свет во нив, меѓусебната поврзаност на водените организми, синџирите на исхраната, биологијата на рибите како и знаења од одгледувањето на рибите во затворени системи, односно производство на рибата во рибнички услови. Сето ова со цел да овозможи зголемено производство и искористеност на природните ресурси.

Со оваа област, која е дефицитарна со стручни лица, по завршување на студиите ќе се создадат можности за вработувања во рибниците во Републиката и практична примена на стекнатите знаења добиени во текот на студирањето.

Институтот за сточарство располага со поголем број на објекти кои се доволни како експериментална база за идните постдипломци да можат да ги изведуваат своите истражувања и да добијат релевантни лабораториски и експериментални резултати. Два од нив се во Скопје (Градски парк и Автокоманда), два во Битола (објект и експериментален објект), еден во Струга-Мрестилиште за ладноводни риби-с.Шум, еден во Нов Дојран-Мрестилиште за топоводни риби и еден во Маврово-Мрестилиште за ладноводни риби.

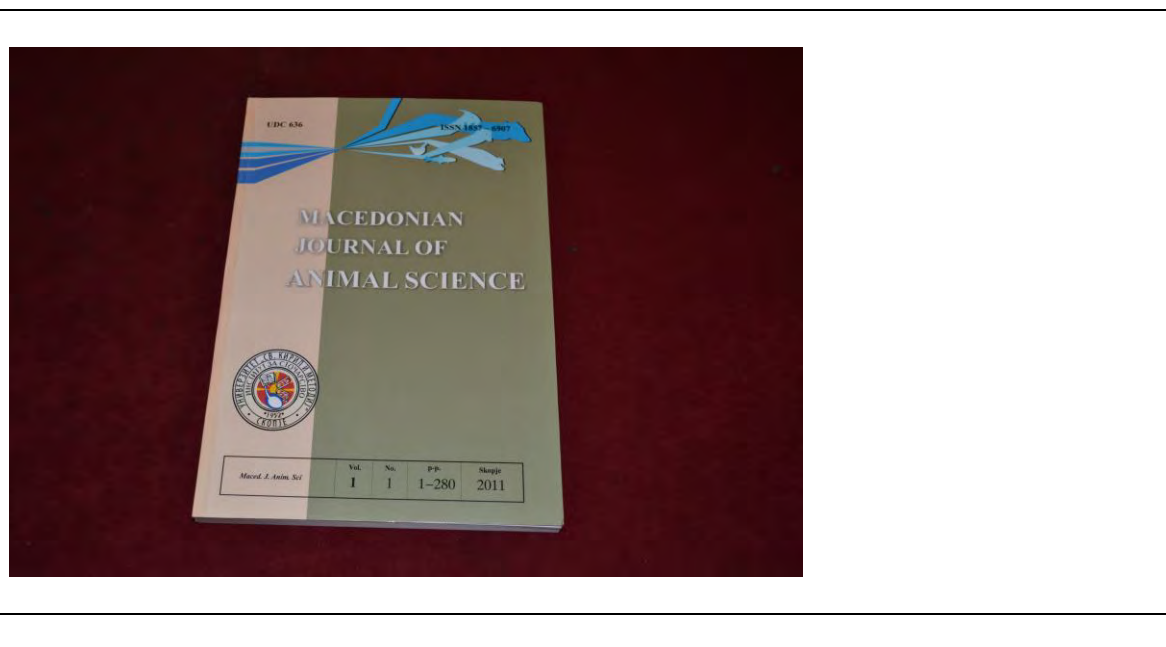
4. ИЗДАВАЧКА ДЕЈНОСТ

Во текот на 60-годишното постоење, научниот и наставно-научниот кадар на Институтот развил богата издавачка дејност: книги, монографии, учебници, Зборници од советувања и брошури. Објавени се стотици научни и стручни трудови во национални и меѓународни списанија со импакт фактор.

Во најраниот период од својот развој, Институтот издал **Зборник** со 12 научни труда.

Институтот за сточарство оваа година веќе по петти пат организира Меѓународен симпозијум по сточарство и ги објавува Зборниците со апстрактите и презентираниите трудови на Симпозијумот.

Од 2011 година Институтот го издава часописот „Македонски журнал за сточарско производство“ ("**Macedonian Journal of Animal Science**") со меѓународен карактер, во кој се објавуваат трудови на неговите научни работници, како и на тие од другите научни институции во земјата и странство. Изданието е во печатена и во електронска форма.

Публикувани книги, Зборници, броеви на часописот, брошури и други дела на кадарот од Институтот од 2002 година до дene

Листа на публикувани книги, Зборници, броеви на часописот,
брошури и други дела на кадарот од Институтот од 2002 година до дене

VIII.

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКИ КАДАР НА ИНСТИТУТОТ

Почетоците на работата на Институтот се проследени со недостиг од стручни кадри, посебно во поглед на искуството во научната работа. Постојаното вложување во усовршувањето на кадрите од Инстиутот, плодната соработка со сродните инстиуции во земјата и надвор од неа, доведоа до тоа Институтот постепено да се екипира со потребниот кадар. Интеграцијата на Институтот со Земјоделскиот факултет одигра позитивна улога во решавање на проблемот со слабата кадровска опременост и структура.

Во периодот до 1978 година, односно до интеграцијата со Земјоделскиот факултет, во Институтот работеле следниве профили научни кадри и помошен персонал:

д-р Благој Васков	редовен професор
инж. Смиле Смилевски	редовен професор
д-р Миливоје Ташковски	редовен професор
д-р Томе Ангеловски	редовен професор
д-р Борислав Џинлески	редовен професор
д-р Атанас Георгиев	редовен професор
д-р Јордан Шокаровски	редовен професор
д-р Наталија Капац	вонреден професор
д-р Никола Тодоровски	вонреден професор
д-р Георги Ефремов	Доцент
д-р Петар Нешовски	Доцент
д-р Кирил Петков	Доцент
д-р Жарко Маџиров	Доцент
д-р Ристо Илковски	Доцент
инж. Ташко Токовски	Асистент
инж. Никола Јордановски	Асистент
инж. Душка Лазарева	Асистент
м-р Кирил Филев	Асистент
дипл. хемичар Вида Пешева	Асистент

Младен Пешевски	сметководител
Павле Наковски	благајник
Марија Ѓорговска	лаборант
Тихомир Чижбановски	лаборант
Благој Голчев	лаборант
Вилко Гиговски	ВКВ работник
Видое Марковски	ВКВ работник
Лазар Лулевски	КВ работник

Од 1979 до 1989 година Институтот работи во состав на РО Земјоделски факултет, како ООЗТ Институт за сточарство и располага со следниов кадар:

инж. Смиле Смилевски	редовен професор
д-р Томе Ангеловски	редовен професор
д-р Атанас Георгиев	редовен професор
д-р Борислав Џинлески	редовен професор
д-р Јордан Шокаровски	редовен професор
д-р Наталија Капац	редовен професор
д-р Никола Тодоровски	редовен професор
д-р Георги Ефремов	редовен професор
д-р Петар Нешовски	редовен професор
д-р Кирил Петков	редовен професор
д-р Жарко Маџиров	редовен професор
д-р Ристо Илковски	редовен професор
д-р Ташко Токовски	редовен професор
д-р Никола Јордановски	вонреден професор
д-р Кирил Филев	доцент
д-р Тихомир Чижбановски	доцент
д-р Стојан Беличовски	доцент
д-р Видосава Сотировска	доцент
д-р Љубен Атанасов	научен советник
д-р Мишо Димовски	научен советник

др.вет.мед. Иван Лозанче	виш научен соработник
д-р Никола Поповски	
м-р Симо Ѓоргиев	асистент
м-р Никола Козаровски	асистент
м-р Владимир Џабирски	асистент
м-р Митре Стојановски	асистент
м-р Марика Дамјановска	асистент
м-р Лефтерија Станковска	асистент
м-р Стојанчо Грповски	асистент
инж. Никола Петровски	виш научен соработник
инж. Емил Капац	виш научен соработник
инж. Атанас Петев	виш стручен соработник
инж. Никола Марцекиќ	виш стручен соработник
инж. Јаготка Костадинова	асистент
инж. Душка Лазаревска	асистент
инж. Станко Стефановски	стручен соработник
Драгица Налетоска	лаборант
Митре Кајчески	лаборант
Дивна Пупулевска	лаборант
Благој Голчев	лаборант
Марија Ѓорговска	лаборант
Младен Микулчиќ	лаборант
Живка Стоилевска	лаборант
Лазар Лулевски	лаборант
Гица Котеска	лаборант
Павлина Ангелова	администрација
Пандора Танева	администрација
Елена Секуловска	администрација
Ванчо Хаџи Наумов	администрација

Роза Петева

администрација

Благица Спасовска

администрација

Од 1989 до повторното регистрирање на Институтот како научна установа во него работеа пет доктори на науки, единаесет асистенти и административно-технички персонал, како и работници во опитни објекти.

д-р Кирил Филев

д-р Петре Мицевски

д-р Симо Георгиев

д-р Митре Стојановски

д-р Мирјана Менковска

д-р Апостол Цилевски

инж. Никола Марцекиќ

инж. Васил Мицевски

м-р Јаготка Костадинова

м-р Драгослав Коцевски

инж. Петар Коцарев

инж. Јетон Старова

инж. Наташа Ѓорговска

инж. Станко Стефановски

инж. Весна Чадиева

др.вет.мед. Иванчо Налетоски

Гица Котеска

Светлана Димовска

Благој Голчев

Драгица Налетоска

Марија Ѓорговска

Живка Стоилевска

Ванчо Хаџи Наумов

Слободе Димовски
Младен Микулиќ
Станиша Черепналковски
Роза Петева
Милан Петрушев
Блажо Петров
Зоран Панов
Невена Костоска

Како надворешни соработници, во тоа време во Институтот работат:

д-р Јордан Шокаровски	редовен професор
д-р Борислав Џинлевски	редовен професор
д-р Ташко Токовски	редовен професор
д-р Ристо Илковски	редовен професор

IX.

СЕГАШЕН НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКИ И СОРАБОТНИЧКИ КАДАР НА ИНСТИТУТОТ

Ред.

Бр. **Име и Презиме**

Научна дисциплина

НАУЧНИ СОВЕТНИЦИ

1.	Проф.д-р Мирјана Менковска	Прехрамбена технологија и биотехнологија
2.	Проф.д-р Боне Палашевски	Говедарство
3.	Проф. д-р Симо Георгиев	Рибарство, во пензија

ВИШИ НАУЧНИ СОРАБОТНИЦИ

3.	Проф.д-р Васил Костов	Рибарство
4.	Проф. д-р Д-р Родне Насова	Рибарство

НАУЧНИ СОРАБОТНИЦИ

5.	Доц. д-р Никола Пациновски	Овчарство со козарство
6.	Доц. д-р Наташа Ѓорговска	Исхрана на домашни животни
7.	Доц. д-р Недељка Николова	Живинарство
8.	Доц. д-р Ељми Јусуфи	Исхрана на домашни животни

АСИСТЕНТИ

9.	Д-р Наташа Дуброва-Матева	Говедатство
10.	Д-р Тошо Костадинов	Агроекономија
11.	М-р Весна Андоноска	Микробиологија
12.	М-р Елена Ефтимова	Овчарство со козарство
13.	М-р Станко Стефановски	Свињарство

**Х. БИОГРАФИЈА СО БИБЛИОГРАФИЈА НА СЕГАШНИОТ
НАУЧЕН И СОРАБОТНИЧКИ КАДАР НА ИНСТИТУТОТ ЗА
ПЕРИОДОТ 2002-2012 ГОДИНА**

**Д-р МИРЈАНА МЕНКОВСКА,
редовен професор, научен советник**

Проф. д-р Мирјана Менковска е родена на 1.11.1950 во Скопје, Република Македонија. Основно училиште посетувала во Скопје, а завршила во Куманово, после катастрофалниот земјотрес во Скопје.

Дипломирала на Технолошко-металуршкиот факултет – органска насока, Скопје, во 1976 год, со просечен успех 9,2. Магистрирала на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје во областа на инструментална анализа во хемијата и технологијата во 1982 година. Докторирала во областа на биотехничките науки, на прехранбена технологија на Универзитетот во Белград, Земјоделски факултет-Земун во Заводот за технологија на жито и брашно во 1993 година.

Во рамките на Франкофонијата, посетувала меѓународни постдипломски студии за квалитет и безбедност на храна на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје и се стекнала со Master Degree во 2007 година.

Д-р Мирјана Менковска стекнала богато работно искуство во А.Д. „Жито Скопје“ и А.Д. „Жито Македонија“ како раководител на Лабораторијата и Секторот за испитување на квалитетот на житата и добиточна храна од 1978-1995 година. Во Институтот за сточарство во Скопје, при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ е вработена од 1995 година како раководител на Лабораторијата, а од 1996 година како раководител на Истражувачкиот Центар за прехранбена технологија и биотехнологија.

Д-р Мирјана Менковска специјализирала на Државниот универзитет-Арениусова Лабораторија во Стокхолм, Шведска, 1980 година во областа на инструментална анализа во хемијата и биохемија, во Grain Marketing Research Center, Менхетен, Канзас, САД, 1985/86 година во областа на хемија и технологија на житата, како стипендист на Американското Министерство за земјоделие (USDA) и визитинг научник за истражувачка работа; во државниот Истражувачки центар за житата во Детмолд, Германија, 1997 година во областа на биохемија на житата, како корисник на стипендијата DAAD.

Проф. Менковска остварила кратки студиски престои во Куши институтот во Бостон, САД, во 1992 година на семинар за подготовка на макробиотска храна; на Универзитетот во Вагенинген и во Истражувачкиот Институт TNO во Цајст, Холандија во 1996 година, за усвојување на нови методологии на истражување; на Земјоделскиот универзитет во Ос, Норвешка, за воспоставување на соработка, во 1998 година, како стипендист на Научниот Совет на Норвешка и во 2001 година, како учесник на семинар во областа на технологијата на добиточна храна; во прехранбениот институт во Бурса, Турција, како учесник во програмата „Пакт на стабилноста“, во 2002 година.

Проф. Менковска објавила 130 научни и стручни трудови и над 60-тина соопштенија, реферирани на повеќе научни и стручни меѓународни и домашни собири од областа на прехранбената технологија и биотехнологија и исхраната; 150 библиографски податоци (публикувани научни трудови и други публикации, преводи и раководење/учество во научноистражувачки и апликативни проекти). Таа е ко-организатор на националниот меѓународен симпозиум и на повеќе меѓународни научни собири поддржани од ИСС.

Проф. Менковска е наставник на последипломските студии акредитирани при Институтот за сточарство по предметите Вовед во инструментална анализа на храната и Квалитет и безбедност на храната на студиската програма по Сточарство и по Инструментални методи за определување на квалитетот на водата и технологија на риба и преработки од риба на студиската програма по Рибарство.

Проф. Менковска се бави со преводи на научни книги од англиски на македонски јазик (2 преводи и една стрроф. МЃзик (2 преводи и енковска била раководител на меѓународен проект на Република Македонија од областа на еколошкото земјоделие и здравствено исправна храна, спонзориран од РЕЦ (Регионалниот Еколошки Центар за земјите од Средна и Источна Европа) со седиште во Будимпешта, Унгарија; Раководител на научно-истражувачки проекти (3) и соработник во други научно-истражувачки проекти (2) финансирани од Министерството за наука на Република Македонија, од областа на исхраната на луѓето и домашните животни-нутритивна вредност на домашните житни култури и на биотехнологијата-идентификација на сортите на домашните житни растенија; аплицирала на повеќе национални и меѓународни научноистражувачки и апликативни проекти; соработува со бројни институции и организации што произведуваат и преработуваат разни видови жито и храна базирана на жито, како во нашата земја, така и во странство; придонесува за популаризација на научната мисла во нашата средина.

води и енковска била раководител на меѓународен проект на Република Македонија од областа на еколошкото земјоделие и здравствено исправна храна, спонзориран од РЕЦ (Регионалниот Еколошки Центар за земјите од Средна и Источна Европа) со седиште во Будимпешта, Унгарија; Раководител на научно-истражувачки проекти (3) и соработник во други

научно-истражувачки проекти (2) финансирани од Министерството за наука на Република Македонија, од областа на исхраната на луѓето и домашните животни-нутритивна вредност на домашните житни култури и на биотехнологијата-идентификација на сортите на домашните житни растенија; аплицирала на повеќе национални и меѓународни научноистражувачки и апликативни проекти; соработува со бројни институции и организации што произведуваат и преработуваат разни видови жито и храна базирана на жито, како во нашата земја, така и во странство; придонесува за популаризација на научната мисла во нашата средина.

Клучни зборови што ја карактеризираат областа на експертизата, според податоците од: *“Who is who in the world of cereal science and technology”, International Association for Cereal Science and Technologz)ICC=.* *Third Edition, 1998*, како и според податоците стекнати од најновите активности:

Видови: разни видови жита и сродни хранителни растенија

Финални производи: леб, мелнички и печивни производи, добиточна храна

Технолошки интерес: Нутритивни, производни, квалитетни и безбедносни својства на житата и друга храна

Базични проблеми: Карактеризирање на протеините и јагленхидратите, ензими,

Биохемиски интерес: Хемија на протеините и јагленхидратите, идентификација,

Специфични техники: PAGE, SDS-PAGE, HPLC, HPCE, NIR, NIT, PCR, Real-Time PCR, брзи методи за детерминирање на прехранбени компоненти и загадувачи во храната.

Проф. Менковска е претставник на Република Македонија во Меѓународна асоцијација за хемија и технологија на житата (ICC) од 1995-1998 год. и национален делегат во истата од 1998 година; била копретседател на работната група за нутритивната вредност на житата во ICC од 1998 година; член на Американската Асоцијација за хемија и технологија на житата (AACCC) од 1985 година, член на Австалиската асоцијација за хемија и технологија на житата- RACI од 2000 година, член на Сојузот на хемичарите и технолозите на Македонија (CXTM) и основоположител на секцијата за житата и производи од житата; претседател на Комисијата за жито и производи од жито при Советот на потрошувачите во Скопје; член на Претседателството на Македонското здружение за исхрана; член на Уредувачкиот одбор на „Билтенот,“ на CXTM од 1996-1998; член на Македонската организација за квалитет и стандардизација – МОКС; член на Научни одбори на повеќе меѓународни и домашни научни собири.

Одлично го познава англискиот јазик, а добро германскиот и францускиот јазик. Добила признание од ICC во 2002 година за придонес за одржување на Конференцијата на EU-ICC, имплементација на заедничко европско истражувачко подрачје; Награда „13-ти Ноември“ на градот Скопје во областа на науката за научната книга: „Технолошкиот квалитет на

македонската пченица-понови инструментални техники и методи, меѓународни стандарди“ во 2004 година.

Врз основа на реферати/рецензии и три препораки од видни меѓународни и национални научни работници-експерти во областа во која делува, Проф. Менковска е номинирана за редовен член на МАНУ. Исто така, на предлог од УКИМ Институт за сточарство во Скопје е предложена за ректор на УКИМ.

Објавени трудови и публикации

1. **Menkovska, M.**, Knežević, D., Ivanoski, M.: Protein Allelic Composition, Dough Rheology and Baking Characteristics of Flour Mill Streams from Wheat Cultivars with Known and Varied Baking Qualities. *Cereal Chem.*, 79 (5), 720, 2002.

2. **Menkovska, M.**: Comparative analysis of nutrients contained in wheat and corn grown in different agro-ecological regions, *EU/ICC Cereal Conference 2002, ECC 2002, “Implementation of the European Research Area”*, March 6-8, Vienna, Austria.

3. **Menkovska, M.**: Comparison of the nutritional composition of different cereals grown in two Macedonian regions, *Proceedings, ICC Conference 2002, “Novel raw materials, technologies and products-New challenge for the quality control”*, May 26-29, 2002, Budapest, Hungary.

4. **Menkovska, M.**, and Knezevic, D.: Determination of the composition of gluten proteins of Macedonian bread wheat cultivars, *Proceedings, The second International Conference, “Grain, Flour and Bread Quality”*, May 20-24, 2002, Moscow, Russia.

5. **Menkovska, M.**: Comparison of the Nutritional Composition of Different Cereals Grown in Two Macedonian Regions. P. 99-101 in *Final Program and Abstracts, ICC Conference 2002, “Novel raw materials, technologies and products-New challenge for the quality control”*, ICC, Department of Biochemistry and Food Technology, Budapest University of Technology and Economics, Budapest, Hungary, 113, 2002.

6. **Menkovska, M.**, Veljanov, S.: Composition of nutritive and antinutritive components of some cereals grown in different agro-ecological subregions in R. of Macedonia Jubilee *Proceedings, 219, 2002, Symposium of Livestock production with international participation*, Sts Cyril and Methodius University, Skopje, Institute of Animal Science and faculty of Agriculture, (In Macedonian language)

7. **Menkovska, M.**, Cilev, G.: Nutritive potential of some domestic cereals for nutrition of monogastric animals. *Jubilee Proceedings*, 223, 2002, *Syposium of Livestock production with international participation*, Sts Cyril and Methodius University, Skopje, Institute of Animal Science and Faculty of Agriculture, (In Macedonian language)
8. **Менковска, М.**: Технолошкиот квалитет на македонската пченица-понови инструментални техники и методи, меѓународни стандарди, УКИМ Институт за сточарство, Скопје, 216, 2003.
9. **Menkovska, M.**, and Lookhart, G. L.: Wheat varietal identification by reversed-phase high performance liquid chromatography (RH-HPLC). *Proceedings of the Congress of the Chemists and Technologists of Macedonia*, Faculty of Technology and Metalurgy, Ohrid, 2004.
10. **Menkovska, M.**, and Lookhart, G. L.: Wheat varietal identification by high performance capillary electrophoresis (HPCE). *Proceedings of the Congress of the Chemists and Technologists of Macedonia*, Faculty of Technology and Metalurgy, Ohrid, 2004.
11. Knezevic, D., Lookhart, G. L., Zechevic Veselinka, Milanovic Danica, Djukic Nevena, Pavlovic, M., **Menkovska, Mirjana**, and Shurlan-Momirovic Gordana: Relationships between Glu-1 alleles and technological quality properties in 18 Kragujevac's wheat cultivars (*Triticum aestivum* L.). *Tractors and power machines*, 10 (2), 86, 2005.
12. Sharic, M., Torbica, A., Zivanchev, D., Mastilovic, J., and **Menkovska, M.**: Evaluation of technological quality of domestic wheat varieties for the purposes of baking industry. *Zyto-hleb*, 32 (3), 71, 2005.
13. Marija Saric, Jovan Jakovljevic, Dusanka Pejin, **Mirjana Menkovska**, Milisav Ivanoski, Nada Gutesha, Dejan Dodig: Vrednovanje kvaliteta pšenice *Triticum aestivum* ssp. *vilgare* kao sirovine za namensku proizvodnju, *Hrana i ishrana*, 3-4, 56-61, 2005.
14. **Menkovska, M.**, and Okkyung Kim Chung: HCE Analyses of Gliadins in Macedonian wheat varieties, *International Wheat Quality Conference-III*, May 20-26, 2005, Manhattan, Kansas, USA.
15. **Menkovska, M.**, Okkyung Kim Chung and Slanchomil Veljanov: HPLC Analyses of gliadins in Macedonian wheat varieties, *International Wheat Quality Conference-III*, May 20-26, 2005, Manhattan, Kansas, USA.
16. **Menkovska, M.**, Sharic, M., Ivanoski, M., and Torbica, A.: Quality properties of Macedonian durum wheat cultivars (*Triticum durum*), *ICC Jubilee Conference*, Vienna, Austria, July 3-6, 2005.

17. Sharic, M., Torbica, A., Mastilovic, J., and **Menkovska, M.**: Quality of domestic and approved foreign durum wheat varieties, *Croatian Congress of Cereal Technologists with International Participation, "FLOUR-BREAD '05"*, October, 2005, Opatija, Croatia.

18. Knežević, D., Zecević Veselinka, Micanovic Danica, Djukic Nevena, Surlan-Momirovic Gordana, **Menkovska, Mirjana**, Pavlovic M., Urosevic D. Gliadins as markers in wheat genetics and breeding. XI Kongres Drustva za proucavanje zemljista Srbije i Crne Gore Knjiga abstrakta, 'Zemljiste kao resurs održivog razvoja' (eds. Univerzitet Crne Gore –Biotehnicki Institut Centar za zemljiste I melioracije i DPZSCG) p.119-120, 2005.

19. **Mirjana Menkovska**, George Lookhart, Desimir Knezevic, Marija Sharic and Milisav Ivanoski: Identification and characterization of domestic wheat varieties by high-performance liquid chromatography (HPLC) and high performance capillary electrophoresis (HPLC). *Journal of Food Physics*, vol. XIX, International society of food physicists, Corvinus University of Budapest, Hungarian biophysical society, 2006, Ed. A.S. Szabo, pp.25-30.

20. Sharic, M., **Menkovska, M.**, Stojanovic, T., Gutesha, N.: The exploitation possibility of domestic wheat cultivars. *Journal of Food Physics*, vol. XIX, International society of food physicists, Corvinus University of Budapest, Hungarian biophysical society, 2006, Ed. A.S. Szabo, pp.49-54.

21. **Menkovska, M.**, Lookhart, G., Knežević, D., Sharic, and Ivanovski, M.: Identification and characterization of Macedonian wheat varieties by contemporary biochemical techniques and methods. *Symposium with International participation: Improvement of Agricultural Production in Kosovo and Metohia, Vrnjacka Banja*, 26-29 June, 2006, *Proceedings*, Faculty of Agriculture, Ed.D. Knezevic, Prishtina, Leshak, pp.228-238.

22. Sharic, M., **Menkovska, M.**, Jakovljevic, J. Gutesha, N., Ivanovski, and M. Dodig, D.: Vrednovanje kvaliteta strnih i prosolikih žita za namensku proizvodnju. *Simpozijum sa međunarodnim učešćem, Unapređenje poljoprivredne proizvodnje na teritoriji Kosova i Metohije*, Vrnjačka Banja, 26-29 jun, 2006, *Knjiga referata*, Biljna proizvodnja, 11-18. (In Serbian language)

23. Marija Sharic, **Mirjana Menkovska**, Irena Dushanovic, and Nada Hladni: Investigation of the influence of the field mold contamination on the wheat quality and safety. P. 588-595 in: *Proceedings of the 5th International Congress on Food Technology, "Consumer Protection through Food Process Improvement and Innovation in the real World"*. Volume 2, ed. E.S. Lazos, Hellenic Association of Food Technologists, Faculty of Food Technology and Nutrition, Thessaloniki, Greece, 2007.

24. Marija D.Sharic, Katarina M.Cobanocic, Nada M.Gutesha, **Mirjana P. Menkovska**, and Nada T.Hladni: Statiscal confirmation of the wheat evaluation system, P.58 in: 9th International Symposium Interdisciplinary regional research, ISIRR 2007, Novi Sad, June 21st-23rd, 2007.
25. **Mirjana Menkovska**, Marija Sharic, Milisav Ivanoski: Quality and safety of wheat contaminated with *Fusarium* spp. P. 97-105 in: Proceedings of the I International Congress of Food technology, Quality and safety and XVI Symposium Cereal Bread and confectionary products, November 13-15, 2007, Novi Sad. Institute for Food technology in Novi Sad, Ed. Dj., Psodorov, 2007.
26. M.D. Sharic, **M.P.Menkovska**, D.M.Pejin, N.T.Hladni: Mixture values of the domestic wheat sorts from the aspect of baking quality improvement. P.162-165 in: *Proceedings of 4th International Congress Flour-Bread'07, October 24-27, Opatija, 2007*. Faculty of Food Technology, Ed. Zaneta Ugaric-Hardi, Osijek, 2008.
27. D. Spasova, and **M. Menkovska**: Comparative analysis of oat quality grown in organic and conventional conditions. *Book 2, Vol.25, 5-6,1163-1170, 9th International Symposium "Modern Trends in Livestock Production"*, Belgrade, Serbia, 7-9 October, 2009, Institute for animal husbandry, Belgrade-Zemun, Belgrade, 2009.
28. Šarić, M., **Menkovska, M.**, Guteša, N., Ivanovski, M.: Sprouts from different cereals influencing the changes of bread nutritive value, *5th International Congress of the Chemical Societies of the South-East European Countries*, Ohrid, Septembar 10-14, 2006, *Book of Abstracts*, Vol. 1, 198.
29. **.Menkovska Mirjana**, Milisav Ivanoski and Sharic Marija: Comparative evaluation of the technologycal quality of bread wheat and triticales cultivars, *Proceeedings of the XVIII th Congress on the Chemisyts and Technologists of Macedonia*, Ohrid, 2006.
30. **M. Menkovska**, M..Sharic, M. Ivanoski, V. Levkov, N. Djorgovska: Quality and safety of wheat intended for animal and human nutrition, Symposium of Livestock production with international participation, Ohrid, Macdonia, 2007.
31. M. Menkovska, M..Sharic, M. Ivanoski: Preventive measures for quality and safety supplying of food intended for human and animal nutrition, *Symposium of Livestock production with international participation*, Ohrid, Macdonia, 2007.
32. **Mirjana Menkovska**, Sharic Marija, Girazova Elizabeta: Influence of the *Fuzarium Spp.* fungus on the quality of wheat kernel and its products. P.153-162 in: *Jubilee Yearly Proceedings of the Agricultural Institute*, Skopje, Book 26-27, 2009.

33. **Mirjana Menkovska**, Vesna Levkov, Djorgovska Natasha, Marija Sharic, Vlado Samardjioski, Irina Ushlinovska: Application of rapid technique for screening of mycotoxins in cereals, P.144-149 in: *Proceedings of XIV International Feed Technology Symposium, FINS*, 19-21 October, Novi Sad, 2010.

34. Djukic Nevena, Dodig D., Konstatinov Kosana, **Menkovska Mirjana**: Triticale response to different rate of nitrogen nutrition. *Crop production (Növénytermelés) suppl.* 59, 537-540, 2010 ISSN 0546-8191.

35. **Mirjana Menkovska**: Regulations and organs in the field of food and feed safety in Republic of Macedonia, *Maced. J. Sci., Vol.1. No.2*, pp.355-360, 2011. <http://www.mjas.ukim.edu.mk>.

36. Djukic Nevena, Boskovic Jelena, Surlan-Momirovic Gordana, **Menkovska Mirjana**, Milankovic Jadranka: Variability of plant height of winter barley grown under the different supply of nutrition. *Növénytermelés Suppl.* 60, 97-100, 2011.

Д-р БОНЕ ПАЛАШЕВСКИ,
Редовен професор, научен советник

Проф. д-р Боне Палашевски е роден на 21.12.1951 год. во Битола, каде завршува основно и средно образование. На Земјоделскиот факултет во Скопје (отсек сточарство) се запишува во учебната 1971 год., каде дипломира во 1975 година.

По дипломирањето во 1978 год. се вработува во ЗИК Пелагонија, по докторирањето во Завод за унапредување и развој на земјоделството при ЗИК Пелагонија, на работното место стручен соработник по сточарство.

Магистрирал 1988 год., на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје, со магистерскиот труд под наслов: „Споредбени испитувања врз работните ефекти и квалитетот на молзните единици „ALFA-LAVAL DUOVAC 300“ и „IMPULSA M-620“.

Докторирал 1994 год., на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје, докторската дисертација под наслов: „Влијанието на интезитетот на

исхраната во предгоењето врз гојните и кланичните резултати кај сименталските и холштајн-фризиски јуниња“.

Во 1996 год. се вработува во ЈНУ Институт за сточарство, каде во 1998 год. е избран за Директор и бил до 2010 год., а од 2010 год. до сега Раководител на научно истражувачкиот сектор при УКИМ Институт за сточарство.

Во текот на изминатиот период активно учествувал во научно-истражувачката и апликативна дејност на Институтот. Учествовал во реализација на 9 научно-истражувачки проекти, финансирани од Министерството за образование и наука, како и во 4 проекти финансирани од Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство. Бил раководител на 1 меѓународен проект за Македонската страна.

Реализирал повеќе студиски престои во повеќе држави по проблематиките во сточарството:

1. Во јуни, 2000 год., присуствувал на Training of trainers workshop First in food analysis, одржан во Копенхаген, Данска.

2. Во март, 2001 год., присуствувал на работна посета во Министерството за земјоделство и селакцискиот центар, проект: Нуклеус на млечни раси овци, Агромашов.

3. Во ноември 2001 год., присуствувал на тренинг курс Методи за контрола и испитување на квалитетот на млекото и млечните производи, одржан во Љубљана, Словенија,

4. Во јуни, 2002 год., присуствувал на тренинг курс Селекција на домашните животни, GRUB, одржан во Баварија, Германија,

5. Во периодот од 26.V.2002 до 31.V.2002 год., присуствувал на 33-от меѓународен конгрес на ICAR, одржан во Интерлакен, Швајцарија,

6. Во мај, 2005 год., присуствувал на тренинг курс во меѓународниот центер за обуки, Промоција на пазарната интеграција на ЕУ во млечната индустрија, одржан во Лајпциг, Германија,

7. Од 6.II.2006 до 10.II.2006 год., присуствувал на првата научна конференција за унапредување на продукцијата кај малите преживари, одржана во Каиро, Египет,

8. Во март, 2007 год., студиски перестој ТИКА, одржан во Анкара, Р. Турција,

9. Учествовал на 58-та годишна конференција на EAAP, одржана во периодот од 26.VIII.2007 до 30.VIII.2007 год. во Даблин, Р. Ирска,

10. Во октомври, 2007 год. Студиски престој, Холштајн асоцијација, одржан во Вермонт, САД.

Како Директор на Институтот за сточарство е основоположник за организирање на Меѓународниот Симпозиум за сточарство во 2001; 2003; 2007 и 2009 год., каде што бил и главен и одговорен уредник на Зборникот на трудови. Бил главен уредник за издавање на Монографијата за 50-годишнината од формирањето и постоењето на Институтот за сточарство.

Во 2004 год. бил избран за наставник во насловно-научно звање по предметот Производство и познавање на млекото на Факултетот за биотехнички науки и храна (Билтен бр. 269 од 30.12.2004 год. – потврдено со Одлука бр. 02-79/1-1 од 17.01.2005 год.)

На втор циклус студии при УКИМ Институт за сточарство на студиската програма Сточарство е избран по предметите: Говедарство, Млеко и преработки од млеко и Одржливо сточарство.

Проф. д-р Боне Палашевски има објавено над 76 научни и стручни трудови во домашни и меѓународни списанија, а рецензирани во Билтените при Унверзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Покрај редовните активности учествувал во изработка на Закони и подзаконски акти во областа на земјоделието, учествувал во работата на повеќе координативни тела и комисии на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство што воделе значајни проекти во нашата земја и во странство, исто така бил рецензент при избори во наставно-научни звања на повеќе научни работници во областа на сточарството, член на комисија за одбрана на докторска дисертација и рецензент на стручни списанија и практикум по говедарство и коњарство.

Објавени трудови и публикации:

Во Билтен бр. 655 од 01.03.1996 година, рецензирани се **13 научно-стручни труда**

Во Билтен бр. 753 од 15.03.2000 година, рецензирани се **19 научни труда**

Во Билтен бр. 814 од 31.10.2002 година, рецензирани се **17 научни труда** и 2 стручни прирачника

Во Билтен бр. 925 од 31.08.2007 година, рецензирани **14 научни труда**

1. Pacinovski, N., Dimov, G., Eftimova, Elena, **Pala{evski, B.**, Book of Abstracts of the 58-th Annual Meeting of the European Association for Animal Production (EAAP). Book of abstracts, August. Dublin, No 13(2007), p. 266. 26-29

2. Cilev, G., Sinovec, Z., **Pala{evski, B.**, Biotechnology in animal husbandry, 2nd International Congress of sustainable livestock farming, , Belgrade, R. Serbia , vol. 23, 5-6, Book 2, 413-426 (2007)

3. Cilev, G., Sinovec, Z. **Pala{evski, B.**, \orgievski, S., KRMIVA, Croatia, 49 (2007), Zagreb, 4; 221-229

4. \orgievski, S., **Pala{evski, B.**, Cilev, G, Biotechnology in animal husbandry, 2nd International Congress of sustainable livestock farming, , Belgrade, R. Serbia, vol. 23, 7, Book 3, (2007)

5. **Pala{evski, B. (2008)**, Symposium for Animal husbandry, veterinary medicine and economy in the healthy and food safety production, 22–29 June, Herceg Novi, Proceeding abstracts

6. Eftimova Elena, Pacinovski N., **Palačevski B.**, Symposium for Animal husbandry, veterinary medicine and economy in the healthy and food safety production, 22–29 June, Herceg Novi, Proceeding abstracts

7. **Palačevski, B.**, Bunevski, \., Naletovski, Z., Natača Dubrova-Mateva, Ana Palačevska, Nikolovski, N., IV International Symposium of livestock production, 09-12 September, 2009 Struga, Book of Abstracts

8. Natača Dubrova-Mateva, Srbinovska S., Naletovski Z, **Palačevski B.**, Nikolovski N., Palačevska Ana, IV International Symposium of livestock production, 09-12 September, 2009 Struga, Book of Abstracts

9. **Palačevski, B.**, Naletovski, Z., Dubrova- Mateva Natača, Biotechnology in animal husbandry, Publisher: Institute for Animal Husbandry, Belgrade-Zemun

10. Cilev G., Sinovec Z., **Palačevski B.**, Pacinovski N., Book of Abstracts of the 60th Annual Meeting of the European Association for Animal Production (EAAP). Book of abstracts, August. Barcelona, No 15(2009), p. 385, 24-27

Прирачници:

Palačevski B., [okarovski J., Cilev G., Naletovski Z., Priračnik - Ishrana na visokomlečni kravi (opšti poznavawa), 2001

Palačevski B., Cilev G., Naletovski Z., Priračnik - Tehnologija na priprema na sila`a, seno i sena`a, 2003

Д-р ВАСИЛ КОСТОВ,
вонреден професор, виш научен
соработник

Проф. д-р Васил Костов е роден во Скопје на 18.11.1969 година. Основно образование завршил во Скопје, како првенец на генерација. Средно образование, биотехнолошка струка, со континуиран одличен успех, завршил во 1988 година, во Скопје, по што се запишува на Земјоделскиот факултет, во Скопје (сега Факултет за земјоделски науки и храна), група Сточарство. Во учебната 1993/94 година се запишува и на Ветеринарниот факултет во Скопје, како редовен студент, и ги студирав двата факултети истовремено.

По дипломирањето на Земјоделскиот факултет се вработува во ЈНУ Институт за сточарство каде работи и денес.

Во учебната 1996/97 се запишува на последипломски студии, на групата Рибарство, на Факултетот за земјоделски науки и храна. Испитите ги положил во предвидениот рок со просечна оцена 10.

Магистерскиот труд под наслов "Репродуктивни карактеристики на рибите од реката Вардар" го одбрал на 03.12.1999 година, со што се стекнува со титула Магистер на земјоделски науки.

Во 2000 година оди на студиски престој - специјализација во Истражувачкиот Институт за Рибарство во Република Кина – Тајван каде се здобива со диплома од областа "интензивна аквакултура".

Во периодот од 2000 до 2010 година посетува практични обуки од областа аквакултура и репродукција на риби во Србија и Црна Гора, Италија, Норвешка, Египет и Холандија.

Докторска дисертација под наслов: "Примена на биоманипулација со рибни популации во решавање на проблемот со еутрофикација на стагнантни водени екосистеми" пријавена на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје, ја брани на 15.02.2006 година. Со тоа се стекнува со титула Доктор по земјоделски науки.

Во 2008 година избран е во звање виш научен соработник по рибарство.

Раководител на мрестилиштето „Топлец“ во Дојран“ и мрестилиштето „Шум“ во Струга е од 2004 година, а раководител на одделението за рибарство од 2006 година.

Проф. д-р Васил Костов има учествувано во поголем број на работни групи и Комисии од областа на рибарството, при Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство, а има активно партиципирано и во изработката на Законот за рибарство и аквакултура и подзаконските акти.

Од март 2006 година е избран за Претседател на Македонската Риболовна Федерација. Во 2010 година е реизбран на истата функција за наредниот период од 4 години.

Објавени трудови и публикации:

1. **Kostov V.**, (2003): "Značaj biomanipulacije u rešavanju problema eutrofikacije stagnantnih vodenih ekosistema, definicija, istorijat i praktična primena", Monografija, Hidroakumulacije – multidisciplinarni pristup održivom razvoju, , Izdavač Pridorno-matematički fakultet Novi Sad.
2. Zivic N., Randzelovic V., Miljanovic B., Pujin, V., **Kostov V.**, (2004): "Karakteristiki na biocenozata na Dušnička Reka vo uslovi na antropogeno podesuvawe na protokot", Zbornik na trudovi od 2-ot Kongres na ekoložite na Makedonija, 222-230.
3. Milijanovic B., **Kostov V.**, Zivic N., Djukic N, Teodorovic I., Stesevic D., (2004): "Characteristics of the bottom macroinvertebrate fauna from

Strezevo reservoir and its alimentary water bodies", Proceedings of the 2nd Congress of Ecologist of Macedonia.

4. **Kostov V.** (2006): "Primena na biomanipulacija so ribni populaciji vo re{avawe na problemot so eutrofikacija na stagnantni vodeni ekosistemi", Doktorska disertacija, Fakultet za zemjodelski nauki i hrana, Skopje.
5. Šedivá A., Šanda R., Kohout J., **Kostov V.** & Apostolos A (2006): Genetic divergence and distribution of *Barbatula bureschi* populations in south-east Europe, Proceedings of 3rd International Conference Loaches of the Genus Cobitis and Related Genera, Biology, Systematics, Genetics, Distribution, Ecology, Conservation, Sibenik, Croatia, 24-29 September 2006.
6. **Kostov V.** (2007): Nutrition and growth of *Hypophthalmichthys molitrix* (Valenciennes, 1844) and *Hypophthalmichthys nobilis* (Richardson, 1845) from reservoir Strezevo - Two fish species used like biomanipulative tool, Proceedings of III International Conference Fishery, 1-3.02.2007, Belgrade, Serbia, 149 pp
7. **Kostov V.** (2007): Ichthyofauna of River Crna (Black River) in Macedonia, XII European Congress of Ichthyology, Cavtat, Croatia, 9-13.09.2007.
8. **Kostov V.** (2007): Nutrition and growth of *Leuciscus cephalus* Linnaeus, 1758 from the Strezevo Reservoir, Macedonia, Proceedings of III Symposium of Livestok Production with International Participation, 731-738 pp
9. **Kostov V.** (2007): Composition of fish community in Strezevo reservoir before and after biomanipulation, Proceedings of III Symposium of Livestok Production with International Participation, 739-746 pp
10. **Kostov V.** (2007): Pumpkinseed (*Lepomis gibbosus* Linnaeus 1758) like natural feed in nutrition of catfish (*Silurus glanis* Linnaeus 1758) - Data's of an laboratory experiment, Proceedings of III Symposium of Livestok Production with International Participation, 12-14.09.2007, 747-750 pp
11. Zivic N., Milijanovic B., **Kostov V.** (2007), Diverzitet i dominantnost na taksonskite zaednici na Oligochaeta vo slivot na rekata Sitnica, Zbornik na trudovi od III Kongres na ekoložite na Makedonija so meľunarodno u~estvo, 6-9.10.2007, Struga (vo pe~at)

12. Sipos S., **Kostvov V.**, Milijanivic B., (2007): The first record of *Barbatula bureschi* Drensky, 1928 (fam. Balitoridae) in Serbia, *Pisces Hungarici* 2. Debrecen 2007, pp 147-148
13. **Kostov V.**, Kostoski G., Stoilova S., (2008): The fish and zooplankton of reservoir Ratevska – Preliminary data's, Conference Proceedings, 37th Annual Conference of the Yugoslav Water Pollution Control Society, Mataruska Banja 3-6 June, 2008, pp. 175 – 184.
14. Velkova-Jordanoska L., **Kostov V.**, Stojanovski S., (2008): Histoloska analiza jetre mrene (*Barbus cyclolepis* Kar.) iz reke Strumice, Zbornik radova 37 godisnje konferencije o aktuelnim problemima koriscenja i zastite voda, VODA 2008, Mataruska Banja, 3-6 jun, 2008,
15. **Kostov V.**, (2008): Results of ichtiofauna investigation in Macedonian part of Lake Dojran, 1st Symposium for Protection of Natural Lakes in Republic of Macedonia, 31.05-03.06.2007, Proceedings of the Symposium, Supplement I, 2008
16. **Kostov V.**, (2008): First record of species *Acipenser ruthenus* Linnaeus, 1758 in to the waters of R. MacedoniA, 1st Symposium for Protection of Natural Lakes in Republic of Macedonia, 31.05-03.06.2007, Proceedings of the Symposium, Supplement I, 2008
17. Kitanova D., Slavevska-Stamenkovic V., **Kostov V.**, Marinov M. (2008): Contribution to the knowlege of dragonfly fauna of the Breglnitsa River, Macedonia (Insecta:Odonata), *Natura Montenegrina*, No7 (2008)
18. **Kostov V.**, Van der Knaap M., (2009): The collapse of Fisheries of Lake Dojran – Reasons, Actual situation and Perspectives, IV International Conference FISHERY, Proceedings, Faculty of Agriculture, Belgrade-Zemun, 2009, pp.239-246
19. Rebok K., **Kostov V.**, Rocha E, Jordanova M., (2010): Can Rodlet Cells Changes in Barbell (*Barbus peloponnesius*) From the River Bregalnica Be Used as Biomarkers of Environmental Contamination?, BALWOIS 2010.
20. Velkova-Jordanoska L., **Kostov V.**, Kostoski G., 1 Stojanovski S. RAPD Analysis of Genetic Variations in *Barbus Peloponnesius*(Pisces, Cyprinidae) from River Vardar, BALWOIS 2010.
21. **Kostov, V.**, Ristovska, M., Rebok, K., Slavevska-Stamenković, V. (2010): Fish fauna of River Bregalnica (R. Macedonia). BALWOIS, Conference on water observation and information system for decision support, 2010. Ohrid. Proceeding available online <http://www.balwois.org>

on the CD publicized by Ministry of Education and Sciences from Republic of Macedonia, pp 1-8.

22. Slavevska Stamenkovic V., Paunovic M., Atanackovic A., Smiljkov S., **Kostov V.**, Mitic Kopanja D., (2010), Oligochaeta of river Bregalnica from the source region to the dam Kalimanci, BALWOIS 2010

23. Nikolova, N., **Kostov, V.**, Kostadinov, T., (2010). Genotype x diet interactions on meat mass of main carcass parts in broiler chickens, Krmiva 2010, 17th International conference, 7-9. June, Opatija, Croatia, (poster presentation) published in: Krmiva 52 (2010), Zagreb, 3; 127-133 <http://hrcak.srce.hr>.

24. Nikolova, N., Kostadinov, T., **Kostov, V.**, (2010). *Entrepreneurial innovation as a factor for development of SMEs from the subsector of poultry raising in the Republic of Macedonia*, 3rd International Conference for Entrepreneurship, Innovation and Regional Development, 27-29.05.2010, Novi Sad, Serbia, full paper No.114 (poster presentation) published in: Proceedings of ICEIRD 2010, p. 564-569. www.iceird.org

25. Ristovska, M., **Kostov, V.**, Prelic, D., Slavevska-Stamenković, V., and Arsovska J., (2011) : Fish Community Structure and Water Quality Assessment of Babuna River: Journal of International Environmental Application & Science, Vol. 4.

26. Slavevska-Stamenković Valentina, Paunović Momir, Miljanović Branko, **Kostov Vasil**, Ristovska Milica and Miteva Donka (2011): Water Quality Assessment Based on the Macroinvertebrate Fauna - the Pcinja River Case Study, Water Research and Management Vol 1. No 2., pp 63-69.

27. **Kostov, V.**, Ristovska, M., Prelić, D. and Slavevska-Stamenković, V. (2011): Assessment of the Ecological Status of the Crna River Based on the Fish Fauna-Contribution of the Establishment of the Monitoring System of Rivers in R. Macedonia. Macedonian Journal of Animal Science, 1 (1): 261–270.

Д-р РОДНЕ НАСТОВА,
вонреден професор, виш научен соработник

Д-р Родне Настова , професор по рибарство е родена во Велес на 22.07.1966 година, Република Македонија , каде што завршила основно и средно медицинско образование.

Во учебната 1984/85 год. Се запишала на Природно-математичкиот факултет, група биологија, бихемиско-физиолошка насока во Скопје.

По дипломирањето , во 1989 год. Се запишала на постдипломски студии на Институтот за биологија на Природноматематичкиот факултет во Скопје, насока билошко-физиолошка. На истиот факултет, на 11.07.1994 год. Го одбрала магистерскиот труд под наслов: „ Влијанието на хипертермичката средина врз биотрансформацијата на теофилинот кај стаорци, „ .

Од 01.11.1995 год. е вработена во Институтот за сточарство во Скопје, како помлад асистент во дисциплината исхрана и физиологија на риби, каде што активно се вклучува во научно-истражувачката работа на Институтот, особено од областа на ихтиологијата, хидробиологијата и екологијата на водните екосистеми од аспект на загадувањето. На 24.04.1997 год. е избрана во звањето асистент во научната област исхрана и физиологија на риби.

Во рамките на научно-истражувачката работа, во Институтот била раководител на два научно-истражувачки проект под наслов: „ Примена на биоманипулацијата во решавањето на проблемот со еутрофикаијата на акумулационото езеро Стрежево, „ и „ Актуелната еколошка состојба на Тиквешката акумулација и влијанието врз ихтиофауната, „ .

Докторската дисертација под наслов: „ Проучување на ихтиофауната на реката Вардар во Р. Македонија како индикатор за нејзиното загадување, „ ја изработила во Институтот за сточарство во рамките на научно – истражувачкиот проект: „ Популациски истражувања на рибите од реката Вардар во Р.Македонија „. Докторската Дисертација ја одбрала на 17.12.2004 година пред Вишата атестациона комисија во Софија, Р. Бугарија, со што се стекнала со образовен и начен степен доктор по научната специјалност екологија на водните екосистеми.

Објавени трудови и публикации:

1. Nastova-Djordjioska, R., Kostov, V., Lokoska, L., Noveska, V.: Ocena kvaliteta vode akumulacije Strezevo u R. Makedoniji prema fizicko-hemiskim i bakterioloskim parametrima. Konferencija o aktuelnim problemima koriscenja i zastite voda 2002, Vrnjacka banja 11-14 jun, str. 84-90.

2. Nastova-Djordjioska, R., Kostov, V.: Longitudinalna klasifikacija Vardara na osnovu sadrzaja teskih metala u muskulatiri kod crne mrene (*Barbus peloponnesius* L.). Krmiva 2003, 45 (5), p.277-281.

3. Nastova-Djordjioska, R.: Longitudinalna distribucija i hranenje na crnata mrena (*Barbus meridionalis*, Risso) od rekata Vardar. Naucna

konferencija s mezdunarodno ucastie: "Ekologija, agrarno proizvodstvo, ustoicivo razvitie" 4-5.5.2004 god. Stara Zagora. Ekologija i bdeste, god.III, No.2 Sofia 2004.

4. Nastova-Djordjioska, R., Lokoska, L., Noveska, V.: The quality of the water, its evaluation from the microbiological aspect, at the accumulation "Tikvesh", R. Macedonia. Zbornik radova Zastita voda 2004, p.267-272.

5. Nastova-Djordjioska, R., Kostadinova, G., Petkov, G.: Akumulirane na teski metali po ekotrofologicnata veriga na *Barbus meridionalis* Risso ot reka Vardar v R. Makedonija. Naucna konferencija s mezdunarodno ucastie, Stara Zagora 29.9.2005 god, Ekologija i bdeste, god.IV No.3 Sofia 2005.

6. Nastova-Djordjioska R.: Analiza distribucije i ishrane krkuske *Gobio gobio* L. u reci Vardar u R. Makedoniji, Simpozium po ribarstvo, Beograd, 01-03.02.2007.

7. Nastova-Djordjioska R.: Ecological research of fish species in the Strezevo Reservoir, Macedonia, Book of Abstracts, p.115, XII European Congress of Ichthyology, Cavtat, 13.09.2007.

8. Nastova-Djordjioska R., Kostoski G.: Saprobiological analysis of water from the Tikvesh Reservoir based on a study of the zooplankton fauna. III Symposium of Livestock Production with International Participation, Ohrid 2007, Proceedings, p.751-756.

9. Nastova-Djordjioska R.: Saprobioloska ocena kvaliteta vode reke Vardar u Republici Makedoniji na osnovu bioindikatorskih vrsta riba. Simpozium "Stocarstvo, veterinarska medicina i ekonomika u proizvodnji zdravstveno bezbedne hrane" Herceg Novi, 22-29 jun 2008.

10. Nastova-Djordjioska R.: Ekologiceski pristap za odglezdane na ribite v toplovodnite ribarnici. Jubilejna naucna konferencija s mezdunarodno ucastie, 25-26.09.2008 Smoljan, R. Bugarija.

11. Nastova-Djordjioska R.: Ekologiceski pristap za odglezdane na ribite v toplovodnite ribarnici. Jubilejna naucna konferencija s mezdunarodno ucastie, 25-26. 09.2008 Smolan, R. Bugarija.

12. Nastova,R.,Nikolova,N.: Pumpkinseed (*lepomis gibbosus* L. 1758) – unwelcome inhabitant of ichthyofauna in the reservoir Strezevo in R. Macedonia. Biotechnology in Animal Husbandry, Belgrade-Zemun, 2011 Serbia. Vol.27 (4), p.1531-1535.

13. Nastova,R., Nikolova,N, Kostov,V.: Fish as a health food – ecotoxicological viewpoint. I Medjunarodni simpozijum, XVII Naucno savjetovanje agronoma republike Srpske, 19-22 mart 2012. Trebinje, Bosna i Hercegovina (oral presentation). Published in: Zbornik apstrakata

14. Nikolova, N., Kostadinov, T., **Nastova,R.:** The effect of hens age and weight classes on the internal composition of eggs. International scientific conference "Modern Zootechnology – Factor of Sustainable Development", 26-27 April 2012, Jasi, Romania (poster presentation) (in print).

15.Nastova,R., Kostov,V., Nikolova,N.: Are Macedonian Freshwater Ambient Criteria for Trace Metals Protective for Human Health? BALWOIS 2012, Ohrid, Republic of Macedonia, 28 May – 2 June 2012 (poster presentation) (in print).

16. Nastova, R., Nikolova, N.: Utjecaj protoka vode na rast kalifornijske pastirke. Krmiva 2012, 19th International Conference, 30 May – 1 June 2012, hotel Ambassador, Opatija, Croatia (poster presentation) (in print).

17. Nastova, R., Nikolova, N., 2012. *Daphnia Test – a Shortcut for Human Health Protection Assessment.* Bulgarian Journal of Agricultural Science, Sofia, Bulgaria. (in print)

**Д-р НИКОЛА ПАЦИНОВСКИ,
доцент, научен соработник**

Доц. д-р Никола Пациновски е роден на 29.07.1969 год. во Гевгелија, каде завршува основно и средно образование (биотехнолошка насока). На Земјоделскиот факултет во Скопје (отсек сточарство) се запишува во учебната 1988/89 год., каде дипломира во 1994 год. Во меѓувреме го отслужува воениот рок во 1989/90 год.

По дипломирањето се вработува во Институтот за сточарство во Скопје (од 01.XI.1995), како помлад асистент во одделението по овчарство и козарство.

На постдипломски студии се запишува на Земјоделскиот факултет во Скопје, учебната 1995/96 год., група преживни животни, подгрупа овчарство и козарство, каде на 26.12.2000 год., го одбрал магистерскиот труд под наслов: „Споредбени испитувања на прирастот и кланичниот квалитет на јагнињата од домашната меринизирана овца и нејзините мелези со расите хиос и сардиниска“, со што се стекнал со академски назив, магистер на земјоделски науки.

На 18.04.2008 год., на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје, ја одбрал докторската дисертација под наслов: „Споредбено испитување на производните и репродуктивните карактеристики кај домашната популација овци и нејзините мелези со расата аваси“.

Во текот на изминатиот период активно учествувал во научно-истражувачката и апликативна дејност на Институтот. Учествовал во реализација на 5 научно-истражувачки проекти, финансирани од Министерството за образование и наука, како и во 6 проекти финансирани од Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство. Има учествувало и во реализација на 1 меѓународен проект.

Во периодот од 2004-2009 год. бил раководител на Републичката служба за матично книговодство и селекција, а од 2009 год. е раководител на Секторот за применувачко-високостручна дејност, во рамките на Институтот.

Со свои реферати учествувал на повеќе домашни и меѓународни конгреси, симпозиуми и конференции, а реализирал и неколку студиски престои во странство:

- Во периодот од 5.X.2001 до 10.X.2001 год., присуствувал на стручен курс од областа на селекцијата и контролата на производните својства на домашните животни во Хрватско-сточарско селекцискиот центар во Загреб, Р. Хрватска,

- Од 5.V.2002 до 19.V.2002 год., реализирал краток студиски престој од областа на сточарството на Универзитетот во Каљари (Сардинија), Р. Италија,

- Во периодот од 26.V.2002 до 31.V.2002 год., присуствувал на 33-от меѓународен конгрес на ICAR, одржан во Интерлакен, Швајцарија,

- Од 6.II.2006 до 10.II.2006 год., присуствувал на првата научна конференција за унапредување на продукцијата кај малите преживари, одржана во Каиро, Египет, каде се претставил со два научни труда,

- Со свој научен труд се претставил на 58-та годишна конференција на EAAP, одржана во периодот од 26.VIII.2007 до 30.VIII.2007 год. во Даблин, Р. Ирска,

- На тема „Молзни системи и квалитет на млеко“ присуствувал на краток студиски престој во Ункерк, Холандија, во периодот од 20.X.2008 до 31.X.2008 год.,

- Во периодот од 24.XI.2008 до 12.XII.2008 год., присуствувал на краток студиски престој во Вагенинген и Хаг, финансиран од MTEC, MATRA, на тема „Здравствена состојба кај животните“,

- Од 18-19 Март, 2009 год., присуствувал на првиот меѓународен воркшоп по проектот „Глобален преглед на биолошката разновидност и конзервација во сточарството“, финансиран од ФАО, одржан во Бидгош, Полска,

- Со свој реферат се претставил на 60-та годишна конференција на EAAP, одржана во периодот од 24-27 Август, 2009 год., во Барселона, Шпанија, по повод официјалниот прием на Р. Македонија во оваа меѓународна асоцијалција под уставното име,

- Од 1-2 Октомври, 2009 год., присуствувал на меѓународна научна конференција „Одржливо и конкурентно земјоделство“, одржана во Стара Загора, Р. Бугарија.

Со свои реферати и научни трудови се има претставено и на голем број меѓународни научни конгреси и конференции во Р. Хрватска, Р. Србија, Р. Бугарија и Р. Црна Гора.

Непосредно бил вклучен во организациониот одбор на меѓународниот симпозиум за сточарство во Струга, 2001 год., и во Охрид 2003 и 2007 год., чиј организатор е Институтот за сточарство. За организирање на истоимениот симпозиум во 2009 и 2012 год., е избран за претседател на организациониот одбор.

Главен уредник е на меѓународното научно списание *Macedonian Journal of Animal Science*, во издание на Институтот за сточарство, а во исто

време е контакт личност на Р. Македонија со ЕААР (European Association for Animal Production), од нејзиниот прием во 2008 год.

На Факултетот за биотехнички науки, при Универзитетот „Св. Климент Охридски“ во Битола, е избран за доцент по предметот овчарство и козарство на првиот циклус студии во 2008 год., а од 2010 год, на истиот факултет предава и Генетика на вториот циклус студии.

Примарно подрачје на научно-истражувачката дејност на Доц. д-р Никола Пациновски се новите биотехнологии и селекциски методи во одгледувањето на овците и козите, унапредување на методите за контрола на производните својства кај домашните животни и оценка на нивната одгледувачка вредност, заштита на биолошката разновидност во сточарството и сл.

Доц. д-р Никола Пациновски има објавено 58 научни и стручни трудови во домашни и меѓународни списанија.

Објавени трудови и публикации:

1. **Pacinovski, N.**, Gievski, M., (2003). Assaf-high dairy sheep breed. Agriculture list, year I, no. 11, p. 49. Beograd.
2. Gievski, M., **Pacinovski, N.** (2003). Sardinian sheep breed. Agriculture list, year II, no. 20, p. 52. Beograd.
3. Gievski, M., **Pacinovski, N.** (2003). Langhe sheep breed - sheep with respect possibility. Agro-glas, no 65, p. 41. Zagreb, Croatia.
4. **Pacinovski, N.**, Eftimova, Elena. (2004). Productive traits of Awassi sheep in Republic of Macedonia. Biotechnology in Animal Husbandry, vol. 20/5-6, p. 139-146, Beograd-Zemun, Serbia & Montenegro.
5. **Pacinovski, N.**, Gievski, M., (2004). Dairy sheep breed Assaf - breed for more attention. Animal husbandry, 6. 2004, p. 18-21. Stara Zagora, Bulgaria.
6. **Pacinovski, N.** (2004). National strategy for improvement of sheepbreeding in Republic of Macedonia. Animal husbandry, 5. 2004, p. 26-29. Stara Zagora, Bulgaria.
7. Gievski, M., **Pacinovski, N.** (2004). Comisana - Sicilian sheep breed with combine possibility. Agriculture list, year III, no. 21, p. 49. Beograd.
8. Gievski, M., **Pacinovski, N.** (2004). Lacone - sheep breed from France. Agriculture list, year III, no. 25, p. 70. Beograd.

9. Gievski, M., **Pacinovski, N.** (2004). Anglo-Nubian goat breed - little dairy factory. Agriculture list, year III, no. 29, p. 56. Beograd.
10. Dimov, G., **Pacinovski, N.**, Gievski, M. (2005). Preliminary study on the basic factors which influence daily milk production of sheep in the Awassi mediterranean farm. Journal of Mountain Agriculture on the Balkans, Vol. 8(4):431-447, Troyan, Bulgaria.
11. Gievski, M., **Pacinovski, N.**, Palasevski, B. (2005). Computer program for selection of sheep, goats, cows and buffalos. Journal of Mountain Agriculture on the Balkans, Vol. 8(4):448-456, Troyan, Bulgaria.
12. **Pacinovski, N.**, Palasevski, B., Kozarovski, N., Eftimova, Elena. (2006). Conditions, prospectives and needs for improving sheep production in the Republic of of Macedonia. Egyptian Journal of sheep, goats and desert animals sciences. 1st Conference on enhancement of small ruminants production, 7-9 February, 2006, Cairo, Egypt. Egyptian Association of sheep, goats and desert animals. Vol. 1 (1) : 41-46.
13. **Pacinovski, N.** (2006). How to improve own sheep flock. Journal of FFRM, No. 13, p. 26, Skopje, R. Macedonia. Journal of FFRM, No. 13, p. 26, Skopje, R. Macedonia.
14. Palasevski, B., Gievski, M., Dimov, G., **Pacinovski, N.** (2006). Preliminary study on heritability of milk yield during the day of test in Macedonian Awassi sheep. Egyptian Journal of sheep, goats and desert animals sciences. 1st Conference on enhancement of small ruminants production, 7-9 February, 2006, Cairo, Egypt. Egyptian Association of sheep, goats and desert animals. Vol. 1 (1) : 267 – 277.
15. Djibirski, V., **Pacinovski, N.**, Dimov, G., Eftimova Elena, Palasevski, B. (2006). Effect of parity, season and test day on daily productivity of East-Friesian ewes in Macedonia. Journal of Mountain Agriculture on the Balkans, Vol. 9(1):54-67, Troyan, Bulgaria.
16. Dimitrovska Gordana, Srbinovska Sonja, Manevska Violeta, **Pacinovski, N.** (2006). Correlation dependance between somatic cells and total count of bacteria in cow milk of Holstein-Friesian breed in first and second lactation. Journal of Mountain Agriculture on the Balkans, Vol. 9(2):187-197, Troyan, Bulgaria.
17. Kukovics, S., Dimov, D., Kume, K., **Pacinovski, N.** (2006). Exploation of Awassi sheep breed in the Central, Eastern and South European country. Book of Abstracts of the 57-th Annual Meeting of the European Association for Animal Production (EAAP). Book of abstracts, No 12(2006), p. 79. 17-20 September. Antalya, Turkey.

18. Gievski, M., Dimov, G., **Pacinovski, N.**, Palasevski, B. (2006). Possibilities for prediction of the test day milk yield based on only one individual test per day in Awassi sheep. Book of Abstracts of the 57-th Annual Meeting of the European Association for Animal Production (EAAP). Book of abstracts, No 12(2006), p. 90. 17-20 September. Antalya, Turkey.
19. **Pacinovski, N.**, Dimov, G., Eftimova, Elena, Palasevski, B. (2007). Characterization of the maximum test day yield in the East Friesian ewes in Macedonia. Book of Abstracts of the 58-th Annual Meeting of the European Association for Animal Production (EAAP). Book of abstracts, No 13(2007), p. 266. 26-29 August. Dublin, Ireland.
20. **Pacinovski, N.**, Eftimova, Elena, Gievski, M. (2007). Comparison of milk production ability between Awassi and East-Friesian sheep in Macedonia. III Symposium of livestock production with international participation, 12-14 September, Ohrid, Proceedings, p. 65-72. Macedonia.
21. **Pacinovski, N.**, Dimov, G., Eftimova, Elena (2007). Some production traits of the new imported East-Friesian sheep in Macedonia. Biotechnology in Animal Husbandry vol. 23 (5-6), Book 1, p 113 – 121. Belgrade-Zemun, Serbia.
22. **Pacinovski, N.** (2007). EAAP-Organization for development and investigation in Animal Husbandry. My Ground, Journal for agriculture and rural development, No. 15, p. 16, Skopje, R. Macedonia.
23. Kirilov, A., Porkedu, K., **Pacinovski, N.**, Razek, I. (2007). Forage crops sources on the Balkan and Mediterranean region. Journal of scientific papers, "Sheepbreeding at us and in the world", Pleven, Bulgaria.
24. Petrovic P. M., Ruzic Muslic D., Petrovic Caro V., Zujovic M., Dzabirski V., **Pacinovski N. (2007)**. *Genetic evaluation of milk production traits in sheep*. III Symposium of livestock production with international participation, 12-14 September, Ohrid, Proceedings, p. 79–82. Macedonia.
25. Prentovic Tatjana, Djabirski V., **Pacinovski N.**, Cilev G. (2007). *Nutritive value of pasture in the Pehcevo Region, Republic of Macedonia*. Krmiva, Vol. 49, br. 3, p. 171-175. Zagreb, Croatia.
26. Eftimova Elena, **Pacinovski N.**, Palashevski B. (2008). Production traits of Awassi sheep and its crossbreeds with Domestic population in Republic of Macedonia. Symposium for Animal husbandry, veterinary medicine and economy in the healthy and food safety production, 22–29 June, Herceg Novi, Proceeding abstracts, p. 154 Montenegro.

27. **Pacinovski N.**, Eftimova Elena, Lambevaska-Domazetova Vesela. (2009). Production features of East Friesian sheep breed in the Republic of Macedonia. IV International Symposium of livestock production, 09-12 September, Struga, Book of Abstracts, p. 51. Macedonia.
28. Nikolova Nedeljka, Eftimova Elena, **Pacinovski N.**, Pavlovski Zlatica, Miloshevich N., Perich Lidija (2009). The effect of genotype, age, sex and composition of feed on content of abdominal fat in carcass of broiler chickens. Contemporary agriculture, 58(1-2)92-100, 2009. Novi Sad, Serbia.
29. Cilev G., Sinovec Z., Palashevski B., **Pacinovski N. (2009)**. Examining the efficiency of the semi substitution of the maize with a by-products obtained by manufacturing vegetables and fruits in mixtures for growing and fattening pigs. Book of Abstracts of the 60th Annual Meeting of the European Association for Animal Production (EAAP). Book of abstracts, No 15(2009), p. 385. 24-27 August. Barcelona, Spain.
30. Kozarovski N., **Pacinovski N.** (2009). Some productive traits of the East Friesian sheep in Republic of Greece. IV International Symposium of livestock production, 09-12 September, Struga, Book of Abstracts, p. 68. Macedonia.
31. Eftimova Elena, **Pacinovski N.**, Lambevaska-Domazetova Vesela. (2009). Some productive and economic indicators for organic goat production. IV International Symposium of livestock production, 09-12 September, Struga, Book of Abstracts, p. 275. Macedonia.
32. Eftimova Elena, **Pacinovski N.**, Lambevaska-Domazetova Vesela. (2009). Comparative production features of Awassi and Ovcepole pramenka cross-breeds in the Republic of Macedonia. Biotechnology in Animal Husbandry, vol. 25 (5-6), Book 2, p 901 – 907. Belgrade-Zemun, Serbia.
33. **Pacinovski N.**, Eftimova Elena, Dimov G., Kozarovski N. (2010). Corelation coefficients between udder dimensions and separate lactation characteristics in three populations of sheep in R. Macedonia. Journal of Mountain Agriculture on the Balkans, Vol. 13(1):148-167, Troyan, Bulgaria.
34. **Pacinovski N.** (2010). Influence of some factors on the udder measurements in Awassi sheep and its crossbreeds with Domestic population sheep in Macedonia. Krmiva, Vol. 52, No. 2, p. 85-93. Zagreb, Croatia.
35. **Pacinovski N.**, Eftimova Elena, Cilev G. (2010). Influence of certain factors on the annual milk production of the crossbreeds between Awassi and Domestic population of sheep. Krmiva, Vol. 52, No. 2, p. 95-102. Zagreb, Croatia.

36. **Pacinovski, N.**, Eftimova Elena (2010). Barn for rearing of goats. My Ground, Journal for agriculture and rural development, No. 62/63, p. 28-29, Skopje, R. Macedonia.
37. Milevska Elena, Stojanovski M., Kozarovski N., Kitanovski D., **Pacinovski N. (2010)**. Influence of the breed on the gain and slaughter quality of the kids of the Domestic balkan goat and its crossbreeds with Alpine breed. Journal of Mountain Agriculture on the Balkans, Vol. 13(1):137-147, Troyan, Bulgaria.
38. Cilev G., Gacovski Z., Presilski S., **Pacinovski N. (2010)**. Energy value of meadow hay from different grassland regions of Republic of Macedonia. Biotechnology in Animal Husbandry, vol. 26 , (spec. issue), Book 2, p 483–490. Belgrade-Zemun, Serbia.
39. Cilev G., Zivkovic B., **Pacinovski N. (2010)**. Examining the efficiency of the semusubstitution of the maize with a by-products obtained by manufacturing vegetables and fruits in mixtures for weaned piglets. 17th International Conference “Krmiva 2010”, June 7-9, Book of Abstracts, p. 37. Opatija, Croatia.
40. Jordanovski N., Cilev G., Stefanovski S., Mihajlovic I., **Pacinovski N. (2010)**. Effect of season feeding at fattening pigs to producing results. 17th International Conference “Krmiva 2010”, June 7-9, Book of Abstracts, p. 39. Opatija, Croatia.
41. **Pacinovski N.**, Eftimova E., Gorgovska N., Dubrova-Mateva N., Naletoski Z., Palasevska A. (2011). Production results of early weaned lambs from Domestic merinized sheep in Macedonia. Journal of Mountain Agriculture on the Balkans, Vol. 14(1):76-89, Troyan, Bulgaria.
42. **Pacinovski N.**, Eftimova Elena, Dimov G. (2011). A few aspects of the maximum test day yield in the dairy population of sheep in Macedonia. 18th International Conference “Krmiva 2011”, June 8-10, Book of Abstracts, p. 75. Opatija, Croatia.
43. **Pacinovski N. (2011)**. Influence of certain factors on the annual milk production of the Awassi breed. Macedonian Journal of Animal Science, Vol. 1, No. 1, pp. 27-34.
44. Eftimova E., **Pacinovski N.**, Domazetova-Lambevaska V., Mateva N., Naletoski Z.. (2011). Comparative research on meat price of lamb of Awassi crossbreeds and Domestic population sheep. Journal of Mountain Agriculture on the Balkans, Vol. 14(2):244-255, Troyan, Bulgaria.

45. Petrovic P. M., Sretenovic Ljiljana, Muslic R. Dragana, **Pacinovski N.**, Maksimovic Nevena. (2011). The effect of crossbreeding systems on lamb meat production. Macedonian Journal of Animal Science, Vol. 1, No. 1, pp. 57-60.
46. Ivanova Tanja, **Pacinovski N.**, Raicheva Emilija, Abadjieva Desislava. (2011). Mineral content of milk from dairy sheep breeds. Macedonian Journal of Animal Science, Vol. 1, No. 1, pp. 67-71.
47. Eftimova Elena, Mateva Natasa, Lambevaska-Domazetova Vesela, **Pacinovski N.**, (2011). Value chain analysis: Sheep milk for processing in the Gostivar region, Republic of Macedonia. Journal of Hygienic Engineering and Design. EHEDG World Congress on Hygienic Engineering & Design, 2011 – Macedonia, pp. 305 – 308.
48. Mateva Natasa, Mihajlov D., Eftimova Elena, Nalestoski Z., **Pacinovski N.** (2011). Dynamics of ripening of cheese, type Cheddar. Journal of Hygienic Engineering and Design. EHEDG World Congress on Hygienic Engineering & Design, 2011 – Macedonia, pp. 316 – 319.
49. Ivanova Tanja, Raicheva Emilija, **Pacinovski N.** (2011). Yield of cheese and sheep milk composition from synthetic population of Bulgarian dairy and East-Friesian breed. Biotechnology in Animal Husbandry vol. 27 (3), Book 2, p 1105 – 1111. Belgrade-Zemun, Serbia.

Д-р НАТАША ЃОРГОВСКА,
доцент, научен соработник

Д-р Наташа Ѓорговска е родена на 8. ИВ 1967 година во Скопје, Р. Македонија. Основно и средно образование завршила во Скопје. Во 1985 г се запишала на Земјоделскиот факултет во Скопје, на сточарска насока, каде што во 1990 година дипломирала.

По завршувањето на додипломските студии се вработила во Институтот за сточарство при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, во Хемиската лабораторија за анализа на добиточна храна во Заводот за исхрана на домашните животни.

На постдипломски студии на групата живинарство на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје се запишала во учебната 2000/2001 година.

Постдипломските студии ги завршила во 2005 година кога успешно го одбранува магистерскиот труд *"Влијание на артифициелно мийарење на аморфизираниите несилки врз појавата на нов јајценосен циклус и промениите на хормоналниот статус"*.

На крајот на 2009 година го одбрала докторскиот труд со наслов *"Ефекти на изофлавоноидите врз производствениот перформанс кај кокошките (Галус Галус) низ животниот циклус"* и се здобила со звањето доктор на земјоделски науки.

Учествувала и во реализација на неколку научни и апликативни проекти реализирани во Институтот за сточарство.

Посетувала повеќе курсеви и семинари во земјата и во странство, и тоа:

- семинар „Развој на македонските свињи за квалитетно свинско месо“, Велес, 2002г.;
- семинар „Витамини во исхраната на домашните животни“, Скопје, 2003г.;
- курс "Агрикултурал девелопмент & фарм манаџмент", Египет, 2003г.;
- Работилници за значењето на акредитацијата во процесот на приближување и имплементација на ЕУ директивите, во Скопје 2004 г.;
- вТраининг Цоурсе он Лабораторс Аццредитатион Аццординг то ИСО 17025г, во Скопје, 2009г.;
- вТраининг Цоурсе ин Меасуремент Унцртаинтс Естиматион фор Цхемист анд Мицробиологистг, во Скопје, 2009г.;
- курс " МТЕЦ Фоод Сафетс", Вахенинген, Холандија, 2010г.;
- учество на Форумот за иновации "Развивање на стратегија за иновации 2012-2020", во Скопје, 2011г.;

Одлично се служи со англискиот јазик и користи странска стручна литература од англиското говорно подрачје.

Научно истражувачка дејност (НИ)

Научноистражувачкиот интерес на Д-р Наташа Ѓорговска е фокусиран главно на исхраната на домашните животни и контролата на квалитетот на добиточната храна. Поголемиот број од публикуваните и презентирани трудови се однесуваат на актуелни теми од областа на исхраната на домашните животни, примена на крми во исхраната, технолошки решенија, добивање збогатени производи со примена на технолошки решенија преку додавање на специфични додатоци во крмните смеси и сл.

Стручно-апликативна дејност (СА)

Во изминатиов период д-р Наташа Ѓорговска учествувала во повеќе активности поврзани со организациската поставеност и усовршувањето во Институтот за сточарство. Раководител е на Одделението за исхрана на домашни животни и Хемиската лабораторија за контрола на квалитетот на добиточната храна, член на научниот совет на Институтот за сточарство и др. Член е на организациониот одбор, а подоцна и на научниот одбор на Меѓународниот симпозиум за сточарство. Исто така учесник е на експертски активности: стручна ревизија при контрола на квалитетот на добиточната храна според постоечките прописи и закони, учесник во промотивни активности на Институтот, учесник во подготовка на национални документи (стратегии, закони и сл.), учесник во подготовка на научен меѓународен проект, учесник во подготовка на научен национален проект и др.

Објавени трудови и публикации:

1. Filev K., Dimitrievski D., **Gjorgovska Natasha** (2002): State and perspectives of poultry meat production and buying capability of consumers in R.Macedonia. Anniversary yearbook of the Faculty of Agricultural Sciences and Food, Vol. 47, pp: 113-169.
2. Filev K., **Gjorgovska Natasha**, Dimitrievski D. (2002): Perspective of egg production in Republic of Macedonia. Anniversary yearbook of the Faculty of Agricultural Sciences and Food, Vol. 47, pp: 149-158.
3. Jusufi E., Trpeski V., **Gjorgovska Natasha** (2002) The nitrogen content, proteins and crude cellulose at alfalfa (Banat ZMS II) cultivated in two regions in Republic of Macedonia. Proceedings of papers XXVII Meeting Faculty with Farmers, Vol. 10, pp: 65-73.
4. Филев К., **Ѓорговска Наташа** (2002): Вештачко митарење на кокошки несилки. Сточарство, год.1, бр.1, стр: 21-24.
5. Filev K., Belichovski S., **Gjorgovska Natasha** (2003): Reforming of livestock production complex in Macedonia. Anniversary yearbook of the Faculty of Agricultural Sciences and Food, Vol. 48, pp: 153-169.
6. G.Cilev, Z.Sinovec, J.Sokarovski, B. Palasevski, **Natasha Gjorgovska** (2003): Botanical and chemical composition of meadow hay from different grassland regions of Macedonia. Krmiva, **45**, 5: 265-275.
7. Angelow L., **Gjorgovska Natasa**, Petrova I., Kafedjiev V. (2003): Influence of different zink-iodine-selenium offer to the diet of ewes during pregnancy and lactation on the milk performance and trace element contents. Book of apstracts, II Symposium of livestock production with International Participation, pp: 32.

8. Kafedjiev V., Angelow Ljubomir, **Gjorgovska Natasa**, Odjakova Ts. (2003): Influence of selenium and iodine supplementation on the daily milk, fat and protein production during suckling and grazing period of sheep. Book of abstracts, II Symposium of livestock production with International Participation, pp: 12.
9. Petrova I., **Gjorgovska Natasa**, Angelow L., Kafedjiev V. (2003): Effect of zink, selenium and iodine supplementation on growth, trace element and biochemical status of lambs. Book of abstracts, II Symposium of livestock production with International Participation, pp: 53.
10. Filev K., **Gjorgovska Natasha** Arsov S., Bogoevski S. (2004): Dolomit as a source of magnesium for pig nutrition. Krmiva, **46**, 4: 211-216.
11. Filev K., Ziberovski J., **Gjorgovska Natasha**, Arsov S. (2004): Protection of feed from contamination by applications of grass preservative. Krmiva, **46**, 4: 205-210.
12. Filev K., **Natasha Gjorgovska**, Bogoevski S., Arsov S., Pejkovski C. (2004): Доломитот како извор на магнезиум и неговата употреба во исхраната на животните. Зборник на трудови „Варовничка и доломитска суровина во Македонија“, pp:59-67.
13. Filev K., **Gjrgovska Natasha**, Arsov S., Oblakova M., Lalev M. (2005): Buffer capacity and b-values of the raw material for animal nutrition. Национален центар за аграрни науки, Животоводни науки, XLII, 3, pp: 95-99.
14. G.Cilev, Z.Sinovec, B. Palasevski, S. Gjorgievski, **Natasha Gjorgovska**, Vesna Levkov (2005): Tables showing chemical somposition and nutritive value of feedstuffs for ruminants produced in conditions of R.Macedonia. Krmiva, **47** , 5: 267-272.
15. Cilev G., **Gjorgovska N.**, Levkov V. (2007): Basic requirements and laboratory accreditation criteria and procedure for the testing laboratory in feed quality control. Proceedings, III Symposium of Livestock Production with international Participation, pp:531-540.
16. **Gjorgovska N.**, Filev K. (2007): Some physical characteristics of table eggs produced in second egg laying cycle of artificial molting hens. Proceedings, III Symposium of Livestock Production with international Participation, pp:675-680.
17. Kiril Filev, **Natasha Gjorgovska** (2007): Resting of laying hens aged more than 90 weeks for lengthening the exploitation. Anniversary yearbook of the Faculty of Agricultural Sciences and Food, Vol. 53, pp: 215-222.

18. Menkovska M., Saric M., Ivanoski M., Levkov V., **Gjorgovska N.** (2007): Quality and safety of wheat intended for animal and human nutrition. Proceedings, III Symposium of Livestock Production with international Participation, pp:351-357.
19. **Natasha Gjorgovska**, Kiril Filev (2008): Influence of artificial molting on shell thickness of produced eggs aged hens. Book of abstracts, XX International Poultry Symposium PB WPSA "Science for poultry practice – poultry practice for science", pp.31.
20. **Natasha Gjorgovska**, Kiril Filev, Rossitca Konakchieva (2008): Influence of induced molting on hormonal status of aged laying hens. Krmiva, **50**, 1: 19-25.
21. **Natasha Gjorgovska**, Kiril Filev (2009): Influence of artificial molting on shell thickness of produced eggs aged hens. PROCEEDINGS, IV Balkan Conference of Animal Science Balnimalkon 2009, pp.444-446.
22. **Natasha Gjorgovska**, Kiril Filev (2010): Enriching the hen eggs with selenium (Se). Proceedings, Agrosym 2010, pp. 493-498.
23. **Natasha Gjorgovska**, Kiril Filev (2010): Thick albumen height of eggs from two hybrids molted hens. Proceedings, Agrosym 2010, pp. 499-503.
24. Menkovska M., Levkov V., **Gjorgovska Natasha**, Sharic M., Samardjioski V., Uslinovska I. (2010): Application of rapid technique for screening of mycotoxins in cereals. Proceedings, XIV International Feed Technology Symposium, 19-21 October 2010, Novi Sad, Serbia, pp. 144-149.
25. Kiril Filev, **Natasha Gjorgovska**, Biljana Chuleva (2010): Designing table eggs with omega 3 fatty acids, vitamin E and selenium. Book of abstracts, XXII International Poultry Symposium PB WPSA "Science for poultry practice – poultry practice for science", pp.230.
26. **Natasha Gjorgovska**, Kiril Filev (2010): Enriching table eggs with Iodine (I). Lucrari Stiintifice Seria Zootehnie Cotatie CNCSIS B+, **53** (15), pp.722-725.
27. **Natasha Gjorgovska**, Kiril Filev (2011): Multi-enriched eggs with omega 3 fatty acids, vitamin E and selenium. Archiva Zootechnica, Vol. 14 (2), pp. 28-35.
28. **Natasha Gjorgovska**, Kiril Filev (2011): Weight changes of some vital organs at the old laying hens during the rejuvenation and the peak of the second laying cycle. Proceedings "Agrosym Jahorina 2011" pp.262-268.

29. **Natasha Gjorgovska**, Kiril Filev, Vesna Levkov (2011): External and internal quality of eggs produced from aged hens. *Lucrări Științifice, Seria Zootehnie*, Vol. 56, pp. 342-345.

30. **Natasha Gjorgovska**, Kiril Filev, Biljana Chuleva (2011): Enriched eggs with vitamin E and selenium. *Lucrari Științifice, seria Zootehie*, Vol. 55, pp.319-323.

31. **Natasha Gjorgovska**, Kiril Filev, Vesna Levkov, Tosho Kostadinov, Eljmi Jusufi (2012): Egg production during the artificial molting and a new laying cycle of aged hens. *Archiva Zootechnika*, 15 (1): 53-60.

32. **Gjorgovska Natasha**, Filev Kiril, Levkov Vesna, Kostadinov Tosho (2012): The effect of different levels of selenium in feed on egg production, egg quality and selenium content in yolk. *Lucrări Științifice, Seria Zootehnie*, 57:270-274.

Д-р НЕДЕЉКА НИКОЛОВА,
доцент, научен соработник

Доцент д-р Недељка Николова е родена на 13.06.1959 година во Штип, каде завршува основно и средно образование. На Земјоделскиот факултет во Скопје (сточарска насока) се запишува во учебната 1977/78 година, каде дипломира на 27.05.1982 година. Дипломската работа под наслов *„Наследување на мамилите кај свињите - маторици“* ја изработува под менторство на проф. д-р Ташко Токовски при Катедрата за сточарство.

Веднаш по дипломирањето се вработува во Живинарската фарма при ЗИК „Црвена Свезда“ во Штип, каде работи како раководител во производните единици за матично јато, несилки и подмладок и се вклучува во реализација на повеќе опити и истражувања во соработка со Институтот за сточарство во Скопје. Во фармата останува до 1997 година, кога и се запишува на постдипломски студии на Земјоделскиот факултет во Скопје на Катедрата за сточарство, група живинарство, при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Под менторство на проф. д-р. Кирил Филев ја изработува својата магистерска работа под наслов *„Влијание на сезоната и возраста на живината врз квалитетот на јајцевата лушпа“*, која успешно ја брани на 10.07.2001 година со што се стекна со академски назив – магистер по земјоделски науки.

По магистрирањето, на 01.11.2002 година се вработува во ЈНУ Институт за сточарство – Скопје како асистент-истражувач во Одделението по живинарство, каде работи на научни истражувања и апликации, а се вклучува и во пријавување и изработка на проекти. Истовремено е ангажирана и во подготовка на Првиот меѓународен симпозиум за сточарство во Македонија.

Во 2005 година пријавува тема за докторска дисертација на Земјоделскиот факултет при Универзитетот во Нови Сад, Р.Србија, под менторство на проф. д-р Нико Милошевиќ од Катедрата за сточарство. На 23.11.2007 година успешно ја брани докторската дисертација под наслов *„Влијание на генотипот, возраста и составот на храната врз производните параметри и квалитетот на трупот кај бројлерските пилиња“*, со што се стекна со академски степен – доктор по земјоделски науки. На 21.04.2008 година е избрана во научно звање – научен соработник во НУ Институт за сточарство, Скопје, во научната област – живинарство во Одделението по живинарство, каде како раководител на одделението работи до денес.

Интерес на нејзини истражувања се јајценосното и бројлерското производство, развојот на нови технологии во живинарството, подобрување на квалитетот на основните живинарски производи (јајца и месо), подобрување на производните услови во живинарските фарми, превземање на активности за усогласување на живинарското производство со новите прописи на ЕУ и др.

Д-р Недељка Николова членува во повеќе професионални асоцијации како: Светско здружение на истражувачи во живинарството (WPSA), Македонско здружение на земјоделските инженери и Групација на живинари при Стопанската комора на РМ.

Во текот на изминатиот период активно учествува во научно-истражувачката и апликативна дејност на Институтот. Истовремено е вклучена и во останати активности како член на Научниот совет и на други тела и Комисии во Институтот, а од 2011 година е член на Советот за сточарство при Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство со мандат од четири години.

Во 2001 година се вклучува како соработник во проектот *„Формирање на нуклеуси на тешки и лесни раси кокошки“*, кој беше дел од Националната одгледувачка програма во сточарството на Р.Македонија за периодот 2001-2009 год., финансиран од МЗШВ.

Учествува на Работилницата *„Денови на живинарството“* организирана во Скопје во 2005 година од страна на Американската амбасада во Р.Македонија.

Преку германската фондација DAAD во соработка со Универзитетот Анхалт во Бернбург, Германија, во 2007 година аплицира со проект под наслов *„Qualification and quantification of exogenous influences on frequency of haematomas in broilers and their relation to meat quality“*, кој е прифатен и доделена и е тромесечна стипендија за изработка на проектот во Р.Германија.

Во 2008 година раководи со проект под наслов „*Користа од додатокот Биоактив во исхраната на живината заради подобрување на производните особини и животната средина*“ финансиран од германска фирма, кој веќе успешно се аплицира во живинарски фарми.

Истата година учествува во Работилницата за рурален развој на Р.Македонија во организација на МАASP (Програма за поддршка на советодавни услуги во РМ во соработка со Шведската агенција за меѓународен развој и соработка во Скопје), од која што произлезе издавањето на брошура под наслов „*Производство на мисиркино месо - идеа за нов семеен бизнис*“, чиј автор е д-р Николова.

Во 2010 год. е избрана во академското звање доцент и се вклучува во наставата по предметот Живинарство во Програмата за втор циклус на студиската група Сточарство во Институтот за сточарство, Скопје.

Во меѓувреме зема учество во подготовка на неколкуте симпозиуми во организација на Институтот како: член на Генералниот секретаријат на Вториот меѓународен симпозиум за сточарство во 2003 година, член на Организациониот одбор на Третиот меѓународен симпозиум за сточарство во 2007 година, Член на Организациониот одбор и член на Претседателство на живинарската секција на Четвртиот меѓународен симпозиум за сточарство во Македонија во 2009 година и како член на Претседателството на секцијатата по сточарство на XV Советување за биотехнологија што се одржа во 2010 год. во Чачак, Р.Србија.

Со свои реферати учествува на повеќе домашни и меѓународни собири: конгреси, симпозиуми и конференции, а реализирала и неколку студиски престои во странство.

Од 18.02–10.03.2001 зема учество на Меѓународниот курс за Интензивно живинарско производство во Тел Авив, Израел, организиран преку Министерството за образование и наука, а финансиран од Владата и Министерството за надворешни работи на Израел.

Во 2007 год. имала студијски престој од една недела во Институтот за сточарство Земун-Белград, Р.Србија.

Рецензент е на повеќе научни труда за меѓународниот часопис African Journal of Agricultural Research и WPSJ (World Poultry Science Journal).

Од 2010 год. врши превод и стручна редакција на книги од областа на сточарството кои се дел од Проектот на Владата на Р.Македонија, и досега работеше на:

Poultry Health and Management: Chickens, Turkeys, Ducks, Geese, and Quail by *David Sainsbury* ISBN 978-608-4535-82-9 Преведено: Здравје на живината и менаџмент: кокошки, мисирки, патки, гуски и препелици од *Дејвид Сеинсбери* COBISS.MK-ID 85291786 – превод и стручна редакција на доцент д-р Недељка Николова

Disease in Wild Animals: Investigation and Management by *Gary A. Wobeser* ISBN 978-608-229-102-4 Преведено: Болести кај дивите животни: Истражување и справување од *Гери А. Вобсер* COBISS.MK-ID 85801226 – стручна редакција на доцент д-р Недељка Николова

Improving Animal Welfare: A Practical Approach by *Temple Grandin* ISBN 978-608-229-142-0 Преведено: Подобрување на благосостојбата на животните: Практичен пристап од *Темпл Грандин* COBISS.MK-ID 86211338 – стручна редакција на доцент д-р Недељка Николова

Livestock Housing by *C.M. Wathes and D.R. Charles* ISBN 0-85198-774-5 Преведено: Сместување на добиток од *Ц.М. Ватхес и Д.Р. Чарлс* – превод и стручна редакција на доцент д-р Недељка Николова

Meat processing: Improving quality by *Joseph Kerry, John Kerry and David Ledward* ISBN 978-1-85573-583-5 Преведено: Преработка на месо: Подобрување на квалитетот од *Џозеф Кери, Џон Кери и Дејвид Ледвард* – превод и стручна редакција на доцент д-р Недељка Николова

Во 2011 година е избрана за наставник во насловно звање – доцент за наставно-научната област – сточарство при Земјоделскиот факултет на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип.

Како автор и коавтор се јавува во повеќе оригинални научни и стручни труда кои се презентирани на научни собири кај нас и во странство и публикувани во водечки национални и меѓународни часописи, а некои се со импакт фактор.

Објавени трудови и публикации:

11. Недељка Николова, 2001. *Влијание на сезоната и возраста на живината врз квалитетот на јајцевата лушпа*, Магистерски труд, Универзитет „Св. Кирил и методиј“, Земјоделски факултет, Скопје, Р.Македонија. <http://www.fznh.ukim.edu.mk>

12. Nedeljka Nikolova, Kocovski D., 2003. *High temperatures as a factor that influence the percentage of the CaCO₃ in the eggshell*. II Symposium for Livestock Production, 18-21 June, Ohrid, R.Macedonia (oral presentation).

13. Nedeljka Nikolova, Kocovski D., 2003. *Influence of the season and layer age on the egg shape index*. II Symposium for Livestock Production, 18-21 June, Ohrid, R.Macedonia (oral presentation).

14. Nedeljka Nikolova, Kocovski D., 2004. *Uticaj sezone na fizičke i hemijske osobine ljuske kokošjih jaja*, Biotehnologija u stočarstvu, Beograd-Zemun, R.Srbija, Vol. 20 (5-6), str.165-174. www.istocar.bg.ac.yu

15. Недељка Николова, Коцевски Д., Д., 2004. *Калциумот во исхраната на кокошките*, Сточарство, год. 2, број 2, стр. 29, Скопје, Р.Македонија.

16. Nedeljka Nikolova, Kocovski, D., 2005. *Effect of season and hen's age on eggshape index*, Меѓународни научни skup “Održiva poljoprivreda i

proces Evropske integracije", 19-24 September, Novi Sad, Srbija (oral presentation). Published in: *Savremena Poljoprivreda*, Novi Sad, R.Srbija, Vol. 54, str. 145-149. <http://polj.ns.ac.yu>

17. Nedeljka Nikolova, 2006. *Effect of egg weight classes, hen age and season on some physical characteristic of egg*. XI Savetovanje za Biotehnologiju sa međunarodnim učešćem, 3-4, Mart, Čačak, R.Srbija (oral presentation). Published in: *Zbornik Radova*, Vol.11 (11 -12), str. 397-403. <http://www.afc.kg.ac.rs>

18. Nedeljka Nikolova, 2006. *Influence of heat stress and layer age on the percentage of calcium carbonate in egg shell and the percentage of broken and cracked eggs*. XII European Poultry Conference, 10-14 September, Verona, Italy (poster presentation), Published in: *Proceedings CD and Book of Abstracts*, vol.62, p. 169. <http://www.wpsa.com>

19. Nedeljka Nikolova, Kocevski D., 2006. *Forming egg shape index as influenced by ambient temperatures and age of hens*. Biotechnology in Animal Husbandry, Belgrade-Zemun, R.Serbia, Vol. 22, (1-2), p.119-125. www.istocar.bg.ac.yu

20. Недељка Николова, 2007. *Влијание на генотипот, возраста и составот на храната врз производните параметри и квалитетот на трупот кај бројлерските пилиња*, Докторска дисертација, Универзитет во Нови Сад, Земјоделски факултет, Нови Сад, Р.Србија. <http://polj.ns.ac.yu>

21. Недељка Николова, Павловски Златица, Милошевиќ Н., Периќ Лидија, 2007. *Влијанието на генотипот, возраста и полот врз конформацијата на трупот кај бројлерски пилиња*, III Симпозиум за сточарство со меѓународно учество, 12-14 септември, Охрид, Р.Македонија (усна презентација). Објавено е во Зборник на трудови, стр. 201-205. www.ias.ukim.edu.mk

22. Недељка Николова, Павловски Златица, Милошевиќ Н., Периќ Лидија, 2007. *Смртноста кај бројлерски пилиња од две хибридни линии на различна возраст*, III Симпозиум за сточарство со меѓународно учество, 12-14 септември, Охрид, Р.Македонија (усна презентација). Објавено е во Зборник на трудови, стр. 207-211. www.ias.ukim.edu.mk

23. Недељка Николова, 2007. *Застапеноста на калциум карбонатот во јајцевата лушпа под влијание на високите температури*, III Симпозиум за сточарство со меѓународно учество, 12-14 септември, Охрид, Р.Македонија (постер презентација). Објавено е во Зборник на трудови, стр. 681-686. www.ias.ukim.edu.mk

24. **Nedeljka Nikolova**, Pavlovski Zlatica, Milošević N., Perić Lidija, 2007. *The quantity of abdominal fat in broiler chicken of different genotypes from fifth to seventh week of age*, 2nd International Congress of Animal Husbandry, New Perspectives and Challenges of Sustainable Livestock Farming, 3-5, October, Belgrade-Zemun, Serbia (poster presentation). Published in: *Biotechnology in Animal Husbandry*, Vol. 23, 5-6, Book 2, p. 331-338. www.istocar.bg.ac.yu
25. Pavlovski Zlatica, **Nikolova Nedeljka**, Vitorović D., Škrbić Zdenka, Lukić M., 2007. *Effect of dietary protein levels, sex and age on tibiae characteristics in two strains of broiler chickens*, 2nd International Congress of Animal Husbandry, New Perspectives and Challenges of Sustainable Livestock Farming, 3-5, October, Belgrade-Zemun, Serbia (poster presentation). Published in: *Biotechnology in Animal Husbandry*, Vol. 23, 5-6, Book 2, p. 339-346. www.istocar.bg.ac.yu
26. **Nedeljka Nikolova**, Pavlovski Zlatica, Milošević N., Perić Lidija, 2007. *The effect of different energy and proteins levels in diet on production parameters of broiler chickens from two genotype*, 2nd International Congress of Animal Husbandry, New Perspectives and Challenges of Sustainable Livestock Farming, 3-5, October, Belgrade-Zemun, Serbia (oral presentation). Published in: *Biotechnology in Animal Husbandry*, Vol. 23, 5-6, Book 2, p. 551-557. www.istocar.bg.ac.yu
27. **Nedeljka Nikolova**, Pavlovski Zlatica, Waehner M., 2008. *Hitze beeinflusst Eischalenqualität*, submitted: 01.2008 in: DGS (Deutsche Geflügel- und Schweinproduktion) 18/08, p. 28-35. www.dgs-magazine.de
28. **Nedeljka Nikolova**, Pavlovski Zlatica, Milošević N., Waehner M., 2008. *Influence of heat stress and age on the percentage of calcium carbonate in eggshell and the percentage of broken and cracked eggs*, submitted: 12.2007 in: *Archives of Animal Breeding, Germany, Dummerstorf 51 (2008) 4*, p. 389-396. www.arch-anim-breed.fbn-dummerstorf.de **impact factor of 2008 year 0,812.**
29. **Nedeljka Nikolova**, Pavlovski Zlatica, Milošević N., Perić Lidija, 2008. *The seasons and layers age influence on some chemical traits in egg and eggshell*, 1st Mediterranean Summit of WPSA 2008, 7-10 May, Porto Carras, Chalkidiki, Greece (poster presentation), submitted: 01.2008 in: *Book of Proceedings*, p. 680-689. <http://www.wpsa.com>
30. **Nedeljka Nikolova**, Pavlovski Zlatica, Waehner M., 2008. *Einfluss von Hitzestress auf den Gehalt vom Kalkiumkarbonat in der Eischale sowie auf den Anteil von Bruch- und Knickeiern von unterschiedlich alten Legehennen*. REKASAN GmbH Kaulsdorf, submitted: 02.2008 in: *REKASAN – Journal 2008*, p. 127-131. www.als-werbung.de

31. Костадинов Т., **Николова Недељка**, Цилев Г., 2008. *The impact of the entrepreneurial profile upon the export of agricultural SMEs in the Republic of Macedonia*, ICRD 2008, 8-11 May, Skopje-Ohrid, P.Macedonia, (poster presentation), submitted: 01.2008. Published in: Зборник на трудови, стр. 335-342. www.iceird.org

32. Костадинов Т., Цилев Г., **Николова Недељка**, 2008. *Small and medium-sized enterprises in the field of agriculture in the republic of Macedonia between competitiveness – based strategies and the Blue Ocean Strategy*, ICRD 2008, 8-11 May, Skopje-Ohrid, P.Macedonia, (poster presentation), submitted: 01.2008. Published in: Зборник на трудови, стр. 329-334. www.iceird.org

33. **Nedeljka Nikolova**, 2008. *Der Einfluss unterschiedlicher Energie- und Proteingehalte im Futter auf die Mast- und Schlachtleistungen von Broilern*, submitted: 02.2008 in: REKASAN – Journal 2008, p. 90-92. www.als-werbung.de

34. **Nedeljka Nikolova**, Pavlovski Zlatica, Milošević N., Perić Lidija, 2008. *Kvalitet trupova tovnih pilića Cobb 500 i Hubbard Classic kod hranidbe sa dvije različite hrane*, Simpozijum „Krmiva“ 1-4 Juna, Opatija, R.Hrvatska (oral presentation), submitted: 02.2008. Published in: Krmiva 50 (2008), Zagreb, 2, str. 79-88. <http://hrcak.srce.hr>

35. Waehner M., Kauffold, J., **Nikolova Nedeljka**, 2008. *Influence of feeding level on FSH and LH secretion patterns during lactation, on uterus and follicle development after weaning and sows*, Simpozijum „Krmiva“ 1-4 Juna, Opatija, R.Hrvatska, (oral presentation), submitted: 02.2008. Published in: Krmiva 50 (2008), Zagreb, 1, str. 3-10. <http://hrcak.srce.hr>

36. **Недељка Николова**, 2008. *Со „Биоактив“ до здрава живина и чиста животна средина-додатоци во исхраната*, Федерација на фармери во РМ, Скопје, објавено во: Моја земја, ноември/08, број 38, стр. 32.

37. **Недељка Николова**, 2009. *Ем фамилијарно ем изплатливо-производство на мисиркино месо*, Федерација на фармери во РМ, Скопје, објавено во: Моја земја, март/09, број 41, стр. 46-47.

38. **Nedeljka Nikolova**, Eftimova Elena, Pacinovski N., Pavlovski Zlatica, Milošević N., Perić Lidija, 2009. *The effect of genotype, age, sex and composition of feed on content of abdominal fat in carcass of broiler chickens*, submitted 05.2009 (oral presentation). Published in: Savremena poljoprivreda, 58 (1-2), Novi Sad, R.Srbija, str. 92-100. <http://polj.ns.ac.yu>

39. **Nedeljka Nikolova**, 2009. *BERICHT EXPERIMENT MIT BIOAKTIV IN DER REPUBLIK MAZEDONIEN*, Спонзорирано од Германската фирма Bioaktiv GMBH објавено на нивната интернет страница, www.bioaktivgmbh.de

40. **Nedeljka Nikolova**, Snežana Bogosavljević-Bošković, 2009. *Carcass quality of broiler chicken of two hybrid lines slaughtered in different ages*, IV International Symposium of livestock production, 9-12, September, Struga, R.Macedonia (oral presentation), Published in: Book of abstracts, p.91. www.ias.ukim.edu.mk
41. Snežana Bogosavljević-Bošković, **Nedeljka Nikolova**, 2009. *Slaughter characteristics of chickens from nonindustrial reared systems*, IV International Symposium of livestock production, 9-12, September, Struga, R.Macedonia, (poster presentation). Published in: Book of abstracts, p.92. www.ias.ukim.edu.mk
42. Mitrović S., Djermanović V., **Nikolova Nedeljka**, 2009. *Phenotype correlations between age and importantly productions and reproductive capabilities of heavy parental flock Ross 308 hybrid*, IV International Symposium of livestock production, 9-12, September, Struga, R.Macedonia, (poster presentation). Published in: Book of abstracts, p.93. www.ias.ukim.edu.mk
43. Milošević N., Stanačev V., **Nikolova Nedeljka**, Pavlovski Zlatica, 2009. *Corn meal in broiler chicken nutrition*, IV International Symposium of livestock production, 9-12, September, Struga, R.Macedonia (oral presentation). Published in: Book of abstracts, p.94. www.ias.ukim.edu.mk
44. Pavlovski Zlatica, Škrbić Zdenka, Lukić M., **Nikolova Nedeljka**, Petričević V., 2009. *Naked neck autochthonous breed of chicken in Serbia*, IV International Symposium of livestock production, 9-12, September, Struga, R.Macedonia (oral presentation). Published in: Book of abstracts, p.95. www.ias.ukim.edu.mk
45. Perić Lidija, Sartowska Kasia, Milošević N., Đukić-Stojčić Mirjana, Bjedov S., **Nikolova Nedeljka**, 2009. *The effect of enzymes on the economics of poultry meat and egg production*, IV International Symposium of livestock production, 9-12, September, Struga, R.Macedonia, Published in: Book of abstracts, p.96. www.ias.ukim.edu.mk
46. **Nedeljka Nikolova**, Pavlovski Zlatica, 2009. *Major carcass parts of broiler chicken from different genotype, sex, age and nutrition system*, 9th International Symposium „Modern trends in livestock production“, 7-9 October, Zemun-Belgrade, Serbia (oral presentation). Published in: Biotechnology in Animal Husbandry, Book 2, Vol.25, 5-6, p. 1045-1054. www.istocar.bg.ac.yu
47. **Nedeljka Nikolova**, Wahner M., 2010. *Untersuchungen zum Einfluss von „BioAktiv“ auf die Gesundheit und Legeleistung von Hennen*, REKASAN GmbH Kaulsdorf, published in: REKASAN – Journal 17. Jahrgang. Heft 33/34, 2010, p. 49-55. www.als-werbung.de

48. **Nedeljka Nikolova**, Milosevic N., Pavlovski Zlatica, Peric Lidija, Wahner M. 2010. *Einfluss von Herkunft, Alter und Fütterung auf die Mortalität bei Broiler-Kuken*, REKASAN GmbH Kaulsdorf, published in: REKASAN – Journal 17. Jahrgang. Heft 33/34, 2010, p. 139-141. www.als-werbung.de
49. **Nedeljka Nikolova**, Tosho Kostadinov, 2010. *The impact of family businesses upon the development of rural areas in the Republic of Macedonia*, XV Savetovanje o biotehnologiji, 26-27 Mart, Čačak, Srbija (poster presentation). Published in: Zbornik radova, Vol.15. (17), p. 721-725. <http://www.afc.kg.ac.rs>
50. Tosho Kostadinov, **Nedeljka Nikolova**, 2010. *The common agricultural policy of the European Union and its implication upon the Republic of Macedonia*, XV Savetovanje o biotehnologiji, 26-27 Mart, Čačak, Srbija (poster presentation). Published in: Zbornik radova, Vol.15. (17), p. 715-720. <http://www.afc.kg.ac.rs>
51. Tosho Kostadinov, **Nedeljka Nikolova**, 2010. *The impact of production factors upon the growth of SMEs from the agricomplex in the Republic of Macedonia*, XV Savetovanje o biotehnologiji, 26-27 Mart, Čačak, Srbija (poster presentation). Published in: Zbornik radova, Vol.15. (17), p. 727-730. <http://www.afc.kg.ac.rs>
52. Snežana Bogosavljević-Bošković, Tatjana Savković, V. Dosković, S. Rakonjac, **Nedeljka Nikolova**, 2010. *Kategorije mesa u obrađenim trupovima tovnih pilića u zavisnosti od dužine tova i sistema gajenja*, XV Savetovanje o biotehnologiji, 26-27 Mart, Čačak, Srbija (poster presentation). Published in: Zbornik radova, Vol.15. (17), p. 597-602. <http://www.afc.kg.ac.rs>
53. **Nedeljka Nikolova**, Tosho Kostadinov, 2010. *Yield of carcass parts, meat, skin and bone of two genotypes of broilers in different age*, XV Savetovanje o biotehnologiji, 26-27 Mart, Čačak, Srbija (poster presentation). Published in: Zbornik radova, Vol.15. (17), p. 559-566. <http://www.afc.kg.ac.rs>
54. **Nedeljka Nikolova**, V. Kostov, T. Kostadinov, 2010. *Genotype x diet interactions on meat mass of main carcass parts in broiler chickens*, Krmiva 2010, 17th International conference, 7-9. June, Opatija, Croatia, (poster presentation). Published in: Krmiva 52 (2010), Zagreb, 3; 127-133 <http://hrcak.srce.hr>.
55. **Nedeljka Nikolova**, T. Kostadinov, V. Kostov, 2010. *Entrepreneurial innovation as a factor for development of SMEs from the subsector of poultry raising in the Republic of Macedonia*, 3rd International Conference for Entrepreneurship, Innovation and Regional Development, 27-29.05.2010, Novi Sad, Serbia (poster presentation.). Published in: Proceedings of ICEIRD 2010, p. 564-569. www.iceird.org

56. Tosho Kostadinov, Natasha Gjorgovska, **Nedeljka Nikolova**, 2010. *Particularities of the agricultural products market in the Republic of Macedonia*, Anniversary scientific-practical conference with international participation, 7-8. October, Varna, Bulgaria, (poster presentation) Published in Proceedings p. 136-143, www.ue-varna.bg
57. Tosho Kostadinov, **Nedeljka Nikolova**, Natasha Gjorgovska, 2010. *Possibilities for improvement of the foreign trade of the Republic of Macedonia with the group of products of animal origin*, Anniversary scientific-practical conference with international participation, 7-8. October, Varna, Bulgaria, (poster presentation): Published in: Proceeding p. 232-239, www.ue-varna.bg.
58. **Nedeljka Nikolova**, 2010. *Effect of genotype, sex and diet on structure of breasts at broilers of different age*, XIIIth European Poultry Conference, 23-27. August, Tours, France, (poster presentation) Abstract number 161- p.749. www.epc.2010.org
59. A. Kuzelov, **N. Nikolova**, K. Vasilev, 2010. *Exploring possibilities for quality improvement of meat raw materials from cattle ruminant animals by enzymatic treatment*. Biotechnology in Animal Husbandry Belgrade-Zemun, Serbia Vol. 26 (5-6), p. 319-327. www.istocar.bg.ac.yu
60. Vidica Stanacev, Stanimit Kovcin, Sasa Dragin, Nikola Puvaca, Vladislav Stanacev, **Nedeljka Nikolova** and Sava Zaric, 2011. *Effect of the level of protein and energy on growth dynamics, feed conversion and quality of stern of growing breeding gilts*. African Journal of Agricultural Research Vol. 6(8), pp. 1958-1961. www.academicjournals.org , **impact factor of 2011 year 0,263**.
61. R. Nastova, **N. Nikolova**, 2011. *Pumpkinseed (Iepomis gibbosus L. 1758) - unwelcome inhabitant of ichthyofauna in the reservoir Strezevo in R.Macedonia*. Biotechnology in Animal Husbandry, Belgrade-Zemun, Serbia.Vol. 27 (4), p. 1531-1535. www.istocar.bg.ac.yu
62. **N. Nikolova**, D. Kocovski, A. Kuzelov, 2011. *Influence of genotype on eggshell strength and the hatchability of laying parent stock flock*. Biotechnology in Animal Husbandry, Belgrade-Zemun, Serbia.Vol. 27 (4), p. 1659-1666. www.istocar.bg.ac.yu
63. D. Kocovski, **N. Nikolova**, A. Kuzelov, 2011. *The influence of strain and age on some egg quality parameters og commercial laying hens*. Biotechnology in Animal Husbandry, Belgrade-Zemun, Serbia.Vol. 27 (4), p. 1649-1658. www.istocar.bg.ac.yu

64. **Nedeljka Nikolova, Snežana Bogosavljević-Bošković, 2011.** *Carcass quality of broiler chicken of two hybrid lines slaughtered in different ages.* Macedonian Journal of Animal science, Skopje, R.Macedonia, Vol. 1. No. 1, pp. 95-100. www.mjas.ukim.edu.mk
65. **Pavlovski Zlatica, Škrbić Zdenka, Lukić M., Nikolova Nedeljka, Petričević V., 2011.** *Naked neck autochthonous breed of chicken in Serbia.* Macedonian Journal of Animal science, Skopje, R.Macedonia, Vol. 1. No. 1, pp. 101-105. www.mjas.ukim.edu.mk
66. **Milošević N., Stanačev V., Nikolova Nedeljka, Pavlovski Zlatica, 2011.** *Corn meal in broiler chicken nutrition.* Macedonian Journal of Animal science, Skopje, R.Macedonia, Vol. 1. No. 1, pp. 107-111. www.mjas.ukim.edu.mk
67. **Perić Lidija, Sartowska Kasia, Milošević N., Đukić-Stojčić Mirjana, Bjedov S., Nikolova Nedeljka, 2011.** *The effect of enzymes on the economics of poultry meat and egg production.* Macedonian Journal of Animal science, Skopje, R.Macedonia, Vol. 1. No. 1, pp. 113-117. www.mjas.ukim.edu.mk
68. **Mitrović S., Djermanović V., Nikolova Nedeljka, 2011.** *Phenotype correlations between age and importantly productions and reproductive capabilities of heavy parental flock Ross 308 hybrid.* Macedonian Journal of Animal science, Skopje, R.Macedonia, Vol. 1. No. 2, pp. 327-334. www.mjas.ukim.edu.mk
69. **T. Kostadinov, Nedeljka Nikolova, Vesna Levkov, 2012.** *Education as a factor for development of the rural entrepreneurship in the Republic of Macedonia.* XVII Savetovanje o biotehnologiji sa medzunarodnim ucescem, Cacak, 6-7 April, 2012 (poster presentation). Published in: Zbornik Radova Vol. 17 (19), pp. 511-515. <http://www.afc.kg.ac.rs>
70. **Natasha Gjorgovska, T. Kostadinov, Nedeljka Nikolova, 2012.** *Some aspects of the agribusiness in the Republic of Macedonia.* XVII Savetovanje o biotehnologiji sa medzunarodnim ucescem, Cacak, 6-7 April, 2012 (poster presentation). Published in: Zbornik Radova Vol. 17 (19), pp. 526-530. <http://www.afc.kg.ac.rs>
71. **Rodne Nastova, Nedeljka Nikolova, Vasil Kostov, 2012.** *Fish as a health food – ecotoxicological viewpoint.* I Medzunarodni simpozijum I XVII Naučno savjetovanje agronoma republike Srpske, 19-22 Mart 2012. Trebinje, Bosna i Hercegovina (oral presentation). Published in: Book of abstract, pp. 69. www.agrofabi.org
72. **Gjorgovska Natasha, Filev Kiril, Levkov Vesna, Jusufi Eljmi, Nikolova Nedeljka, Kostadinov Tosho, 2012.** *Eggshell quality of aged hens*

during the rejuvenation. International scientific conference “Modern zootechny – factor of sustainable development”, 26-27 April 2012, Jasi, Romania (poster presentation) (in print). <http://www.uaiasi.ro>

73. **Nikolova Nedeljka**, Kostadinov Tosho, Rodne Nastova, 2012. *The effect of hens age and weight classes on the internal composition of eggs*. International scientific conference “Modern zootechny – factor of sustainable development”, 26-27 April 2012, Jasi, Romania (poster presentation) (in print). <http://www.uaiasi.ro>

74. **Nikolova Nedeljka**, Kostadinov Tosho, Gjorgovska Natasha, 2012. *Influence of season on chemical composition of albumen, yolk and eggshell from layer eggs*. International scientific conference “Modern zootechny – factor of sustainable development”, 26-27 April 2012, Jasi, Romania (poster presentation) (in print).). <http://www.uaiasi.ro>

75. Rodne Nastova, Vasil Kostov, **Nedeljka Nikolova**, 2012. *Are Macedonian Freshwater Ambient Criteria for Trace Metals Protective for Human Health?* BALWOIS 2012, Ohrid, Republic of Macedonia, 28 May – 2 June, 2012 (poster presentation) (in print). <http://balwois.com>

76. Nastova, Rodne, **Nedeljka Nikolova**, 2012. *Utjecaj protoka vode na rast kalifornijske pastrve. Krmiva 2012*, 19th International Conference, 30 May - 1 June, 2012, hotel Ambassador, Opatija, Croatia (poster presentation) (in print). <http://hrcak.srce.hr>.

77. Rodne Nastova, **Nedeljka Nikolova**, 2012. *Daphnia Test – a Shortcut for Human Health Protection Assessment*. Bulgarian Journal of Agricultural Science, Sofia, Bulgaria. (in print) <http://www.agrojournal.org/>

Д-р ЕЉМИ ЈУСУФИ,
доцент, научен соработник

Доц. Д-р Ељми Јусуфи е роден на 31.12.1958 год. во с. Липково, Куманово Р. Македонија. Основното и средното образование(гимназија) ги

завршува во Скопје. Во учебната 1976/77 год. редовни студии запишува на Биолошкиот факултет во Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј,, и истите ги завршува во 1981 година.

По дипломирањето во учебната 1981/82 се вработува во гимназијата „ Зеф Љуш Марку,, - во Скопје како Професор по биологија. Истата година ги запишува постдипломските студии на Биолошкиот факултет – Скопје, биохемиска-физиолошка насока, додека на 29.06.1988 год. го одбрал магистерскиот труд под наслов:,, Влијание на 2-хлоретил-фосфонска киселина (етрел) и хлорхолинхлорид одделно и во комбинација врз должината на сламката, приносот на зрно и содржината на фосфор и калиум во зрното на зимската рж „ Македонија,, , со што се стекнува со академски назив магистер по биолошки науки.

Врз основа на објавениот оглас за избор на асистент по предмет ботаника на 01.09.1989 год. се вработува на Природно-математичкиот факултет, Катедра по биологија при Приштинскиот Универзитет, каде останува до 1991 год. Од 1992 година повторно продолжува со работа во Скопје како професор по биологија во гимназијата „ Зеф Љуш Марку,, .

Во 1997 год. се вработува во Институтот за сточарство Скопје како асистент во Одделението за биотехнологија и технологија на хранливи производи од растително потекло.

На 27.02.2009 год. на Природно Математичкиот Факултет, Институт за биологија во Скопје успешно ја одбрал докторската дисертација под наслов: „ Влијанието на хемиските својства на почвата во различни средини врз квалитетот и квантитетот на луцерката и активноста на ферментите каталаза и нитратредуктаза,, при што се стекнува со научен степен доктор на биолошки науки.

Во текот на изминатиот период д-р Елми Јусуфи активно се вклучува во научно-истражувачката и апликативна дејност на Институтот.

Како соработник истражувач учествувал во два научно истражувачки проекти одобрени и финансирани од Министерство за образование и наука(,, Влијание на минералниот состав на почвата врз содржината на макроелементите, микроелементите и некои органски материи кај фуражни култури ,, , ,, Лишаи и мхови како биоиндикатори на аерозагадувањето во Скопје и околината,, .) и еден апликативен проект одобрен и финансиран од Министерство за Земјоделство, шумарство и водостопанство на Р.М. (,, Споредбени испитувања за квалитетот на луцерката во чисти и загадени локалитети во Р. Македонија).

Од учебната година 2002/2003 д-р Елми Јусуфи бил ангажиран како надворешен соработник на катедрата по биологија при Државниот Универзитет во Тетово за предметите Физиологија на растенијата, Екологија на растенијата, како и на Педагошкиот факултет Св. Климент Охридски,, при Универзитетот,, Св. Кирил и Методиј,, -Скопје за предметот Основи на природата.

Исто така Доц.д-р Елми Јусуфи е коавтори рецензент на повеќе учебници за основно и средно образование на албански наставен јазик од областа на биологијата.

Во својство на преседател на комисијата утврден од Министерство за образование и наука учествува во одржување на државни испити за наставници приправници. Со решение на Владата на Р.Македонија во 2006 година извршуваше функција Директор на Државната Фитосанитарна Лабораторија, орган во состав на Министерството за Земјоделство, шумарство и водостопанство.

Примарно подрачје на Доц.д-р Елми Јусуфи на научно-истражувачката дејност е влијанието на микробигени е микробиогени елементи на почвата врз процесите на растот, развитокот и квалитетот на луцерката, како и нивниот сооднос со активноста на поделни феремнти значајни во синтезата и кружењето на органските материи важни во исхраната на домашните животни.

Објавени трудови и публикации:

1. **E.Jusufi.**, V.Trpeski, N.Jorgovska: Prinos i neкои kvalitetni svojstva kaj lucerkata (Banat ZMSII) odgleduvana vo dva regiona vo Republika Makedonija. Zbornik na трудови XXVII sredba "Fakultet stopanstvo" Skopje, vol.10, str.65-73, 2002.
2. **E.Jusufi.**, V.Trpeski: Vкупni protein i nitrati vo lisja i steblenca od lucerka odgleduvana vo vegetacioni sadovi.Vtor меѓународен симпозиум за сто~арство. Ohrid, Zb.abstr.str.30 (2003).
3. **M.Murati.**, E.Jusufi: Lihenoflora na Skopje i содр`inata na neкои mikroelementi vo nivniot talus. II Kongres na ekoloзите na Makedonija so меѓународно учество. Zbornik na trud.: 428-432, Ohrid (2004).
4. Виде Trpeski i **Eqmi Jusufi**: Sodr`ina na antimon, arsen kadmium i hrom vo zemjodelsko zemji{te vo lokaliteti na napu{teniot rudnik Lojane Kumanovsko.III Kongres na ekoloзите na Makedonija so меѓународно учество.Kn.abstr.147-148, Struga,(2007).
5. **E.Jusufi**: Vlijaniето na fenofazata i mineralното prihranuvawe vrz содр`inata na sirova celuloza vo lucerka sorta Banat ZMSII.III Simpozium za sto~арство so меѓународно учество.Zbornik na трудови, str.497-500, Ohrid, Makedonija (2007).
6. **E.Jusufi**: Contents of some macrobiogen elements in soil and their uptake at alfalfa.IV International Symposium of Livestock Production , Proc.pp.141.Struga,Macedonia(2009).
7. Meri Petreska, M.Zekiri, V.Dimitriev, **E.Jusufi**: Appliance of pure cultures of microorganisms for decontamination of soil polluted with herbicides.Ist International Conference of Agriculture food and Environment. Book of Abstr.p.142, Korçë,Albania (2011).
8. **Elmi Jusufi** & Mentor Zekiri: Absorption degree of potassium in alfalfa (Banat ZMSII) growing in natural condition and vegetative pots with

different content of potassium and magnesium.1st International Conference of Agriculture food and Environment.Book of Abstr.p.94. Korçë, Albania (2011).

9. **Elmi Jusufi**, Mentor Zekiri, Natasha Gjorgovska,Vesna Levkov: Content of cadmium (Cd) ,chromium(Cr) and lead (Pb) in the agricultural land in the dry mass alfalfa from various localities. Macedonian Journal of Animal Science.Vol 1.No.2.pp.336-338 (2011).

10. Natasha Gjorgovska, K.Filev, Vesna Levkov, T.Kostadinov, **E.Jusufi**: Egg production during the artificial moulting and a new laying cycle of aged hens. Archiva Zootechnica 15:1, 53-60, Romania (2012).

Д-р НАТАША МАТЕВА,
доцент, научен соработник

Д-р Наташа Матева е родена на 05.12.1968 година, во Скопје, каде го завршила основното и средното образование. На Факултетот за земјоделски науки и храна-сточарска насока, се запишала учебната 1987/88 година и дипломирала 1992 година.

Во учебната 1995/96 година се запишала на последипломски студии, на групата Технологија на анимални производи, подгрупа Технологија на млеко и млечни производи на Факултетот за земјоделски науки и храна при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Од 1998 година се вработува во УКИМ Институт за сточарство, Скопје, на работно место, помлад асистент во научната област Технологија на млеко и млечни производи во Одделението за биотехнологија на растителни и анимални производи. Како помлад асистент, била вклучена во реализација на четири научно-истражувачки проекти, финансирани од страна на Министерството за наука и образование.

На 08.11.2004 година го има одбрането магистерскиот труд под наслов

„Влијанието на протеолитичките ензими врз текот на зреењето на биеното сирење“, пријавен на УКИМ Факултет за земјоделски науки и храна-Институт за анимална биотехнологија, во Скопје и со тоа се здобила со научен степен-магистер на земјоделски науки и храна.

На 05.02.2005 година е избрана во соработничко звање-асистент истражувач во научната област Технологија на млеко и млечни производи, во Институт за сточарство, Скопје.

Како главен истражувач и соработник е вклучена во реализација на еден научно-истражувачки проект, кој бил финансиран од страна на МОН и два апликативни проекти, финансирани од страна на МЗШВ.

Од 02.02.2005 година била назначена за Раководител на Лабораторија за контрола на квалитет на млеко и млечни производи, во склоп на Заводот за сточарство при УКИМ Институт за сточарство, Скопје.

На 02.02.2009 година е преизбрана во истото звање, согласно со рефератот објавен во Билтен бр. 957 од 02.02.2009 година.

На 24.02.2012 година успешно ја има одбрането докторската дисертација под наслов „Учество на серум-протеините при производство на бело саламурено сирење со ултрафилтрација“, со што се здобила со научен степен-доктор на науки од областа на земјоделски науки и храна.

Д-р Наташа Матева моментално е во редовен работен однос како асистент при УКИМ Институт за сточарство, Скопје. Како автор и коавтор има учествувано во 26 научни трудови и активно учество на повеќе конгреси, симпозиуми, научни стручни собири во земјата и во странство.

Стручни усовршувања

Има учествувано на студиски престој "International Course on Dairy Cattle Production", во периодот од 08-09.2005., кибуц Шефаим, Израел.

Со цел за реализација и припрема на Лабораторијата за млеко и млечни производи, при УКИМ Институт за сточарство за акредитација, има учествувано во обукат "Modernization of the Milk Laboratory", 05.2006, Биотехнички факултет Љубљана, Р. Словенија.

За имплементација на Европските стандарди во млечниот сектор има учествувано на тренинг курсот „Modernization of the Macedonian Agro & Food Economy and its Approximation to the EU“, 04-05.2006, Лајпциг, Р. Германија.

Престојувала и се има здобиено со сертификат за тренинг курсот за постапка и процедура за добивање на заштита на географско потекло (PGO), традиционална специфична карактеристика (TSg) и знак за квалитет на земјоделски производи „Modification and implementation of Seal of Quality Program“, 08.2007, Загреб, Хрватска.

Во периодот од 04-05.2009 има учествувано на тренинг курсевите „Governing food safety in international trade“ и „ Food safety and quality management in agrifood chains“, во Вагенинген, Холандија.

Има реализирано повеќе консултански услуги како координатор за имплементација на системот за анализа на ризикот и критични контролни точки (НАССР), во поголем број преработувачки капацитети.

Од 16-20 март, 2009 година има учествувано на обуката за Акредитација на лабораториите во согласност со ISO 17025, во организација на SWEDAC и National Food Administration.

Има учествувано во изработка на анализите за магистерски и докторски теми, како и давање на мислење за авторезиме на истите.

Научно-истражувачка дејност

Д-р Наташа Матева, покрај стручно-апликативната дејност, активно учествува во научно-истражувачката дејност. Таа активност е изразена преку учество во следниве проекти:

Објавени трудови и публикации:

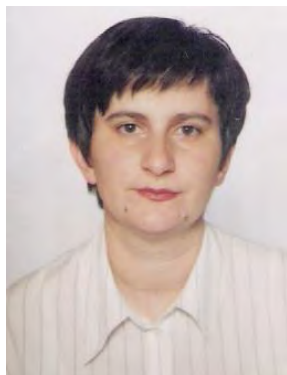
1. В. Какуринов, С. Србиновска, **Н. Дуброва-Матева (2003)**. *Класификација на биеното сирење и негови шанси на пазарот*. Зборника на апстракти, стр. 41 Охрид, Р. Македонија
2. B. Palasevski, S. Gjeorgjievski, G. Cilev, **N. Dubrova-Mateva, Z. Naletoski (2006)**. *Ishrana-Faktor eksponiranja proizvodnih sposobnosti kod visokomlečnih holštajn-friziskih krava u uslovima Republike Makedonije*. *Savremena poljoprivreda*, vol.55, 1-2, str.166-170, Novi Sad.
3. N. Dubrova Mateva, S. Srbinovska, B.Palasevski **(2006)**. Dynamics of nitrogen materials during the ripening of beaten cheese. Symposium “ Milk and products of milk” Tara, Serbia.
4. B. Palasevski, S. Gjeorgjievski, G. Cilev, Z. Naletoski, **N. Dubrova-Mateva, (2007)**. *Uticaј ishrane krava na količinu i kvalitet mleka Savremena poljoprivreda*, vol.56, 3-4, str.37-46, Novi Sad.
5. В. Какуринов, Б. Петановска, П. Коцарев, В. Димова, В. Андоноска, **Н. Дуброва Матева (2007)**. *Температура на чување, транспорт и продажба на јогуртот во однос на квалитетот и безбедноста*. Јубилеен годишен зборник на трудови на Факултет за земјоделски науки и храна, Скопје, Р. Македонија
6. В.Какуринов, Б. Илиевска-Петановска, Б.Петрова, С. Ѓошиќ-Михајловска, В. Левков, **Н. Дуброва-Матева (2007)**. *Моментална состојба со меѓународните стандарди во Република Македонија*, Зборник на трудови, стр. 399, Охрид, Македонија
7. **Н. Дуброва Матева**, В. Какуринов, С. Србиновска, З. Налетоски **(2007)**. *Технологија на биеното сирење во полуиндустриски услови и начин за негова заштита како традиционален производ*. Зборник на трудови, стр. 389, Охрид, Македонија.
8. Б. Палашевски, Ѓ. Буневски, З. Налетоски, **Н.Дуброва Матева (2007)**. *Состојба и перспективи на производството на млеко во Р. Македонија*. Зборник на трудови, стр. 643, Охрид, Македонија.

9. Б. Палашевски, С. Ѓоргиевски, Г. Цилев, З. Налетоски, **Н. Матева (2007)**. *Влијание на исхраната врз експонирање на генетскиот потенцијал кај холштајн фризиските крави*. Зборник на трудови, стр.649, Охрид, Македонија
10. С. Србиновска, **Н. Дуброва-Матева (2007)**. Processing of different kinds soft Italian cheese-MOZZARELLA. Зборник на трудови, стр.701, Охрид, Македонија
11. **N.Dubrova-Mateva**, Z. Naletoski, B. Palasevski (2008). *Technology and chemical composition of beaten cheese in Republic of Macedonia*. Biotechnology in Animal Husbandry 24 (1-2), p.139-147
12. **Н. Дуброва-Матева**, С. Србиновска, З. Налетоски, Б. Палашевски, Н. Николовски, А. Плашевска (2009). *Мариовско овчо биено сирење во Република Македонија*. Зборник на апстракти, стр.178, Струга, Р. Македонија
13. Б. Палашевски, Г. Буневски, З. Налетоски, **Н. Дуброва-Матева**, А. Палашевска, Н. Николовски (2009). *Македонските биволи како автохтон генетски ресурс*. Зборник на апстракти, стр. 40, Струга, Р. Македонија
14. B. Palasevski, Z. Naletoski, **N. Mateva (2009)**. *Current situation and perspective of cattle breeding in Republic of Macedonia*. Biotechnology in Animal Husbandry 25 (5-6), p.581-590.
15. N. Dubrova Mateva, S. Srbinovska (2010). Technological and chemical properties of traditional “Bieno” cheese in Macedonia. Proceedings book. 1st International symposium on “ traditional foods from Adriatic to Caucasus”, Tekirdag, Turkey.
16. **N. Dubrova Mateva**, S. Srbinovska (2010). Technological and chemical properties of traditional “Bieno” cheese in Macedonia. Proceedings book. 1st International symposium on “ Traditional foods from Adriatic to Caucasus”, Tekirdag, Turkey.
17. E.Eftimova, N. Pacinovski, V. Domazetova-Lambevska, **N. Mateva**, Z. Naletoski (2011). Comparative research on meat price o lamb of awasi crossbreeds and domestic population sheep. Journal of Mountain Agriculture on the Balkans, vol.14,(2):244-255, Troyan, Bulgaria.
18. N. Pacinovski, E.Eftimova, , N. Gorgovska, **N. Dubrova-Mateva**, Z. Naletoski, A.Palasevska (2011). Production results of early weaned lambs from

domestic merinized sheep in Macedonia. Journal of Mountain Agriculture on the Balkans, vol.14,(1):76-89, Troyan, Bulgaria.

19. E.Eftimova, **N. Mateva**, V. Lambevskа-Domazetova, N. Pacinovski (2011). Value chain analysis: Sheep milk for processing in the Gostivar region, Republic of Macedonia. Journal of Hygienic Engineering and Design, vol. 1, 305-308

20. **N. Mateva**, D. Mihajlov, E.Eftimova, Z. Naletoski, N. Pacinovski (2011). *Dynamics of ripening of cheese, type Chedar*. Journal of Hygienic Engineering and Design, vol. 1, 316-319.

М-р ВЕСНА ЛЕВКОВ,
асистент

М-р Весна Левков (род. Андоновска) е родена 24.02.1974 година во Скопје, каде што го завршила основното и средното образование. Во учебната 1992/93 се запишала како редовен студент на Институтот за биологија при Природно-математичкиот факултет во Скопје, биохемиско-физиолошка насока, и дипломирала во ноември 1997 година.

Во учебната 1997/98 година се запишала на постдипломски студии на Институтот за биологија при Природно-математичкиот факултет во Скопје, биохемиско-физиолошка насока. Во јули 2005 го одбрала магистерскиот труд под наслов „Промени во составот и бројот на микроорганизмите во текот на производството и зреењето на биеното сирење во тетовскиот регион“.

Од април 1998 година е вработена како помлад асистент во Институтот за сточарство во Скопје, а во декември 2005 година е избрана во звањето асистент во Институтот. Од октомври 2007 до септември 2008

година престојувала во Институтот за морски и поларни истражувања Alfred Wegener, Бремерхавен, Германија.

Во 2009 година, на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје, пријавила докторска дисертација под наслов „Состав и динамика на технолошки значајните микроорганизми при изработка на биеното сирење произведено на традиционален начин“.

Во последните 10 години, учествувала како помлад истражувач, во реализација на следниве научноистражувачки проекти:

„Производство и користење на минерално-витаминските предсмеси, дополнителните протеински смеси и други додатоци за исхрана на животните со висок генетски потенцијал во услови на еколошко производство на храна“ (2005-2007) – финансиран од Министерството за образование и наука на Република Македонија;

„Исхраната-фактор за експонирање на производните способности кај високомлечните крави во услови на Република Македонија“ (2004-2006) – финансиран од Министерството за образование и наука на Република Македонија.

Во досегашниот период посетувала повеќе семинари и работилници и тоа:

Семинар по Индустриска микробиологија (Mini Vidas), во организација на БИОТЕК и Лабораторија по микробиологија, Институт за биологија ПМФ, Скопје – март 2003 година во Скопје. Предавач: г-р Ѓоко Кунгуловски, Професор на ПМФ.

Тренинг за „Хигиена и Санитација во млекарската индустрија“ во организација на ЦИПОЗ и Факултетот за земјоделски науки и храна, Скопје – ноември 2003 година во Скопје. Предавачи: Доц.др Владимир Какуринов, Доц. Др Соња Србиновска, Проф. д-р Борче Ангелков

Обука од областа на млекарската микробиологија-новости при испитувањето на квалитетот на млекото, употреба на инструментот BactoScan FC, во организација на Лабораторијата по млекарство, Биотехнички факултет, Универзитет во Љубљана, Домжалe, 2006 година.

Курс за обука за акредитација на лаборатории според ISO 17025 во рамки на програмата: Quality and Regulatory Infrastructure Development for Food Safety & Quality in Macedonia, Спонзорипано од Sida, а имплементирано од SWEDAC и National Food Administration. Скопје, 2009 година.

Работилница-Food Safety for the region of South-East Europe- Мај 2012 во Скопје во организација на Michel Institut Германија, Deutsche Gesellschaft fur Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH, Институт за јавно здравје на Македонија, Балкан нет, Стопанска комора на Србија.

Објавени трудови и публикации:

1. Gjorgovska N., Filev K., **Levkov V.**, Kostadinov T., Jusufi E. (2012). Egg production during the artificial moulting and a new laying cycle of aged hens. *Archiva Zootechnica* 15:1, Romania, 53-60
2. **Levkov V.**, Gjorgovska N., Kostadinov T. (2012). Some microbiological and chemical characteristics of traditional cheese (Bieno sirenje). XVII International Symposium of Biotechnology, University of Kraguevac, Proceedings Vol 17 (19), 368-372
3. **Levkov V.**, Kostadinov T. (2012). Tourism as an opportunity field for developement of the village in the Republic of Macedonia. XVII International Symposium of Biotechnology, University of Kraguevac, Proceedings Vol 17 (19), 531-535
4. Kostadinov T., Nikolova N., **Levkov V.** (2012). Education as a factor for development of the rural entrepreneurship in the Republic of Macedonia. XVII International Symposium of Biotechnology, University of Kraguevac, Proceedings Vol 17 (19), 511-515
5. Kostadinov T., Gjorgovska N., **Levkov V.** (2012). Competitiveness of SMEs from rural areas in the Republic of Macedonia. XVII International Symposium of Biotechnology, University of Kraguevac, Proceedings Vol 17 (19), 516-520
6. **Levkov V.**, Kakurinov V., (2011). Microbiological properties of artisanal cheese (Bieno Sirenje). *Journal of Hygienic Engineering and Design*, 325-329
7. Gjorgovska N., Filev K., **Levkov V.**, (2011). External and internal quality of eggs produced from aged hens. *Lucrări Științifice - Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară, Seria Zootehnie* Vol. 56 pp. 342-345
8. Jusufi E., Zekiri M., Gjorgovska N., **Levkov V.** (2011). Contents of cadmium (Cd), chromium (Cr), and lead (Pb) in the agricultural land in the dry mass alfalfa from various localities. *Macedonian Journal of Animal Science*, Vol 1. No. 2 335-338
9. Menkovska M., **Levkov V.**, Djorgovska N., Sharic M., Samardjioski V., Ushlinovska I. (2010). Application of rapid technique for screening of mycotoxins in cereals. *Proceedings, XIV International Feed Technology Symposium*, Novi Sad; 144-149
10. **Левков Весна**, Какуринов В: (2007). Микробни карактеристики на биено сирење произведено во тетовскиот регион. *Зборник на трудови, III Симпозиум за сточарство со меѓународно учество*, 379-388
11. Какуринов В., Илиевска – Петановска Б., Ѓошиќ – Михајловска С., **Левков В.**, Дуброва-Матева Н. (2007). Моментална состојба со меѓународните технички системи/стандарди во Република Македонија. *Зборник на трудови. III Симпозиум за сточарство со меѓународно учество*, 399-407.
12. Какуринов В., Петрова Б., Коцарев П., Димова В., **Андоновска В.**, Дуброва Матева Н. (2007). Температура на чување, транспорт и продажба на јогуртот во однос на квалитетот и безбедноста. *Годишен зборник на факултетот за земјоделски науки и храна Скопје*.

13. Менковска М., Шариќ М., Иваноски М., **Левков В.**, Ѓорговска Н. (2007). Квалитет и безбедност на пченицата наменета за анимална и хумана исхрана. Зборник на трудови, III Симпозиум за сточарство со меѓународно учество; 351-356.

14. Цилев Г., Ѓорговска Н., **Левков В.** (2007). Основни барања, критериуми и постапка за акредитација на лабораторија за контрола на квалитетот на сточната храна. Зборник на трудови, III Симпозиум за сточарство со меѓународно учество, 531-540.

15. **Андоновска Весна**, Какуринов В., Палашевски Б., Дуброва-Матева Н. (2002). Микробен статус на кравјото млеко при производство на биено сирење. Јубилеен зборник, Симпозиум за сточарство со меѓународно учество, 321-326.

16. Палашевски Б., Поповски З.Т., Дуброва-Матева Н., **Андоновска В.**, Танасковска Р.Б., Налетовски З., (2002). Полиморфизам на κ -казеинот и β -лактоглобулинот во кравјото млеко. Јубилеен зборник, Симпозиум за сточарство со меѓународно учество, 45-49.

17. Дуброва-Матева Н., Србиновска С., Какуринов В., **Андоновска В.** (2002). Споредбени испитувања на влијанието на пепсинско и химозинско сирило врз технолошките својства на кравјото млеко. Јубилеен зборник, Симпозиум за сточарство со меѓународно учество, 331-336.

Д-р ТОШО КОСТАДИНОВ
асистент

Д-р Костадинов Тошо е роден 07-10-1964 година во Скопје, Република Македонија. Средно образование завршил во гимназијата “Орце Николов” во Скопје. Дипломирал на Земјоделскиот факултет при Универзитетот “Св.Кирил и Методиј” во Скопје во 1991 година. Веднаш по дипломирањето работел во сопствена фирма со дејност трговија на големо. Од 1995 година работи во Институтот за сточарство – Скопје, најнапред како стручен соработник по фуражно производство, а после како стручен соработник по производство на добиточна храна. Во учебната 2004/05 година се запишал на последипломски студии по Агробизнис на Економскиот Институт при Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје.

Во 2007 го одбрал магистерскиот труд под наслов “Претприемништвото како фактор на интернационализацијата на МСП од агрокомплексот” и со тоа се стекнал со научен степен магистер на науки. Истата година е избран во звање Асистент - истражувач во научната област Агроменаџмент во производството на сточна храна во ЈНУ Институт за сточарство – Скопје. Во октомври 2011 години во УКИМ Економски институт-Скопје ја одбрани докторската дисертација “Влијанието на претприемништвото врз руралниот развој на Република Македонија” и со тоа се стекна со научен степен доктор на економски науки.

Учествувал на повеќе научни конференции во земјава и странство.

Објавени трудови и публикации:

1. Костадинов, Т., Пендев, Д., (2007), “Аспекти на претприемничкото поврзување на МСП од агрокомплексот”, Зборник на трудови, III Симпозиум за сточарство со меѓународно учество, Охрид.
2. Костадинов, Т., Пендев, Д., (2007), “Малите и средни претпријатија од агрокомплексот низ призмата на интернационализацијата”, Зборник на трудови, III Симпозиум за сточарство со меѓународно учество, Охрид.
3. Костадинов Т., Ковачев, Ѓ., (2007), “Некои согледувања на состојбата со извозната способност на МСП од агрокомплексот”, Зборник на трудови, III Симпозиум за сточарство со меѓународно учество, Охрид.
4. Kostadinov, T., Cilev G., Nikolova N. (2008), Small And Medium-Sized Enterprises In The Field Of Agiculture In The Republic Of Macedonia Between Competitiveness-Based Strategies And The Blue Ocean Strategy”, Proceedings International Conference for Entrepreneurship Innovation And Regional Development, Skopje – Ohrid.
5. Kostadinov, T., Nikolova, N., Cilev, G., (2008), The Impact Of The Entrepreneurial Profile Upon The Export Of Agricultural SMEs In The Republic Of Macedonia, Proceedings, International Conference For Entrepreneurship Innovation And Regional Development, Skopje – Ohrid.
6. Костадинов, Т., (2008), “Иновации и општествено одговорно претприемништво”, Зборник на трудови, Научен собир Претприемништво – иновации и конкурентност, Економски институт- Скопје, Скопје.
7. Toshko Kostadinov, Nedeljka Nikolova, (2010) “The Common Agricultural Policy of the European Union and its implication upon the Republic of Macedonia”, Zbornik radova, XV Savetovanje o biotehnologiji sa medjunarodnim ucescem, Agronomski fakultet u Cacku, Cacak.

8. Tosho Kostadinov, Nedeljka Nikolova, (2010) "The impact of production factors upon the growth of SMEs from the agricomplex in the Republic of Macedonia", Zbornik radova, XV Savetovanje o biotehnologiji sa medjunarodnim ucescem, Agronomski fakultet u Cacku, Cacak.

М- р ЕЛЕНА ЕФИМОВА,
асистент

М-р Елена Ефтимова е родена на 03.09.1968 година во Скопје, каде завршува основно и средно образование (биотехнолошка насока). На Земјоделскиот факултет во Скопје (отсек сточарство) се запишува во учебната 1987/88 година, каде дипломира во на 25.05.1992 година.

По дипломирањето се вработува во Институтот за сточарство во Скопје (од 01.05.2000), како помлад асистент во одделението по овчарство и козарство.

На последипломски студии се запишува на Земјоделскиот факултет во Скопје, во учебната 2001/2002 година, група преживни животни, подгрупа овчарство и козарство. Превидените испити ги положила со средна оценка 9,40 и на 11.07.2007 год., го одбрала магистерскиот труд под наслов: „Производни и економски резултати на два система на искористување на овци од расата аваси и на нејзините мелези“, со што се стекнала со академски назив, магистер на земјоделски науки.

Во текот на изминатиот период активно учествувал во научно-истражувачката и апликативна дејност на Институтот. Учествовал во реализација на повеќе научно-истражувачки проекти, финансирани од Министерството за образование и наука, како и во проекти финансирани од Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство.

Со свои реферати учествувала на повеќе домашни и меѓународни конгреси, симпозиуми и конференции, а реализирала и неколку студиски престои во странство:

- Во Октомври 2001 реализирала работрен престој за евиднеција на домашните животни и контрола на производните својства во Хрватско – сточарско селекциски центар во Загреб, Р. Хрватска

- Од 22.10 до 27.10.2001 година присуствувала на Регионалниот тренинг за тренери за состојбите на светските животински ресурси во организација на FAO во Дебрецен, Р. Унгарија

- Од 17.05. до 21.05.2009 година остварила работна посета на Универзитетот во Парма и на Конзорциуми кои работат со PDO и PGI производи во Парма и Болоња, Р. Италија

Непосредно била вклучена во организациониот одбор на меѓународниот симпозиум за сточарство во Струга, 2001 год., и во Охрид 2003, 2007 и 2009 година, чиј организатор е Институтот за сточарство.

Примарно подрачје на научно-истражувачката дејност на м-р Елена Ефимова се новите биотехнологии и селекциски методи во одгледувањето на овците и козите, унапредување на методите за контрола на производните својства кај домашните животни како и оцена на одгледувачката вредност и слично.

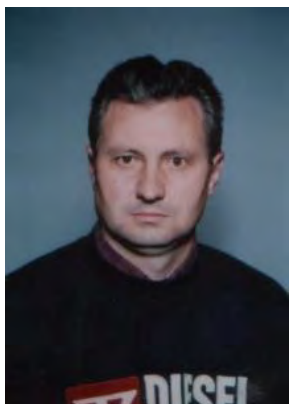
М-р Елена Ефимова ги има објавено следните научни и стручни трудови во домашни и меѓународни списанија.

Објавени трудови и публикации:

50. Pacinovski **N.**, **Eftimova Elena**, (2004). Productive traits of Awassi sheep in Republic of Macedonia. *Biotechnology in Animal Husbandry*, vol. 20/5-6, p. 139-146, Beograd-Zemun, Serbia & Montenegro.
51. Pacinovski **N.**, Palasevski B., Kozarovski N., **Eftimova Elena**, (2006). Conditions, prospectives and needs for improving sheep production in the Republic of Macedonia. *Egyptian Journal of sheep, goats and desert animals sciences*. 1st Conference on enhancement of small ruminants production, 7-9 February, 2006, Cairo, Egypt. Egyptian Association of sheep, goats and desert animals. Vol. 1 (1) : 41-46.
52. Djibirski V., Pacinovski N., Dimov G., **Eftimova Elena**, Palasevski B., (2006). Effect of parity, season and test day on daily productivity of East-Friesian ewes in Macedonia. *Journal of Mountain Agriculture on the Balkans*, Vol. 9(1):54-67, Troyan, Bulgaria.
53. Pacinovski N., Dimov G., **Eftimova Elena**, Palasevski B., (2007). Characterization of the maximum test day yield in the East Friesian ewes in Macedonia. *Book of Abstracts of the 58-th Annual Meeting of the European Association for Animal Production (EAAP)*. Book of abstracts, No 13(2007), p. 266. 26-29 August. Dublin, Ireland.
54. Pacinovski N., **Eftimova, Elena**, Gievski M. (2007). Comparison of milk production ability between Awassi and East-Friesian sheep in Macedonia. *III Symposium of livestock production with international participation*, 12-14 September, Ohrid, Proceedings, p. 65-72. Macedonia.

55. **Eftimova Elena**, Dimitrievski D., Djabirski V., Kozarovski N., (2007), Cena na cinewe na ovco sirenjee dobieno od cistorasni avasi, melezi F₁ generacija i ovci od domasna populacija, III Symposium of livestock production with international participation, 12-14 September, Ohrid, Proceedings, p. 65-72.
56. Pacinovski N., Dimov G., **Eftimova Elena** (2007). Some production traits of the new imported East-Friesian sheep in Macedonia. Biotechnology in Animal Husbandry vol. 23 (5-6), Book 1, p 113 – 121. Belgrade-Zemun, Serbia.
57. **Eftimova Elena**, Pacinovski N., Palashevski B. (2008). Production traits of Awassi sheep and its crossbreeds with Domestic population in Republic of Macedonia. Symposium for Animal husbandry, veterinary medicine and economy in the healthy and food safety production, 22–29 June, Herceg Novi, Proceeding abstracts, p. 154 Montenegro.
58. Pacinovski N., **Eftimova Elena**, Lambevaska-Domazetova Vesela. (2009). Production features of East Friesian sheep breed in the Republic of Macedonia. IV International Symposium of livestock production, 09-12 September, Struga, Book of Abstracts, p. 51. Macedonia.
59. Nikolova Nedeljka, **Eftimova Elena**, Pacinovski N., Pavlovski Zlatica, Miloshevich N., Perich Lidija (2009). The effect of genotype, age, sex and composition of feed on content of abdominal fat in carcass of broiler chickens. Contemporary agriculture, 58(1-2)92-100, 2009. Novi Sad, Serbia.
60. **Eftimova Elena**, Pacinovski N., Lambevaska-Domazetova Vesela. (2009). Some productive and economic indicators for organic goat production. IV International Symposium of livestock production, 09-12 September, Struga, Book of Abstracts, p. 275. Macedonia.
61. **Eftimova Elena**, Pacinovski N., Lambevaska-Domazetova Vesela. (2009). Comparative production features of Awassi and Ovcepole pramenka cross-breeds in the Republic of Macedonia. Biotechnology in Animal Husbandry, vol. 25 (5-6), Book 2, p 901 – 907. Belgrade-Zemun, Serbia.
62. Pacinovski N., **Eftimova Elena**, Dimov G., Kozarovski N. (2010). Corelation coefficients between udder dimensions and separate lactation characteristics in three populations of sheep in R. Macedonia. Journal of Mountain Agriculture on the Balkans, Vol. 13(1):148-167, Troyan, Bulgaria.
63. Pacinovski N., **Eftimova Elena**, Cilev G. (2010). Influence of certain factors on the annual milk production of the crossbreeds between Awassi

- and Domestic population of sheep. *Krmiva*, Vol. 52, No. 2, p. 95-102. Zagreb, Croatia.
64. Pacinovski N., **Eftimova Elena** (2010). Barn for rearing of goats. *My Ground, Journal for agriculture and rural development*, No. 62/63, p. 28-29, Skopje, R. Macedonia.
 65. Pacinovski N., **Eftimova Elena**, Gorgovska Natasha, Dubrova-Mateva Natasha, Naletoski Z., Palasevska Ana, (2011). Production results of early weaned lambs from Domestic merinized sheep in Macedonia. *Journal of Mountain Agriculture on the Balkans*, Vol. 14(1):76-89, Troyan, Bulgaria.
 66. Pacinovski N., **Eftimova Elena**, Dimov G. (2011). A few aspects of the maximum test day yield in the dairy population of sheep in Macedonia. 18th International Conference "Krmiva 2011", June 8-10, Book of Abstracts, p. 75. Opatija, Croatia.
 67. **Eftimova Elena**, Pacinovski N., Domazetova-Lambevskaa Vesela, Mateva Natasha., Naletoski Z.. (2011). Comparative research on meat price of lamb of Awassi crossbreeds and Domestic population sheep. *Journal of Mountain Agriculture on the Balkans*, Vol. 14(2):244-255, Troyan, Bulgaria.
 68. **Eftimova Elena**, Mateva Natasha, Lambevskaa-Domazetova Vesela, Pacinovski N., (2011). Value chain analysis: Sheep milk for processing in the Gostivar region, Republic of Macedonia. *Journal of Hygienic Engineering and Design. EHEDG World Congress on Hygienic Engineering & Design*, 2011 – Macedonia, pp. 305 – 308.
 69. Mateva Natasa, Mihajlov D., **Eftimova Elena**, Naletoski Z., Pacinovski N., (2011). Dynamics of rippening of cheese, type Cheddar. *Journal of Hygienic Engineering and Design. EHEDG World Congress on Hygienic Engineering & Design*, 2011 – Macedonia, pp. 316 – 319.

**М-р СТАНКО СТЕФАНОВСКИ,
асистент**

М-р Станко Стефановски е роден 23.05.1963 год. во с.Бајловце-Куманово, каде завршува 4-то одделение. Основното образование го продолжува и завршува во Куманово, каде го завршува и средно земјоделско училиште насока Земјоделски техничар. Во учебната 1082/83 год. се запишува на Земјоделскиот факултет во Скопје(отсек сточарство), по што заминува на отслужување на воениот рок. На Земјоделскиот факултет во Скопје дипломира во 1989 година.

По дипломирањето(од 01.07.1990), се вработува со Договор на одредено време од три години, на Земјоделскиот факултет во Скопје како стручен соработник на предметните материи на катедрата за сточарство. На факултетот останува на работа до 30.06.1993 година, кога со превземањето од 01.07.1993 година се префрла во Институтот за сточарство во Скопје. Во Институтот работи како стручен соработник во одделението по свињарство.

На постдипломски студии се запишува на Земјоделскиот факултет во Земун-Белград, на групата Одгледување и репродукција на домашните животни. На факултетот положува пет испита од наставната програма, а 2001 година се префрла на Земјоделскиот факултет при Универзитетот во Приштина, дислоциран во Крушевац. На овој факултет ги продолжува преостанатите испити, и на 09.07.2003 год. , во Лешак(каде бил преместен факултетот) го одбрал магистерскиот труд под наслов: „ Утицај хетероспермног осемењавања крмача на нивовите репродуктивне особини, со што се стекнал со академски назив, магистер по биотехнички науки, област зоотехнички науки.

Со одлука на Советот на Институтот од 24.11.2006 година, е избран во звањето асистент-истражувач во научната област свињарство во ЈНУ. Институт за сточарство во Скопје. Од 26.01.2009 година, со решение на Директорот на Институтот, м-р Станко Стефановски е назначен за раководител на одделението за свињарство.

Во текот на изминатиот период активно учествувал во научно-истражувачката и апликативна дејност на Институтот.

Со свои трудови учествувал на повеќе меѓународни симпозиуми и конференции, а реализирал и студиски престој во странство:

- Во периодот од 21.11.2009 до 12.12.2009 год. присуствувал на краток студиски престој во Вагенинген и Хаг, финансиран од МТЕЦ, МАТРА, на тема Здравствената состојба кај животните.

Непосредно бил вклучен во организациониот одбор на меѓународниот симпозиум за сточарство во сруга 2001 год., во Охрид 2003 и 2007 год, Струга 2009 год., чиј организатор е Институтот за сточарство.

Примарно подрачје на научно-истражувачката дејност на асистент м-р Станко Стефановски се новите методи во одгледувањето, репродукцијата и селекцијата на свињите, унапредување на методите за контрола на производните својства кај домашните свињи и оцена на нивната одгледувачка вредност.

Асистент м-р Станко Стефановски има презентирano и објавено 11 научни трудови во домашни и странски списанија.

Објавени трудови и публикации:

- 1. Стефановски С. (2003):** Утицај хетероспермног осемењавања крмача на нивните репродуктивне особини. Магистарска теза. Пољопривредни факултет - Лешак. Косово и Метохија - Србија и Црна Гора.
- 2. Цилев Г., Шокаровски Ј., Марцекиќ Н., Стефановски С., Палашевски Б., Ѓорговска Наташа (2002):** Ефекти коришћења неконвенционалних крмива из агрокомплекса у крмне смјесе наменјене за хранидбу прасади у Б Ѓ фази. IX Меѓународно савјетовање за хранидбу домаќих животиња и технологију сточне хране "КРМИВА 2002", 03-06. 06. 2002, Опатија, Р. Хрватска.
- 3. Стефановски С., Михајловиќ И., Милошевиќ Б., Миленковиќ М., Мадиров Х. (2003):** Влијание на возраста на назимките при првото оплодување врз репродуктивните својства и векот на експлоатација. Втор симпозиум за сточарство со меѓународно учество, 18-21 јуни, Охрид, (во печат).
- 4. Милошевиќ Б., Миленковиќ М., Илиќ З., Стефановски С., Михајловиќ И. (2003):** Производство на свињи со употреба на антибактериски стимулатори на порастот. Втор симпозиум за сточарство со меѓународно учество, 18-21 јуни, Охрид, (во печат).
- 5. Миленковиќ М., Милошевиќ Б., Спасиќ З., Стефановски С. (2005):** Утицај хетероспермног осемењавања крмача на масу легла живороѓене прасади. Agroznanje; Agro-knowledge Journal, University of Banjaluka, Faculty of Agriculture, Vol. 6.,br.2. 67-72.
- 6. Milenković, M., Milošević, B., Spasić, S., Stefanovski, S. (2006):** Oprasivost krmača pod uticajem heterospermnog osemenjavanja. Agroznanje; Agro-knowledge Journal, University of Banjaluka, Faculty of Agriculture, Vol. 7.,br.2. 57-63.

7. **Стефановски, С.,** Миленковиќ, М., Михајловиќ, И., Крстиќ, С., Маџиров, Х. (2007) : Влијание на хетероспермно осеменување на маторици врз бројот на вкупно родени прасиња во легло. Трет симпозиум за сточарство со меѓународно учество, Зборник на трудови 12-14 септември, Охрид.
8. **Станко Стефановски,** Милинко Миленковиќ, Гоце Цилев, Валентина Милановиќ, Ивица Михајловиќ, Božidar Milošević. (2009): Инфлуенце оф Хетероспермиц Инсеминацион оф Соњс он Нумбер оф Ливе Борн Пиглетс пер Литтер. ИВ Интернационал Симпозиум оф Ливестоцк Продукцион, Процеедингс, Септембер 9-12, Струга.
9. Валентина Милановиќ, Милинко Миленковиќ, Božidar Milošević, Атанас Нитовски, Братислав Пејиќ, **Станко Стефановски.** (2009): Еффецт оф Пробиотиц Фарм Пацк S он Морбидитс анд Морталитс ат Суцклинг Пиглетс. ИВ Интернационал Симпозиум оф Ливестоцк Продукцион, Процеедингс, Септембер 9-12, Струга.
10. Милинко Миленковиќ, Валентина Милановиќ, Božidar Milošević, **Станко Стефановски.** (2009): Пробиотиц Фарм Пацк S ин Феед фор Соњс анд Пиглетс: Еффецт он Инициал Пиглетс Бодс Њеигхт. ИВ Интернационал Симпозиум оф Ливестоцк Продукцион, Процеедингс, Септембер 9-12, Струга.
11. Јордановски Н., Цилев Г., **Стефановски С.,** Михајловиќ И., Пачиновски Н. (2010). Еффецт оф сеасон феединг ат фаттенинг пигс то продуцинг резултс. 17th Интернационал Конференце во Крмива 2010г, Јуни 7-9, Бок оф Абстрацтс, п. 39. Опатија, Црнотрговица

XI. Сегашен стручен и административно-технички кадар

СТРУЧНИ СОРАБОТНИЦИ

1	М-р Ивица Михајловиќ	Свињарство
2	М-р Ристо Маџиров	ЕПЕ за добиточна храна
3	Дипл. инж. Зоран Налетоски	Говедарство
4	Дипл. инж. Киро Ристевски	Одделение за овчарство со козарство
5	Дипл. инж. Ана Палашевска	
6	Дипл. инж.Ирина Ушлиновска	
7	Дипл. инж. Виолета Костовска	Рибарство
8	Дипл. биол. Борче Јаневски	Опитен објект рибарство
9	Зогу Бетули	Опитен објект рибарство
10	Бајрам Ислами	Опитен објект рибарство

АДМИНИСТРАТИВНО – ТЕХНИЧКИ ПЕРСОНАЛ

1	Роза Петева	Благајник
2	Благица Спасовска	Дактил. Архивар
3	Драган Шутевски	Економ, ликвидатор
4	Славица Цветковска	Хигиеничар
5	Бајрам Исмаил	Опитен објект рибарство
6	Зогу Бетули	Опитен објект рибарство

Стручен кадар на Институтот

Дел од сегашниот административен кадар

XII. ФИНАНСИРАЊЕ НА ИНСТИТУТОТ

Финансирањето на Институтот за сточарство е од буџетските средства на Република Македонија и од сопствени извори. Финансирањето на Институтот за сточарство е од буџетските средства на Република Македонија и од сопствени извори.

1. Финансирање од буџетот на државата

Како научен институт, порано како јавна научна институција, а сега како организациона единица на УКИМ, Институтот е финансиран од буџетот на Министерството за образование и наука на Република Македонија и од буџетот на интегрираниот Универзитет. Од овој буџет е финансиран научниот кадар и дел од соработничкиот и административно-техничкиот кадар. Исто така, научноистражувачките проекти на кои работи Институтот се финансирани од овие средства.

Втор извор на буџетски средства се од Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство на Република Македонија. Од ова Министерство се финансира работата на апликативните проекти на Институтот и дел од негавата апликативна работа.

2. Финансирање од сопствени извори

Институтот се финансира и од апликативната работа која се базира на соработката со сточарските и рибарските стопанства во земјата, давајќи им ја стручната помош во одгледувањето на разни видови домашни животни и риби, како и од лабораторски услуги за контрола на квалитетот на добиточната храна.

XIII. СОРАБОТКА НА ИНСТИТУТОТ СО ДРУГИ ОРГАНИЗАЦИИ

1. Соработка на научно поле

Како научна и високо-образовна институција во областа на сточарството, Институтот остварува долгогодишна активна соработка со Министерството за образование и наука на Република Македонија, која се базира на работа на научноистражувачки проекти и во изминатиот период на остварување на плановите за работа на научно поле.

Исто така, како член на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Институтот за сточарство активно учествува во органите на управување и раководење на Универзитетот.

Институтот за сточарство соработува на научно поле и со бројни организации од земјата и странство, на заеднички научноистражувачки проекти при што дава свој активен придонес за развојот на научната мисла во областа во која делува. Соработката се темели и на активниот придонес кој го дава Институтот во реализирањето на студиските програми на други сродни високо-образовни институции во земјата.(стремејќи се да се прошири и на тие од странство базирајќи се на определбите на Болоњските принципи на европското високо образование).

Универзитети во земјата	Факултети/Институти
УКИМ	Факултет за земјоделски науки и храна, Скопје
	Природно-математички факултет, Скопје
	Земјоделски институт-Скопје
	Институт за јужни земјоделски култури-Струмица
УКЛО	Биотехнички факултет во Битола
	Технолошко-технички факултет во Велес
Универзитети во странство	
Универзитет во Белград, Србија	Земјоделски факултет во Белград
	Земјоделски факултет во Лешак
	ФИНС, Нови Сад
	Институт за сточарство, Белград
	Институт за стрна жита, Крагујевац
	Институт за радиоактивни материјали, Белград
Бугарија	
	Институт за генетски ресурси-Садово
САД	
	Grain Marketing Research Center, Manhattan, Kansas

Научни работници од Институтот се национални делегати на земјата во еминентни меѓународни научни организации: национален делегат во ИСС за Р.Македонија е проф. д-р М.Менковска, за сточарство- национален делегат во светката органска за сточарство е проф. д-р Никола Пациновски, Претседател на Македонската Риболовна Федерација е проф. д-р Васил Костов.

2. Соработка на стручно поле

Соработката на Институтот со Министерството за земјоделството, шумарство и водостопанство на Република Македонија исто така е долгодишно активна и е базирана на работата на апликативни проекти и друг вид на соработка придонесувајќи за развој на сточарското и рибното производство во земјата.

Соработка на стручно поле Институтот осварува и со Стопанската комора на Македонија, со членството во групацијата на сточарското производство, како и со Републичката и регионалните агенции за поттикнување на развојот на индивидуалното земјоделство.

Институтот остварува соработка на полето на својата дејност и со бројни сродни научни и високообразовни институции во земјата и странство, која се базира на работа на заеднички апликативни проекти и друг вид соработка.

Треба да се спомне и соработката со бројни добиточни фарми и фарми за производство на добиточна храна во земјата, на кои стручните услуги од Институтот им се потребни.

XIV. ОДЛИКУВАЊА НА ИНСТИТУТОТ

За својата активност на научно и апликативно поле, како и за севкупната активност за изминатите 60 години од оснивањето до денес, придонесувајќи за развојот на сточарството во Р. Македонија, Институтот добил повеќе одликувања и награди. Меѓу нив се Плакетата на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје по повод 60-годишниот јубилеј, благодарници за соработка со единиците на Универзитетот и многу други признанија. Исто така, научни рабитници на Институтот добиле награди и биле одликувани за постигнатите успеси во својата работа.

